

Møte fredag den 13. desember kl. 9

President: J ø r g e n K o s m o

D a g s o r d e n (nr. 30):

1. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2003 vedkommende Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Finansdepartementet, Kultur- og kirke departementet og Sosialdepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 2 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1, 4, 7, 9 og 14 (2002-2003))
2. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2002 under Barne- og familiedepartementet (Innst. S. nr. 55 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 19 (2002-2003))
3. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2002 under Arbeids- og administrasjonsdepartementet (Innst. S. nr. 51 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 27 (2002-2003) unntatt kap. 1590, 1592, 1595, 2541, 2542, 2543, 4570, 4590, 4591, 4593, 4595, 5704, 5705 og vedtak II)
4. Forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 24):

«Stortinget ber Regjeringen sikre barnetrygdmidler for alle barn som er under omsorgsovertagelse. Midlene settes på sperret konto frem til barnet er fylt 18 år eller forvaltes i samsvar med barnevernet.»
5. Forslag fra stortingsrepresentant Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 28):

«Stortinget ber Regjeringen vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre full åpenhet om partienes inntekter, herunder hvorvidt bidragsyter bør ha en selvstendig plikt til å opplyse om bidraget.»
6. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 28):

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en proposisjon med endring av lov av 22. mai 1998 nr. 30 om offentliggjøring av de politiske partiers inntekter. Endringen bør innebære at loven skal:

  - a) omfatte alle organisatoriske ledd av politiske partier,
  - b) omfatte krav om at det skal gjøres rede for alle former for bidrag av verdier over kr 20 000, enten det dreier seg om kontante eller andre former for ikke-kontante bidrag, herunder arbeidsinnsats og alle andre innsatsfaktorer som kan omregnes til verdi av kr 20 000 eller mer,
  - c) definere bidragsytere som enkeltperson eller juridisk person,
  - d) stille krav om at bidrag fra bidragsytere som er, eller som er organisatorisk tilknyttet en av arbeidslivets hovedorganisasjoner, skal gjøres rede for og legges frem regnskap for samlet, som ett bidrag fra en bidragsyter til ett parti,
  - e) stille krav om at det sammen med partienes årsregnskap legges frem erklæring for at det ikke foreligger muntlige eller skriftlige avtaler mellom bidragsyter og politiske partier eller dets valgte representanter på noe nivå, og at det ikke foreligger enighet som kan oppfattes som gjenytelser eller forventning om gjenytelser.»
7. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 28):

«Stortinget ber Regjeringen oppnevne et bredt sammensatt utvalg som drøfter på bred basis finansiering av demokratiet, herunder de politiske partier og folkevalgte gruppers virksomhet og fremmer forslag til mulige endringer i lov av 22. mai 1998 nr. 30 om offentliggjøring av politiske partiers inntekter og eventuelt andre lover, forskrifter og regler.»
8. Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2003 vedrørende rammeområde 21 (eksportgarantier mv.), rammeområde 22 (finansadministrasjon), enkelte tema under Finansdepartementet, enkelte garantier under Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet, statsbudsjettets 90-poster, kapitlene som gjelder overføring til eller fra Statens petroleumsfond og fullmakt til å ta opp statslån mv. (Budsjett-innst. S. nr. 6 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1-15 (2002-2003))
9. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 103/2002 av 12. juli 2002 om endring av vedlegg IX (finansielle tjenester) til EØS-avtalen om innlemmelse av direktiv 2001/107/EF (regler om forvaltningsselskap og forenklet prospekt) og direktiv 2001/108/EF (investeringer gjort av investeringsforetak) av 21. januar 2002 (Innst. S. nr. 72 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 31 (2002-2003))
10. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 86/2002 av 25. juni 2002 om innlemmelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/65/EF (begrenset bruk av virkelig verdi i regnskaper) (Innst. S. nr. 73 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 36 (2002-2003))
11. Forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 15):

«Stortinget ber Regjeringen utrede konsekvensene av å opprette et sentralt gjeldsregister, og på egnet måte komme tilbake til Stortinget med dette.»
12. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 15):

«Stortinget ber Regjeringen om innen 1. juni 2003 å komme tilbake med et forslag til lovregler som gir offentlige kreditorer hjemmel til å godta forslag til frivillig gjeldsordning.»

13. Forslag fra stortingsrepresentant Morten Lund på vegne av Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 27):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer at ordningen med skattefritak for gaver fra skatteåret 2004 kan omfatte alle allmenntilgjengelige og ikke-kommersielle frivillige organisasjoner.»

14. Forslag fra stortingsrepresentant Morten Lund på vegne av Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 27):

«Stortinget ber Regjeringen om å beholde dagens lovgivning i skatteloven § 8-2 (oppretholde avtrapning og fradrag for bygging av skogsvei), men med skattefordelen som ligger i budsjettforslaget for 2003.»

15. Referat

Presidenten: Fra representanten André *Kvakkestad* foreligger søknad om permisjon i tiden fra og med 16. desember til og med 18. desember for å delta i møte i Europarådets parlamentariske forsamling i Budapest.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Harald *Espelund*, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Representanten Akhtar Chaudhry vil framsette et privat forslag.

Akhtar Chaudhry (SV): På vegne av representanten Karin Andersen og meg selv skal jeg få legge fram forslag om endring i regelverket slik at religiøse og livssynsminoriteter får en likestilt behandling i forhold til tjenester og seremonirom i tilknytning til gravferd og kirkegårder mv.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet – om nødvendig – fortsetter utover den reglementsmessige tid, kl. 15.00, til dagens kart er ferdigbehandlet.

Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 1

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2003 vedkommende Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Finansdepartementet, Kultur- og kirke- og Sosialdepartementet

(Budsjett-innst. S. nr. 2 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1, 4, 7, 9 og 14 (2002-2003))

Presidenten: Etter ønske fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen vil presidenten foreslå at debatten om budsjettinnstillingen deles i to, slik at man først behandler rammeområde 3 Kultur, og deretter rammeområde 1 Statsforvaltning, og 2 Familie og forbruker. – Det anses vedtatt.

Presidenten vil i den forbindelse gjøre oppmerksom på at alle som skal framsette forslag, må framsette disse forslagene under den første debatten.

Etter ønske fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen vil presidenten foreslå at debatten om rammeområde 3 blir begrenset til 1 time og 40 minutter, og at talletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 25 minutter, Høyre 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 15 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter og Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte med inntil tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver gruppe og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen.

Etter ønske fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen vil presidenten foreslå at debatten om rammeområde 1 og 2 vil bli begrenset til 2 timer og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 30 minutter, Høyre 30 minutter, Fremskrittspartiet 20 minutter, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti 15 minutter hver og Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter medlemmer av Regjeringen.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter etter hver av debattene.

– Dette anses vedtatt.

Trond Giske (A): Norge trenger en kulturpolitikk. Like viktig som visjonene om hva vi skal leve av, visjonene om hva vi skal leve for. I et samfunn som blir rikere og rikere på materielle goder, trenger vi de ikke-materielle verdiene, opplevelser, berikelser, nye erkjennelser, ettertanke og fordypning. Når de materielle behovene er dekket, er det jo dette som gjør livet rikt – opplevelser sammen med andre, kunst som sprenger nye grenser, opplevelsen av skjønnhet, provokasjoner og overraskelser, og ikke minst muligheten for selv å utfolde seg i kulturelle aktiviteter.

Vi har et rikt kulturliv i Norge. Vi har dyktige kunstnere, vi har institusjoner og frigrupper på høyt internasjonalt nivå, og ikke minst har vi en stor kulturell aktivitet blant folk flest rundt om i landet: kor, orkestre, teatergrupper, folkedans og masse annet. Det er et resultat av en årelang bevisst politikk om stadig å satse mer på kunst og kultur, om å gi våre kunstnere stadig bedre muligheter

til å skape, om å gi folkekulturen enda rikere arbeidsmuligheter. Det er alle de ildsjelene som er engasjert i alt dette, som skaper det rike kulturlivet.

Vår oppgave som kulturpolitikere er å legge best mulig til rette for kunsten og kulturen, bygge ut de arenaene der man kan utfolde seg og møtes, sørge for at kunstnere kan leve av kunsten sin, og sørge for at frivillige kan bruke kreftene sine på kultur og ikke på pengeinnsamling og tombola. Vår oppgave er også å sette oss nye, ambisiøse mål for Norge som kulturnasjon og bidra til at vi alle strekker oss for å nå enda lenger, at vi skal løfte oss selv etter hårene.

I fjor kunne daværende kulturminister Ellen Horn legge fram Stoltenberg-regjeringens kulturbudsjett, en proposisjon som begynte på følgende måte:

«Regjeringens mål for kulturpolitikken er å løfte, fornye og vitalisere norsk kulturliv. Det legges opp til en opptrappet satsing på kultur frem mot Norges 100-års feiring som selvstendig nasjon i 2005. Opptrappingsplanen omfatter både kulturinstitusjonene og den profesjonelle kunsten, og det folkelige, frivillige, lokale kulturlivet og medieområdet. I likhet med alle mindre kulturer og språkområder i verden, utfordres Norges identitet, språk og kulturarv av globaliseringen. Når vi skal forme fremtiden, ønsker regjeringen et økt fokus og satsing på kultur.»

Ellen Horn la fram et budsjett som økte med 330 mill. kr, nær 9 pst., en av de største økningene noen gang.

Kontrasten til i år kunne knapt ha vært større. På første side i budsjettproposisjonen skriver kulturministeren at når man tar hensyn til momsreform, pensjonsutgifter og lønnsoppgjør, «innebærer den moderate nominelle økningen i budsjetttrammen i praksis et lavere aktivitetsnivå ved de fleste kulturinstitusjonene».

Klarere kan det ikke sies at ambisjonen om opptrapping, ambisjonen om satsing, er erstattet av nedskjæring. Begrunnelsen er behovet for stramhet.

Kulturministeren skriver videre:

«Budsjettet reflekterer ikke regjeringens ambisjonsnivå på kultur- og kirkeområdet, men er bl.a. en konsekvens av behovet for å føre en finanspolitikk som ikke er for ekspansiv.»

Men også i et stramt budsjett er det mulig å satse på noe. Regjeringen skryter av at de nå har fått plass til 17 milliarder kr i skattelette siden de overtok. En hundredel av den summen hadde gjort underverk på kulturbudsjettet, det er såpass små midler som vi satser på kultur i Norge. Sannheten er rett og slett at kultur ikke var blant de områdene det var verd å satse på for denne regjeringen. Det innebærer i realiteten et redusert aktivitetsnivå i de fleste kulturinstitusjoner, for å bruke statsrådets egne ord.

Reaksjonene har vært harde: teaterkutt og orkesterne- nedbemanning, kutt i aktivitetsplaner, biblioteker som mister bredbåndstøtte – og ikke minst reaksjonene på at det er full stopp i kulturbyggingen. Hålogaland Teater står vel fram som det mest grelle eksempelet.

Ingen hadde forhåpninger om at forliket med Fremskrittspartiet skulle gi et stort løft for kulturbudsjettet.

Det skjedde da heller ikke. Man fant rom for påplussinger på noen områder, men også det forliket innebar nye kutt på viktige områder: kutt i Filmfondet på 5 mill. kr, kutt i Kulturfondet på 3 mill. kr, kutt i Riksteateret på 3 mill. kr og kutt i de riksdekkende musikkorganisasjonene på 3 mill. kr. Nå har flertallet riktignok fått kalde føtter når det gjelder det siste området, og vil prøve å rette opp skaden gjennom et vedtak her senere i dag.

Hva film har gjort regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, er et spørsmål man kan stille seg. Først kuttet man Filmfondet med 5 mill. kr i revidert budsjett i vår, så kuttet man 5 mill. kr i finanskomiteen, og så kuttet man ytterligere 5 mill. kr i forliket i kulturkomiteen. Det betyr at halvparten av den kraftige økningen som Ellen Horn og Stoltenberg-regjeringen fant plass til i sitt budsjett, nå er fjernet. Resultatet av det budsjettet som i dag blir vedtatt, er at Ellen Horn og Stoltenberg-regjeringens opptrappingsplan fram til 2005 er lagt på hylla.

Det ville ikke ha skjedd om Arbeiderpartiets alternative budsjett var blitt vedtatt. Vi har en annen innretning. I et budsjett som faktisk er strammere enn det regjeringspartiene og Fremskrittspartiet legger opp til, og som også inneholder 7 milliarder kr i skattelette, har vi fått rom for en skikkelig satsing på kultur, et løft på nær 100 mill. kr.

Arbeiderpartiet ønsker å satse på norske festivaler. Vi foreslår 5 mill. kr mer til festivalstøtte, noe som kan bety at mange, mange ildsjeler og aktivister, profesjonelle kunstnere og kulturarbeidere over hele landet kan få et velfortjent løft. Festivalstøtten har stått stille lenge. Vi trenger også sårt en bedre utjevning mellom ulike festivaler.

Arbeiderpartiet ønsker å satse på norsk språk. Vi styrker innkjøpsordningen for litteratur med 5 mill. kr. Det betyr at fire av de seks punktene til «Aksjon utvid innkjøpsordningen» kan gjennomføres. Vi kan få kjøpt flere skjønnlitterære bøker, vi kan få styrket faglitteraturordningen for barn, vi kan få etablert en prosjektpott for verdifull faglitteratur, og vi kan styrke støtten til utgivelser på nynorsk.

Arbeiderpartiet ønsker å gi de frie gruppene et løft. Vi foreslår å øke potten i Kulturfondet til fri scenekunst med 3 mill. kr, og vi forslår også å øke Fond for lyd og bilde med 3 mill. kr.

Arbeiderpartiet ønsker å satse på de nasjonale kulturbyggene. Vi sørger selvsagt for å innfri det løftet vi har gitt til Tromsø og Nord-Norge ved å gi en startbevilgning til Hålogaland Teater.

Arbeiderpartiet ønsker å gi norsk film et løft. Vi foreslår 10 mill. kr mer til novellefilmsatsingen. Vi ønsker å gi alle de gode kortfilmprodusentene og regissører og skuespillere, alle de som lager film i Norge, en mulighet til å prøve seg i et større format, uten å måtte gå direkte over i langfilmsjangeren. Vi ønsker også å styrke de regionale filmfondene Vestnorsk Filmsenter med 1 mill. kr, Nordnorsk Filmsenter med 1 mill. og cinematekene i Bergen og Trondheim med 0,5 mill. kr mer.

Arbeiderpartiet ønsker å gi norsk musikk et løft. Vi styrker innkjøpsordningen for musikk med 3 mill. kr, vi styrker Music Export Norway, for å lansere norsk mu-

(Giske)

sikk i utlandet, med 1 mill. kr, og vi styrker en rekke andre tiltak som norsk visearkiv, folkemusikk, danselag, Momentum, Avant Garden, Bjørnson-festival, Sverresborg museum for å skaffe et døvemuseum, Åpen kanal, og en rekke andre tiltak. Det ville ha vært et løft. Det ville ha gitt norske kunstnere og kulturarbeidere en håndrekning.

Dessverre blir det ikke noe av. Det eneste lyspunktet som står igjen på budsjettet for 2003, er det stortingsflertallet har vedtatt mot regjeringspartienes stemmer, nemlig endringer i fordelingen av tippemidlene, som gir et løft for den kulturelle skolesekken, for frifond og for kulturbygg. Det er kanskje den saken vi får mest tilbakemeldinger på når vi er ute og reiser – gleden over den kulturelle skolesekken.

Men forutsetningen fra stortingsflertallet da fordelingen av tippemidlene ble endret, var at det ordinære budsjettets bevilgninger til de samme formålene ikke skulle svekkes. Det er brutt. Bevilgningene til den kulturelle skolesekken svekkes. Men verst er det på kulturministerens eget budsjett – kuttet i kulturbygg på 34,2 mill. kr og kuttet i frifond på 22,2 mill. kr. En skulle tro at når stortingsflertallet skaffet kulturministeren masse penger å satse på direkte fra tippemidlene, skulle minstekravet være at en i hvert fall i kampen med Finansdepartementet klarte å holde på de få kronene en allerede hadde fra før.

I debatten i fjor kritiserte statsråd Valgerd Svarstad Haugland flertallet for å kutte i tilskuddet til lokale kulturbygg med 5,4 mill. kr. I år kutter hun med 34,2 mill. kr. Men slik går det når billig campingvogn og sprit er viktigere enn kultur.

Jeg tar opp våre forslag og de forslagene vi har sammen med andre partier.

Presidenten: Representanten Trond Giske har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Olemic Thommessen (H): Det må være deilig å være i opposisjon og ha så masse penger å dele ut. Det er selvfølgelig vanskelig for regjeringspartiene å skulle konkurrere på den arenaen i forhold til hvem som skal kunne gi mest.

Det er én ting som er interessant når man ser en slik smørbrødsliste, og det er hvordan prioriteringene er gjort. Det er ett felt som det forbauser meg litt at Arbeiderpartiet ikke også har litt mer penger til, når man først har så mye å rutte med, og det dreier seg om bibliotek- og arkivområdet.

Arkivene er i en elendig forfatning rundt omkring i vårt land. Vi trenger en stor innsats for å få disse tingene på plass på en ordentlig måte. Behandlingen av ABM-reformen viste til fulle at dette var et viktig satsingsområde for ivaretagelsen av det som tross alt er vår nasjonale hukkommelse.

I år har man fra Regjeringens side startet dette arbeidet gjennom en solid satsing på museumsområdet. Jeg

kan garantere at hvis vi hadde hatt noe mer penger å rutte med, ville vi også ha fulgt opp i forhold til arkiv- og bibliotekområdet. Jeg regner med at dette er noe som vi kommer til å legge stor vekt på i tiden som kommer.

Mitt spørsmål til representanten Giske er om det er slik at arkiv og bibliotek er så lavt prioritert i Arbeiderpartiets kulturpolitikk at vi kanskje ikke kan vente noen støtte på dette området i årene som kommer.

Trond Giske (A): For det første: Det er ikke slik at Arbeiderpartiet har mer penger til kultur når vi er i opposisjon enn når vi er i posisjon. Jeg viste nettopp til Ellen Horn, som la fram et statsbudsjett i fjor der bevilgningene til kultur økte med 330,5 mill. kr. Vi løftet filmsatsingen med 59 mill. kr. Vi løftet nettopp museene, bibliotekene og arkivene med 75 mill. kr, og vi satset også på mediesektoren med nær 88 mill. kr. Det var et kjempeløft vi gjennomførte i posisjon. Jeg må si at jeg skulle gjerne ønsket at Ellen Horn fortsatt var kulturminister, slik at vi kunne ha fortsatt det løftet i posisjon og gjennomført ABM-meldingens ambisjoner om påplussinger, men også på andre sektorer.

Hvis det er slik at Høyre er veldig opptatt av bibliotek- og arkivsektoren, vil jeg anbefale dem å stemme for det forslaget som Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet har om en digital nasjonal kunnskapsbase, hvor vi nå kan ta hele bibliotek- og arkivsektoren inn i en ny tidsalder, slik at det blir tilgjengelig, gratis, for alle over hele landet. Både i skoleverk og universitet og privat kan man da gå inn og få direkte adgang til den kunnskapsbasen som Norge har.

Jeg er bekymret for kultursatsingen, ikke bare den kultursatsingen som vi vedtar her i kulturbudsjettet, men ikke minst for det som Høyre og regjeringspartiene sammen med Fremskrittspartiet har sørget for når det gjelder kommuneøkonomien. For veldig mye av kultursatsingen i Norge er finansiert og støttet av norske kommuner og fylkeskommuner. Nå hører vi om nedskjæringer over hele landet. De lovpålagte oppgavene må jo gå foran, og dermed rammes kulturområdet enda hardere. Kulturskolene, hvor tusenvis av barn står i kø, lokale teatergrupper, lokale musikkgrupper, får nedskjæringer i støtten fra sine kommuner, og det fører til at kultursektoren rammes dobbelt ille.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Representanten Giske er svært opptatt av fremtidig satsing på kultursektoren. Han vil ha økninger på en del områder. Representanten uttrykker bl.a. at han vil gi mer penger til kunstnere, institusjoner, festivaler, folkekultur, frie grupper osv., og han refererer til Arbeiderpartiets opptrappingsplaner på dette området – planer jeg tror er luftslott.

Det er faktisk en mulighet for at vi går motsatt vei av det representanten ønsker. Det ligger nemlig en økonomiske bombe i kulturbudsjettet som i fremtiden vil spise opp milliarder av investeringskroner og hundrevis av millioner i driftskostnader. Denne bomben har representanten Giske selv vært med på å plassere, og han har selv vært med på å tenne lunt. Bomben heter ny opera. De

kommende årene vil den koste oss over 3 milliarder kr bare for bygget – trolig mer. I tillegg kommer veiløsnin-
ger. Hva de vil koste, vet ingen ennå, men anslagene va-
rierer fra 2,8 til 10 milliarder kr.

En ting er investeringene, noe annet er driftskostnade-
ne. Operaen subsidieres i dag med 150 mill. kr. Bygging
av ny opera vil medføre betydelige økninger i disse kost-
nadene. Tidligere er økningen anslått til 45–50 mill. kr.
Men det er stor usikkerhet i dette anslaget.

Fremskrittspartiet vil på at når det gjelder driften, vil
vi få store overskridelser. Disse pengene må tas fra et
sted, og det er åpenbart at dette vil måtte føre til kutt på
andre deler av kulturbudsjettet.

Spørsmålet er altså ikke hva som skal styrkes, men
hva representanten i fremtiden vil kutte for å dekke de
skyhøye utgiftene til opera.

Trond Giske (A): Det sies at Operaen som skal byg-
ges i Oslo, er et nasjonalt monument, at det er det bygg-
verket som vi nå skal sette som et stempel på vår tidsal-
der, som et minne til dem som kommer etter oss, og dess-
uten er det selvsagt en bruksbygning for norsk kultur.
Men sannheten er at det faktisk ikke er Operaen som er
det største nasjonalbygget – i hvert fall ikke det dyreste.
Vi skal bl.a. bygge fem eller seks nye fregatter til Forsva-
ret. Hver av fregattene koster like mye som operabygget.
En kunne da kanskje forlangt at et minimum burde vært
at det ble bygd en teatersal i hver av dem, men i hvert fall
er det slik at det er så fundamentalt andre dimensjoner
over pengebruken på andre områder enn det er på kultur-
området at det å si at hvis vi skal bygge et kulturbygg, da
skal vi skjære ned på norsk musikk, da skal vi skjære ned
på norsk teater, da skal vi skjære ned på barne- og ung-
domsorganisasjonene, er fullstendig meningsløst. Vi
snakker her om kanskje 100 mill. kr som virkelig kunne
vært forskjellen på et budsjett som har nedskjæringer, og
et budsjett som i hvert fall har en viss satsing.

Fremskrittspartiet skal sammen med regjeringspartie-
ne sørge for at de får gjennom 30 milliarder kr i skattelet-
te – pr. år blir jo det når det kommer fullt ut, 30 milliar-
der kr i skattelette hvert eneste år. Tre dagers skattelette
gir et beløp som kunne gitt et løft på kulturbudsjettet. Så
kunne vi ha utsatt skattelettene til 4. januar istedenfor
1. januar. Da hadde vi hatt mer enn nok til å gjennomføre
Arbeiderpartiets kulturbudsjett. Det er på en måte de val-
gene vi står overfor, og der må jeg bare si at Fremskrittsp-
partiet er på den gale siden.

Ola T. Lånke (KrF): Representanten Trond Giske
startet sitt innlegg med å si at Norge trenger en kulturpo-
litikk, og videre at mennesket ikke bare trenger noe å
leve av, men også noe å leve for. Og Kristelig Folkeparti
har ingen problemer med å slutte seg til det budskapet.

Jeg tror at i en kommersialisert virkelighet som den vi
lever i i dag, er dette viktigere enn noen gang. Når sant
skal sies, er det vel også slik at hvis vi ser norsk kultur-
politikk og de ulike partienes kulturpolitikk samlet, med
noen unntak, er det stort sett pengene som skiller de ulike
forslagene fra hverandre, slik som også representanten

Thommessen så riktig påpekte. Og når representanten
Giske gjør et veldig stort nummer av den voldsomme øk-
ningen som tidligere kulturminister Horn klarte å skape
for et års tid siden, så var det et veldig godt kulturbud-
sjett, det tror jeg vi kan være enige om, men bare ett år
lenger tilbake la Arbeiderpartiet fram et kulturbudsjett
som slett ikke var så godt, og hvor sentrumpartiene i et
forlik med Arbeiderpartiet bidrog til å løfte det budsjettet
med 75 mill. kr. Jeg synes det er riktig at vi ser det hele i
perspektiv over litt lengre tid, for økonomien i samfunnet
svinger også.

Til slutt til en litt mindre sak, som likevel er viktig:
Det går på dette med bibliotek, som også Thommessen
var inne på. Arbeiderpartiet bidrog sterkt til at øremer-
kingen av støtten til bibliotekbygg og mobile bibliotek-
tjenester ble fjernet for et par år siden. Det førte til at
bl.a. antallet bokbusser i dette land raste nedover. Nå går
Arbeiderpartiet sammen med SV og Senterpartiet inn i
en merknad og sier at «filialtjenesten og bokbusstjenes-
ten må utvikles i tråd med samfunnsutviklingen». Den er
jo ikke særlig god på dette området. Hva betyr dette?

Trond Giske (A): Jeg tror vi skal se i øynene at kuttet
i støtte til bokbussene, en øremerket ordning, slo uheldig
ut, at det førte til en svekkelse, og at vi da må rette opp
det.

Jeg tror rett og slett at vi må se i øynene at en del øre-
merkede ordninger – en del lovfesting av plikter i kom-
munene i forhold til kanskje biblioteksektoren spesielt,
siden det er en aktuell diskusjon – må det faktisk slås
ring om, for ellers taper kultursektoren overfor alle andre
tunge sektorer, som i mye større grad er lovpålagt eller
øremerket.

Når det gjelder ABM-meldingen, som represen-
tanten Lånke gjorde en stor jobb med som saksordfører da
den ble lovet gjennom i Stortinget, og som Kristelig
Folkeparti og Arbeiderpartiet hadde et godt samarbeid
om, så var resultatet av den at Ellen Horn i fjor la fram
en solid opptrapping på dette området. Planen var at det
skulle være en opptrapping på 40 mill. kr hvert eneste
år. I sitt forslag til budsjett har ikke regjeringspartiene
kommet lenger enn til 37 mill. kr, og da har man til og
med tatt inn i den opptrappingen 10 mill. kr fra pengene
til den kulturelle skolesekken, og det var vel aldri me-
ningen.

Jeg tror at det er helt riktig, som representanten Lånke
sier, at vi i et samarbeid mellom Kristelig Folkeparti og
Arbeiderpartiet har fått til et stort løft på kulturbudsjettet,
ikke bare på kulturbudsjettet for 2001, men hvert eneste
år fra 1986 og fram til i dag har Arbeiderpartiet alltid, når
vi har sittet i regjering, fått til et budsjett med Kristelig
Folkeparti, og vi har fått til en god utvikling på kultur-
området i Norge. Det forteller meg at Kristelig Folkeparti
kanskje kunne fått gjennomslag for mer av sin kulturpo-
litikk, fått en annen innretning på politikken, kanskje
ikke den enorme veksten i den private materialismen
som det nå legges opp til, men kanskje et større løft på
områder som jeg er helt overbevist om at Ola T. Lånke
hadde vært mer fornøyd med hadde fått et løft.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Olemic Thommessen (H): Også kulturbudsjettet må ses i sammenheng med behovet for et stramt statsbudsjett.

God økonomi i husholdningene gir folk rom for kulturopplevelser og aktivitet, og en god næringspolitikk er viktig for de stadig større deler av kulturlivet som også er næringsvirksomhet. Forlag, filmprodusenter, mediebedrifter og frittstående profesjonelle kunstnere er like avhengige av gode rammebetingelser som andre deler av næringslivet. En god økonomisk politikk er altså også god kulturpolitikk. Det gjelder også i det perspektivet som Arbeiderpartiet ynder å trekke frem, nemlig skattepolitikken.

I lys av de stramme rammene vi har, har Regjeringen gjennom beinharde prioriteringer gjort en god jobb med budsjettet. Særlig utsatte områder ivaretas, samtidig som viktige satsinger signaliserer veien videre.

Av satsingsområdene er det særlig gledelig å konstatere at Regjeringen følger opp i forhold til museumsreformen. Den konsolideringsprosessen landets museer nå er inne i, er i en sårbar fase, og Regjeringens satsing på dette feltet er nødvendig for å sikre en gjennomføring som forutsatt. Ekstrabevilgningen til distriktsmuseene er her av stor betydning. Mange av disse mindre museene er tuftet på betydelig frivillig innsats og lokalt engasjement. Nå skal de tilpasse seg nye organisatoriske rammer, innarbeide faglig styrking og legge virksomheten inn i nettverk sammen med andre institusjoner. Dette er en krevende prosess, og den økonomiske håndrekingen Regjeringen foreslår, er et klokt trekk som gir pusterom og synliggjør de positive mulighetene reformen gir. Det overordnede målet for museumsreformen er at vi skal styrke museene som formidlere av kulturhistorie. Det å gjøre en satsing i forhold til skolebarnas bruk av museene er derfor logisk og riktig. Regjeringen tar tak i dette og viser med en bevilgning på 10 mill. kr hvordan man gjennom den kulturelle skolesekken kan styrke et område gjennom et tydelig nasjonalt grep.

Men ivaretagelsen av vår kollektive hukommelse handler ikke bare om museer. Arkiv- og bibliotekområdet står også sentralt. Det må være et mål for neste års budsjett at vi da også kan følge opp dette feltet videre. Årets økte bevilgninger til Nasjonalbiblioteket er her et viktig signal. Bevilgningene følger opp Nasjonalbibliotekets byggeprogram og viderefører arbeidet med de tekniske og fysiske installasjoner som skal sette institusjonen i stand til å fylle rollen som det nasjonale knutepunktet på dette området. Gjennom å gjøre vår kulturarv og nasjonale hukommelse tilgjengelig for alle styrker vi det fundamentet vi skal stå på når vi vender oss mot fremtiden.

Like viktig som å holde plattformen i hevd er det også å føre en kulturpolitikk som peker fremover. I morgendagens samfunn vil vår evne til omstilling, internasjonalisering og videre utvikling av vårt velferdssamfunn henge nøye sammen med et levende, kvalitetsbevisst kulturliv. En liten nasjon som vår står her overfor særlige utfor-

dringer som krever en sikker kulturpolitisk kurs og riktige strategiske grep i årene som kommer. Vår kreativitet utløses best når vi arbeider i sammenhenger der vi dypst sett virkelig føler oss hjemme. Bruker vi språket som eksempel, tror jeg alle vil være enig i at vi uttrykker oss best og føler oss mest hjemme i morsmålet.

Men dette gjelder også i andre sammenhenger. Vår ramme for utfoldelse består også av alle de andre små, nesten upåviselige byggeklosser som til sammen utgjør vårt kulturelle fellesskap. Her finner vi humoren, underteksten i reklamen, våre assosiasjoner mellom linjene i litteraturen, vår bruk av symboler, fargebruken osv. – alle de små uskrevene regler som vi kanskje ikke engang er klar over, men som de fleste av oss intuitivt retter oss etter.

Alt dette, som vi kaller for kultur, blir i stadig større grad utfordret og brakt i endring av inntrykk utenfra. Dette er en positiv utfordring dersom vi er i stand til å møte den med egen styrke og høy integritet. Vi må ta inntrykkene, forme dem og gjøre dem til våre. Kultur er ikke noe statisk. Kulturen lever ikke dersom den ikke fornyes gjennom å bli utfordret. Kort og godt: Kultur skapes når kulturer møtes.

Makter vi ikke å møte morgendagen med kritiske øyne og evne til kvalitativ vurdering, vil vi som kulturnasjon lett bli redusert til konsumenter i en billig flik av markedet, der klisjeer og banaliteter råder grunnen. Dette vil etter Høyres oppfatning ikke bare være negativt for vårt selvbilde, vår nysgjerrighet og vår livsopplevelse, men også spille direkte inn på kvaliteten på vår egen skaperevne og derigjennom også gi oss et dårligere utgangspunkt i økonomisk forstand.

Disse perspektivene kommer i stadig større grad til å gjøre seg gjeldende på mange av kulturpolitikkenes områder. Det viktigste er mediepolitikken. Som leverandører av stort sett all den informasjon og underholdning vi omgir oss med, preger disse bedriftene morgendagens kulturelle hverdag. Ivaretagelsen av norsk kultur og dermed rammebetingelsene for nordmenns skaperkraft vil henge nøye sammen med denne utviklingen. Mediepolitikken kan derfor ikke alene hvile seg på hensynet til ytringsfrihetens kår. Vi må også ha kulturpolitiske mål for øye når vi gjennom en målrettet politikk skal bidra til å bygge opp en bærekraftig, robust medieindustri, med stor produksjonsevne og høy kvalitet.

For fremtidens kultur- og mediepolitikk er det viktig å styrke våre internasjonale relasjoner. Regjeringen viser dette bl.a. gjennom støtte til Office for Contemporary Art Norway og gjennom de grep som gjøres for å styrke formidlingen av norsk litteratur i utlandet, dvs. sammenslåingen av MUNIN og NORLA og de ekstra bevilgninger som følger med dette.

Mange av fremtidens kulturuttrykk vil springe ut av filmen som kunstart. Regjeringen viser her vei når den i år etablerer to nye tilskuddsordninger, henholdsvis for fiksjonsserier og for utvikling av dataspill. I budsjettforhandlingene mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet ble det nødvendig å kutte noe på Norsk filmfond. Det er vårt håp at vi ved senere korsveier skal kunne bi-

dra til å komme opp igjen på et nivå som gjør det mulig med en spillefilmproduksjon på opp mot 20 filmer i året.

Gjennom å gi støtte til prosjektet Film 3 har vi fra flertallets side gitt et tydelig signal om at det også er viktig å prøve ut nye modeller for filmfinansiering. Erfaringer fra andre land viser at regionalt baserte produksjonsmiljøer har spennende muligheter som også bør prøves ut i norsk sammenheng.

En av de viktigste kultur- og mediepolitiske aktørene fremover er selvsagt NRK. Det er meget positivt at Regjeringen har foreslått avgiftsordninger som styrker institusjonen økonomisk, og som bidrar til å bedre NRKs innkjøpspolitikk. Dette vil bidra til å styrke NRKs posisjon som kulturpolitisk lokomotiv.

Det er imidlertid viktig ikke å se seg blind på de økonomiske sidene ved det store moderniseringsprosjektet NRK er inne i. Som mediebedrift skal NRK møte et turbulent marked med meget høye krav til omstillingsevne.

Det handler om store teknologiske utfordringer, utvikling av nye konsepter og betydelig markedsmessig tilpasning. Skal NRK i fortsettelsen være det kulturpolitiske redskap vi ønsker oss, må institusjonen sikres en meget effektiv styringsevne som evner hurtig omstilling. I motsatt fall vil vi få et baktungt NRK som hele tiden blir forbikjørt av private, gjerne utenlandske, aktører.

Regjeringspartiene har i år fått til et forlik med Fremskrittspartiet. Fremskrittspartiet skal ha honnør for den imøtekommenhet som partiet har vist gjennom disse budsjettforhandlingene. Det er gjort til skamme at det å inngå et forlik med Fremskrittspartiet med hensyn til et kulturbudsjett, betyr en rasering av budsjettet. Vel var rammen lagt, men Fremskrittspartiet har en tydelig kulturpolitikk som er utgangspunktet for at partiet kunne ha gjort det vesentlig vanskeligere for oss å nå frem til en helhet. Resultatet er at Regjeringens forslag til budsjett i all hovedsak er imøtekommet, noe vi synes er meget tilfredsstillende.

Avslutningsvis har jeg lyst til å kommentere representanten Giskes svar på mitt spørsmål om de nasjonale arkivene. Han viste her til etableringen av den nasjonale kunnskapsbasen. Problemet er jo bare at norske arkiver ikke er i en kondisjon som gjør at det er mulig å innarbeide dem i en digital base. Norske arkiver er dessverre lagret rundt på loft og i kjellere. De finnes i alle mulige slags organisatoriske lagringssammenhenger, og det må gjøres en kjempejobb for at dette skal tilgjengeliggjøres for norske forbrukere. Dette er en jobb vi må ta fatt i, og, som sagt, er det en av de viktige utfordringene for kommende budsjetter.

K j e l l E n g e b r e t s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torny Pedersen (A): Vi må vel kunne si at høyreregjeringen har et stort ansvar for det meget dårlige kulturbudsjettet som er lagt fram. De har prioritert og da tatt fra kulturen i forhold til skattelette.

Representanten Thommessen hadde tidligere i år et innlegg på en konferanse på Toten, der han pratet varmt om innkjøpsordningenes betydning for Norsk Phonogram, og han mente at rammene er for små til at vi kunne få til god norsk musikk. Jeg kan ikke se at representanten fra Høyre har fått noe inn på budsjettet om det.

En annen ting som bekymrer meg, er den reduksjon som det ser ut som de nå egentlig retter opp – en reduksjon i bevilgningene til musikkorganisasjonene. Disse organisasjonene er grunnfjellet i norsk musikkliv, men det er kanskje ikke denne type satsing Høyre er mest opptatt av. Hva skjer da med rekrutteringen til musikklivet? Høyre har uttalt at det med dette dårlige kulturbudsjettet må være et unntaksår. Betyr det at Høyre vil satse stort for 2004? Og betyr det at med det forslaget som nå ligger på bordet, kan bl.a. musikkorganisasjonene nå gå bedre tider i møte, slik at organisasjonene i framtiden kan arbeide for en bred og god rekruttering til musikklivet?

Olemic Thommessen (H): Representanten Pedersen tar opp igjen tråden fra det vi så ofte møtes med, nemlig at det å satse på skattelettelser og det å gjøre nødvendige skattelettelser, er et stort problem for kulturlivet. Det er selvfølgelig helt feil.

Kulturlivet er avhengig av at vi har en god økonomisk politikk, og at vi også har en sterk og bærekraftig privat sektor. En dynamisk skattepolitikk, en skattepolitikk som faktisk gir mer penger igjen både for dem som er næringsdrivende og for dem som er forbrukere – du og jeg – er en god politikk også for kulturen, for det gir et større forbruk. Men det er selvfølgelig et problem, sett med Arbeiderpartiets øyne, at de prioriteringene private gjør, følger ikke nødvendigvis statlige ønsker og et partiprogram. Vi tror på en større frihet i dette bildet. Vi tror at også de mekanismene som ligger i et marked, er viktige føringer for hvordan et kulturliv skal utvikle seg.

Her er de frivillige organisasjonene et veldig viktig område. Det er jo ikke slik at de frivillige organisasjonene står og faller med den offentlige støtten de får, selv om den er veldig viktig – la meg understreke det! Men de frivillige organisasjonene drives frem ved frivillig innsats og ved en betydelig innsats i forhold til det å gjøre jobber i organisasjonene, men også i det å skaffe penger. Dette er et viktig fundament og en viktig drivkraft i det frivillige arbeidet. Det må vi ivareta for enhver pris.

Høyre mener at den skatteprofilen vi har, vil styrke utgangspunktet for et frivillig arbeid. Det vi ønsker oss, er at man skal ha skatteincentiver, f.eks. dette som nå foreslås gjennom muligheten til å trekke fra inntil 6 000 kr på skatten for det man skyter inn i den frivillige virksomheten. Det er grep som gjør at vi vil styrke kulturlivet innenfra og nedenfra, og det er den beste måten vi kan støtte norsk kulturliv på.

May Hansen (SV): Representanten Olemic Thommessen er opptatt av en framtidsrettet kulturpolitikk. Den er vanskelig å se i dette budsjettet. Komiteen tar ikke, mener jeg, et overordnet ansvar for å fordele midler til ulike tiltak i kommuner og fylker.

Jeg vil bruke Østfold som eksempel. Østfold er et fylke som har mistet ulike kulturtilbud, og midlene er trukket ut av fylket. Samtidskunsthifestivalen Momentum og Animerte dager i Fredrikstad er framtidsrettede og enestående i sitt slag i Norge. Dette er viktige satsingsområder i et fylke som topper mange negative statistikker, og som får lite kulturmidler over statsbudsjettet. Hvordan kan Høyre være mer opptatt av å sende hilsner hjem enn å ta overordnet ansvar for en framtidrettet og helhetlig kulturpolitikk?

Olemic Thommessen (H): Det bildet som representant May Hansen beskriver, er rett og slett feil. Vi har nettopp tatt ansvar ved å forsøke å se helheten. Spørsmålet om lavt prioriterte områder geografisk sett har vært et sentralt punkt når vi har arbeidet med budsjettet i komiteen. Vi har styrket 2-3 institusjoner i Akershus, et område som kanskje er et av de dårligst prioriterte områdene i Norge, hvis man ser statistisk på det og regner ut hvor mange kulturkroner og hvor mange institusjoner som faktisk ligger i det området. Vi ser en betydelig urbanisme, en befolkningsmessig tilflytting, i Gardermoen-området, altså i de nordlige deler av Akershus. Dette er et område som nå også vil få et stort behov for en kulturell infrastruktur. Det forsøker vi, med de beskjedne midler som man altså har mulighet til å flytte på ved en forhandling som dette, å gjøre noe med.

En fremtidrettet kulturpolitikk – ja, det handler om å se en helhet som retter seg mot produsentleddet. Jeg tror det viktigste grepet vi kan gjøre fremover, er å sørge for at norsk kulturliv har sterke produksjonsmiljøer som gjennom kvalitativt, faglig og godt arbeid kan skape det volum, den mengde, av kulturproduksjon som er nødvendig for at de skal ha et solid norsk ståsted. Det er her igjen mediebedriftene som står sentralt, og jeg håper at SV også kan bidra konstruktivt til et arbeid som vil skape bedre rammebetingelser for disse.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Ulf Erik Knudsen (FrP): I de 17 årene jeg har representert Fremskrittspartiet i kommune, i fylkesting og i storting, har jeg fått mye kjeft for Fremskrittspartiets kulturpolitikk. Synspunktene og kritikken som ofte kommer, er at når Fremskrittspartiet ikke er tilhenger av store offentlige bevilgninger på kulturbudsjettet, er partiet kulturfjender. Dette er i og for seg noe jeg har klødd meg i hodet over, fordi jeg har tenkt på kultur som noe som ikke er avhengig av offentlige bevilgninger.

Om man ser på leksikondefinisjonen av kultur, føler jeg at den støtter mitt syn. Ser man etter *kultur* i f.eks. Caplex, står det der at kultur er foredling, utvikling, især i forbindelse med den enkeltes og med samfunnets materielle og åndelige utviklingstrinn – ikke et ord om at det må gjøres over store offentlige budsjetter.

Konklusjonen må være klar: Det at man ikke er tilhenger av enorme offentlige bevilgninger til kultur, er ikke det samme som å være en kulturfjende. Jeg er faktisk veldig glad i kultur. Jeg går med stor glede på konserter, ser

masse film, har vært aktiv i idrett i mange år, som både spiller og trener, går på museer, osv. osv.

Vi i Fremskrittspartiet tror at som hovedregel bør en stor andel av det som pr. i dag er av kulturbevilgninger over offentlige budsjetter, tilbakeføres til den enkelte, slik at man selv kan bestemme hvilke kulturtiltak man ønsker å bruke. Vi er for selvbestemt kultur.

Selvfølgelig må vi beholde noen store, viktige nasjonale institusjoner for ta vare på vår felles arv som nasjon. Men så omfattende bevilgninger og kulturbyråkrati som det er blitt, er unødvendig. Vi bruker enormt store ressurser på å fordele de midler som bevilges over offentlige kulturbudsjetter – penger som dersom folk hadde kunnet beholde dem selv, kunne ha gått til praktiske kulturtiltak og opplevelser for den enkelte.

Dette er altså det grunnleggende synet til Fremskrittspartiet i kulturpolitikken. Som man forstår, er det svært langt mellom Fremskrittspartiets prinsipielle syn i kulturpolitikken og de andre partienes i denne sal. Men Fremskrittspartiet er et parti som har evne og vilje til å ta ansvar, og til å kompromisse. Dette har vi vist både i forkant av finansdebatten og i forkant av denne budsjettdebatten. Vi har fått til budsjettavtaler med Regjeringen som er til å leve med, og har derfor bestemt oss for at vi kan stemme sammen med Regjeringen innen de tre rammer vi skal behandle i dag. Dette er en form for subsidiær støtte, på noen felt med lite glede, på andre felt med større glede.

Det har vært sentralt for Fremskrittspartiet å få gjennomslag for noen klare og markerte saker. Det har vi også klart. Som jeg sa, prioriterer vi noen store og viktige nasjonale institusjoner for å ta vare på vår felles arv som nasjon. Seilskipene «Sørlandet», «Christian Radich» og «Statsraad Lehmkuhl» er noen av disse. En annen del av vår felles arv er arkitekturen. Vi har prioritert Jugendsilsenteret i Ålesund, som skal ivareta denne delen av vår nasjonal arv.

Fremskrittspartiet er pragmatisk innenfor kulturpolitikken. Hvis det skal brukes penger på kultur, mener vi at det må brukes der det kommer flest mulig til gode. For Fremskrittspartiet er det viktig med folkekultur.

Derfor er det viktig for oss å styrke de frivillige organisasjonene. Dette har vi bl.a. gjort i forbindelse med endret tippenøkkel og i vårt primære budsjettforslag, som står referert i innstillingen vi nå behandler.

Idrett er også viktig for Fremskrittspartiet. Det er med stor glede at vi ser at man nå har kommet i gang med bevilgninger til Bislett stadion.

Representanten Jan Koløy vil utdype en del av Fremskrittspartiets standpunkter innenfor Kulturdepartementets område.

Jeg vil avslutte mitt innlegg med å ta opp de forslag som Fremskrittspartiet fremmer i innstillingen under rammeområdene 1, 2 og 3, og samtidig signalisere at Fremskrittspartiet vil gi sin støtte til forslagene nr. 29 og 30, fra SV, men ikke til forslagene nr. 31–33.

Presidenten: Ulf Erik Knudsen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Eirin Faldet (A): Fremskrittspartiet er veldig opptatt av at de partier som inngår avtaler med Fremskrittspartiet, skal holde dem. Men når det gjelder kulturbudsjettet, har faktisk Fremskrittspartiet brutt en avtale. Jeg minner om den avtalen om tippemidlene som vi inngikk sammen, der det bl.a. sies:

«Flertallet forutsetter at fordelingsordningen ikke skal gå på bekostning av tilsvarende bevilgninger på statsbudsjettet, men føre til en reell økning til disse formålene, minst tilsvarende den økte tilførselen fra tippemidlene.»

Og det står:

«Denne ordningen skal ikke gå på bekostning av tilsvarende bevilgninger på statsbudsjettet, men føre til en reell økning til disse formålene minst tilsvarende den økte tilførselen fra tippemidlene.»

Det stod i en avtale. Men så har altså Fremskrittspartiet inngått et budsjettforlik med regjeringspartiene, og i en merknad i innstillingen står det:

«Flertallet viser til at dette ikke er fulgt opp» – da snakker vi altså om tilskudd til lokale og regionale kulturbygg –«av Kulturdepartementet. Posten for kulturbygg er kuttet med 34,2 mill. kroner, når man justerer for bevilgningen til bredbåndssatsing for biblioteker. Flertallet mener det er kritikkverdige at departementet ikke følger opp føringene fra Stortinget.»

Mener ikke representanten Knudsen at det er kritikkverdige å bryte en avtale som er inngått?

Ulf Erik Knudsen (FrP): Jeg må bøye hodet for noe av kritikken fra representanten for Arbeiderpartiet.

Jeg føler ikke at vi har brutt noen avtale. Vi har forsøkt etter beste evne, som det vil fremgå av vårt primære forslag, å gå inn i forhandlinger for å etterleve de intensjoner som er i tippeneøkkelsaken. Det har vi ikke klart, og vi har ikke kommet til de tall som vi burde ha kommet til, selv om vi har fått tilbakeført noe og endret noe av den skade som Regjeringens budsjettforslag ville ha medført.

Jeg tror imidlertid at om vi hadde hatt et samarbeid mellom Arbeiderpartiet, SV og Fremskrittspartiet om totalbudsjettet, ville konsekvensene vært langt mer negative både for Kultur-Norge og for Norge generelt for den økonomiske politikken. Men dette presset understreker jo nettopp dette som jeg tok opp i min replikkveksling med representanten Giske, nemlig at det er et press på kulturbudsjettet som er betydelig. Det budsjettpresset vil bli enda større når operabevilgningene kommer, og det er bevilgninger der Arbeiderpartiet har vært helt sentrale, og det er klart at om det mangler 30 mill. kr nå, så vil det mangle 100 til om få år.

Sonja Irene Sjøli (H): Som de fleste her har vært inne på, er kunst og kultur viktig for oss. Det er avgjørende for vår personlige utvikling og for vår livskvalitet.

Kulturell utfoldelse gir oss innsikt, det skaper trygghet i forhold til oss selv og til andre, og det bryter ned fordommer og motvirker fremmedfrykt. Med andre ord: Satsing på kunst og kultur er viktigere enn noen gang. Derfor må alle gis muligheter til å oppleve god kunst og kultur.

Fremskrittspartiet sier i sine innlegg og i sine merknader «at det som er god kultur for en, slett ikke er god kultur for en annen». En slik holdning ville for de fleste av oss oppfattes som uttrykk for respekt for mangfold, for toleranse, og for at vi har ulike behov innenfor kunst- og kulturlivet. Men slik er det ikke når det gjelder Fremskrittspartiet. I sitt alternative budsjett har de kuttet bortimot 600 mill. kr på kultursektoren. De kutter på all institusjonskultur, som museer, teater, opera, filmproduksjon osv. I hele tatt er det en ganske begredelig lesning. De mener at kultur ikke skal være det offentliges ansvar. Men la meg understreke at kunst- og kulturlivet er avhengig av offentlig innsats for å ivareta vår kulturarv, og for å sikre mangfold og kvalitetsmessig gode tilbud.

Fremskrittspartiet sier videre at «politikerstyrte kulturgoder ødelegger kulturens vesen og fremmer ensretting». Dette vil jeg utfordre representanten Knudsen til å utdype nærmere.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Jeg tror kanskje at representanten Sjøli, komiteens leder, bør overlate til Fremskrittspartiet å tolke intensjonene bak Fremskrittspartiets politikk. En sentral del av innlegget mitt handlet også om hva Fremskrittspartiet ser som de sentrale, overordnede målene bak kulturpolitikken, nemlig at vi tror at som hovedregel bør en stor andel av de kulturbevilgninger som pr. i dag går over offentlige budsjetter, tilbakeføres til den enkelte, slik at de selv kan bestemme hvilke kulturtiltak de ønsker å bruke det på. Vi er, som jeg sa, tilhengere av en selvbestemt kultur. Vi har tiltro til enkeltmennesket.

Jeg må ta til etterretning at Høyre, som jeg trodde hadde stor tiltro til enkeltmennesket og enkeltmenneskets valg, ikke har denne tiltroen. Vi tror også at i dagens kultursystem er det veldig mye av de pengene som kunne ha blitt brukt til kulturtiltak for den enkelte, som går bort i fordeling og byråkrati. Vi tror at hvis folk selv hadde kunnet beholde disse pengene, så hadde man kunnet bruke disse til praktiske kulturtiltak og opplevelser for den enkelte.

Det sentrale for Fremskrittspartiet er enkeltmenneskets frie valg, og jeg må registrere at det ikke står sentralt i Høyre lenger.

Magnar Lund Bergo (SV): Olemic Thommessen gav Fremskrittspartiet honnør. Jeg regner med at det ikke er parlamentarisk språkbruk å si at en ønsker å gi Fremskrittspartiets representant bank, men jeg skulle ønske at det var det.

Fremskrittspartiet tok et prisverdige initiativ i sitt Dokument nr. 8-forslag til å endre tippeneøkkelene. Vi ble invitert inn til å være med på det, og vi var med og gjennomførte det. Så har vi senere sett at Fremskrittspartiet har vært med og berget budsjettet sammen med Regjerin-

* Sitatene er ikke fra avtalen, men fra Innst.O. nr. 44 for 2001-2002

gen. Det er kanskje et eksempel på Fremskrittspartiets såkalte pragmatiske syn på kultur og avtaler vi har her.

På Fremskrittspartiets hjemmeside i forrige uke stod det om flere viktige kulturseier for Fremskrittspartiet. De henviser til noen poster som de har fått gjennomslag for, bl.a. 3 mill. kr i økning til Frifond. Men Knudsen vet godt at den avtalen vi hadde, skulle innebære 12,2 mill. kr til Frifond. Knudsen vet at det er slettet 34 mill. kr til lokale og regionale kulturbygg, noe departementet sier ville ha gitt muligheter for oppstart av åtte regionale og 124 lokale kulturbygg. Ingen av de husene er tilbake på plass.

Slik jeg ser det, må vi heretter forholde oss til Fremskrittspartiet og avtaler som til ferskvarer. Det er tydelig at den avtalen vi hadde inngått sammen om budsjettet, var merket «best før 1. desember».

Ulf Erik Knudsen (FrP): Dette er vel kanskje første gang jeg er blitt truet med bank fra Stortingets talerstol. Vi skal bli flere om det, Magnar, jeg er litt større enn deg.

Dette var jo også grunnlaget for replikken fra Arbeiderpartiet, og jeg følte at jeg besvarte det i den sammenhengen. Dette er en diskusjon som jeg mener hørte hjemme i den finansdebatten som vi hadde. I den sammenhengen vil jeg vise til vårt primærforslag, som ble lagt frem der, hvor vi forholder oss 100 pst. til denne avtalen. Det førte beklageligvis ikke frem, og i de forhandlinger vi har hatt med Regjeringen, har vi etter beste evne forsøkt å etterleve avtalen. Vi har fått rettet opp litt av den skade som Regjeringen har gjort, men vi har dessverre ikke klart alt. Så noe kritikk må vi ta. Men vi har prøvd etter beste evne, og som sagt hadde vi lagt dette inn i vårt primære forslag, som det selvfølgelig stod både SV og Arbeiderpartiet fritt å støtte.

J ø r g e n K o s m o hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Magnar Lund Bergo (SV): Jeg kan like godt benytte sjansen til å ta med det jeg ikke rakk i replikken til Knudsen. Fremskrittspartiet har faktisk i denne sammenhengen brukt en del millioner. Dere skryter selv av at dere har fått gjort en del. Hvorfor bruker dere da de millionene til å sende julekort hjem over hele Norge, istedenfor å holde den avtalen dere faktisk har inngått med Arbeiderpartiet og SV tidligere. Dere har hatt et valg, og dere har gjort noe annet.

I en politikk for et mer rettferdig og solidarisk samfunn, et samfunn rikt på samhold og gode opplevelser for alle, er kunst og kultur et viktig element. Kunstens og kulturens rammevilkår er avgjørende for livskvaliteten til den enkelte og for samfunnet som helhet.

Prioriteringer blir derfor et nøkkelord. Kulturen mangler ikke rosende omtale og fine ord. Dersom en leser partienes hovedprioriteringer og målsettinger i budsjettinnstillingen, er det slik sett mye alle partiene har til fel-

les. Ja, til og med Fremskrittspartiet ser ut til å ta noen famlende skritt mot å lage noe som ligner et program for kulturpolitikk. Men fine programformuleringer hjelper lite om vi ikke mener alvor – om idé ikke følges opp i praksis – når det gjelder prioritering av kultur. Og det er jo her det svikter. I et av verdens rikeste land har vi en regjering som sier mye pent om viktigheten av kultur, men som synes at skattelette er viktigere – eller at større bevilgninger til Forsvaret, økte ressurser til oljeutvinning, mer kontantstøtte eller for den saks skyld privatskoler er viktigere.

Resultatet av slike prioriteringer er det vi kan lese oss til i Regjeringens forslag til årets kulturbudsjett:

«Budsjettet reflekterer ikke regjeringens ambisjonsnivå på kultur- og kirkeområdet.»

Og videre:

«Som følge av dette innebærer den moderate nominelle økningen i budsjetttrammen i praksis et lavere aktivitetsnivå ved de fleste kulturinstitusjoner.»

Her viser Regjeringen sine prioriteringer. Kulturen er taperen, det er bare de fine ordene som står igjen. Det gir ikke mye aktivitet og tiltrengt nyskaping.

I SV finner vi liten grunn til å endre vesentlig på det som ligger i budsjettet. Med unntak av Fremskrittspartiet er det, som Ola T. Lånke tidligere i dag har sagt, stor enighet om hovedlinjene når det gjelder prioriteringene i norsk kulturpolitikk.

Kulturbudsjettet utgjør i Norge ca. 1/2 pst. av statsbudsjettet. SV har som programfestet målsetting at kulturbudsjettet bør utgjøre 1 pst. For neste år innebærer vårt forslag til kulturbudsjett en økning på 400 mill. kr. Det ville gitt Norge et skikkelig kulturløft, og ikke, som Regjeringens forslag, lavere aktivitetsnivå ved de fleste kulturinstitusjoner.

Sammen med Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet har vi sørget for endring av den såkalte tippenekkelen.

Vi som politikere er så heldige å få reise mye og treffe mange mennesker. Som medlem av kulturkomiteen treffer vi mange som er kulturinteresserte rundt omkring, og det har vært en fornøyelse å registrere all optimisme og store forventninger som dette vedtaket har skapt ute blant folk. Det viktigste grepet er realisering av den kulturelle skolesekken for alle barn i Norge. Men viktig er også den store satsingen på lokale og regionale kulturbygg som dette vil medføre, og en skikkelig opptrapping av ordningen med Frifond. Men igjen: Med henvisning til den stramme budsjettsituasjonen har Regjeringen prioritert og neglisjert stortingsflertallets klare vedtak og ikke brukt de mulighetene disse nye, friske pengene kunne gitt til et nytt kulturløft.

Selv om 400 mill. kr ekstra er mye på et lite budsjett som kulturbudsjettet, betyr det ikke at vi heller har råd til alt, selv om det er den litt misunnelige kommentar vi får fra kulturinteresserte kollegaer i andre partier. Nei, SV må også prioritere.

Nå er det ikke mulig i denne sammenheng å ramse opp alle de gode sakene det er mulig å gjøre noe med, så jeg henviser til SVs primærbudsjett. Det burde være spennende lesning for flere enn SVs egne.

Det vi ønsker å prioritere med de 400 mill. kr vi har, er bl.a. kulturminnevern, museumssektoren, Riksantikvaren og Kulturminnefondet.

Barn og unge står sentralt for SV. Vi vil ruste opp kulturskolene og vilkårene for frivillig musikk- og amatørteatervirksomhet. Vi har i flere år jobbet for, noe vi snart håper å få med flere på, å etablere en prøveordning med kulturkort for ungdom i noen fylker å la det miljøkortet vi har når det gjelder kollektivtransport.

Vi ønsker å bedre kunsternes levekår. Vi har nylig fått eksempel på at det går an å være trikkekonduktør og forfatter og samtidig bli innstilt til Nordisk Råds litteraturpris. Det er ingenting galt med det. Men vi vet at det er mange kunstnere i Norge som ikke får tid og rom og muligheter til å utvikle seg som kunstnere fordi de ikke har økonomiske rammer som gjør det mulig å jobbe med det de primært ønsker å drive med. Deres begrensede muligheter til å skape vil i neste omgang for oss alle betyr begrensning i vår mulighet til å oppleve nettopp god kunst og kultur.

SV ønsker å øke stipendordningen, øke oppdragsmengden for kunstnere. Vi ønsker å ha mer utsmykking av det offentlige rom og styrke frie grupper.

Jeg har tidligere nevnt kulturelle møteplasser. Jeg sa tidligere at hadde Stortingets flertall vært fulgt opp, hadde det allerede neste år vært muligheter for å få igangsatt 8–9 regionale og 124 lokale møteplasser for kultur.

Hålogaland Teater har vi satt av 20 mill. kr til – spaden kunne vært satt i jorda. Det samme gjelder planene for Ája samisk senter. Der har vi klart å finne 4 mill. kr. Vi ønsker også å fortsette å styrke kulturhusnettverket.

Musikken er sentralt i kulturlivet. Vi ønsker å styrke innkjøpsordningen for norske fonogrammer med 15 mill. kr. Det er en ordning som får 7 mill. kr, og det betyr at bare ca. 15 pst. av norsk musikk er med i ordningen. Vi ønsker å få denne raskest mulig opp i ca. 50 pst., og at det kan vare en to–tre år før man gjør en evaluering for å se om vi skal helt opp på det nivået som litteraturen ligger.

Festivalene er viktig. Vi har funnet 13 mill. kr. Rikskonsertene må rustes opp for å kunne ta seg av de ventelistene som ligger. Her har vi funnet 10 mill. kr.

På Notodden finnes det store planer for et bibliotek og blueshus, som har det flotte navnet Europas Bluessenter. Det er gode planer, og det meste ligger ferdig. 10 mill. kr ville bety at dette kunne vært satt i gang.

Dette er våre ambisjoner og ønsker om kulturvekst.

Sammen med Arbeiderpartiet og Senterpartiet har vi i årets budsjettprosess – med ulike utgangspunkt og ulike beløp – gått sammen om mange forslag. Jeg ville tro at også Kristelig Folkeparti ville funnet seg vel til rette med de aller fleste av de merknadene vi har lagt inn i årets budsjett.

400 mill. kr – hvor mye er det i budsjettssammenheng? Det er 4 pst. av det Regjeringen gir i skattelette i år. Det er 65 mill. kr mindre enn det tillegget som Regjeringen bevilger til privatskoler i årets budsjett. Som årsaksforklaring til det magre kulturbudsjettet sier Regjeringen:

«Det finanspolitiske opplegget for 2003 er meget stramt. I denne stramme budsjettssituasjonen har departementet funnet det nødvendig å redusere bevilgningene over statsbudsjettet til Frifond og lokale og regionale kulturbygg i forhold til vedtatt budsjett for 2002.»

Dette gjør de mot et flertall i Stortinget! Og er nå dette budsjettet egentlig så stramt? Etter min mening er det ikke det. Men prioriteringene er feil.

Jeg er glad for at jeg er med i et parti som ikke velger slike prioriteringer, men som velger å prioritere kultur, ikke bare i program og taler, men også i sine budsjetter – foran skattelette, foran privatskoler og, for den saks skyld, før vi sender jagerfly til Afghanistan.

Mediebildet trues av markedskreftene. Det at vi får stadig flere aktører og stadig flere medier, er dessverre ikke ensbetydende med at mediemangfoldet øker. Det er mange nok tegn i medielandskapet på at det kommersielle presset fører til en ensretting, en likhet både i form og innhold som mer minner om enfold enn mangfold.

En medieforsker har uttalt: Når publikum anses som konsumenter – som kunder – skjer det noe vesentlig med henvendelsesformen, tiltalen får en annen karakter. En konsument er ikke en likeverdig partner i en samtale, men kun et objekt for påvirkning.

Jeg stiller meg bak denne observasjonen. Det er en stadig tydeligere konsumentholdning i mediene, hvor publikum som lesere, seere og lyttere ikke anses som samfunnsborgere, men som nettopp konsumenter.

Det er nettopp i en tid hvor markedskreftene er sluppet fri at vi trenger noen fristeder uten kjøpepress døgnet rundt.

Så til NRK. Nå skal jeg ikke bruke for mye tid på en allerede betent debatt i konflikten mellom kulturminister Valgerd Svarstad Haugland og kringkastingssjef John G. Bernander i forbindelse med styringen av NRK og omorganiseringen, eller – skal jeg heller si – demonteringen av flere av NRKs distriktskontorer. Men noe vil jeg kommentere likevel.

Vi i SV har hele tiden vært imot det vi oppfatter som en svekking av NRK som foregår med raskt tempo. Selv om NRK ble organisert som et aksjeselskap, er det vi, Stortinget, som eiere som skal gi de politiske signalene og styringsverktøyene.

Stortinget må bli en tydeligere og mer konkret premissleverandør til de overordnede retningslinjene som NRK skal følge.

NRK må ikke bevege seg bort fra det grunnleggende prinsippet om at det skal være en ikke-kommersiell allmennkringkaster, som skal sikre det norske folk et bredest mulig radio- og tv-tilbud som skal ha en sterk forankring i norsk virkelighet og bygge tilhørighet og identitet gjennom bl.a. gode distriktssendinger.

Slik jeg ser det, har NRK et stort konkurransefortrinn nettopp som reklamefri kringkaster. Samtidig kan de lage programmer uten å tenke bare på å oppnå store seertall og rating. Det er helt unikt og spesielt i mediasammenheng, der verden preges av kjøpepress, reklame og kommersielle interesser.

Vårt mål i SV er å styrke det levende og delaktige demokratiet. Her spiller avisene en helt sentral rolle i å skape identitet, gjenkjennelse av hendelser, opplevelser og kultur. Riksaviser, regionale og lokale aviser er helt avgjørende i Norge for å få til denne kommunikasjonen.

De fem riksdekkende, meningsbærende avisene Dagsavisen, Klassekampen, Vårt Land, Nationen og Dagen har det til felles at de ikke har samme annonsegrunnlaget som de store riksdekkende avisene, og de får heller ingen del av det lokale annonsegrunnlaget. I tillegg har de betydelige distribusjonskostnader gjennom portoutgifter, som de store løssalgsavisene og mange av de små lokalavisene heller ikke har. Disse avisene utgjør en vesentlig side ved mediemangfoldet innen dagspressen i Norge. SV foreslår i sitt alternative budsjett å øke produksjonsstøtten med 20 mill. kr.

SV vil også styrke yringsfriheten og mangfoldet innenfor en meningskultur gjennom å øke støtten med 5 mill. kr til ymse faste publikasjoner, de går til innvandrerpublikasjoner, tilskudd til informasjonsvirksomhet i politiske partier samt tilskudd til enkeltpublikasjoner.

SV går imot flertallets forslag om å endre kriteriene for tildelingen av tilskudd til ymse publikasjoner. Vi mener at disse publikasjonene er en viktig del av mangfoldet i mediene, og vi vil derfor at Regjeringen kommer til Stortinget med en egen sak, slik at vi får anledning til å drøfte hvordan vi kan sikre driften og utgivelsene av publikasjonene for fremtiden.

Til slutt vil jeg si at det er gledelig hvis vi i dag kan få et flertall i Stortinget for at NRK skal tekste fjernsynsprogrammer, noe som vil hjelpe rundt 600 000 hørselshemmede til å bli inkludert i samfunnsdebatten på en måte som er en selvfølge for alle oss andre som er hørende.

Jeg fremmer de forslag SV har i innstillingen.

Presidenten: Magnar Lund Bergo har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Olemic Thommessen (H): SV beskylder de andre partiene for at deres kulturpolitikk stort sett handler om fine ord og er en urealistisk politikk. Ja, det vil jeg sannelig si er å kaste med stein når man sitter i glasshus. Bevar meg vel!

La meg ta ett eksempel: SV ønsker f.eks. at vi her i landet skal bygge ut en digital plattform, enten gjennom bredbånd eller bakkenett. Fra Høyres side er vi også opp-tatt av dette, men vi innser at det å skaffe kanskje et 50-talls milliarder kr, som en ensidig statlig utbygging ville koste, er urealistisk å få til innenfor statsbudsjettets rammer. Derfor ønsker vi å legge til rette for at private aktører og markedet skal være drivkraften i en slik utbygging.

I SVs hovedmerknader til budsjettet beskriver man også en slik utbygging ut fra et sterkt ønske om å få det til. Og der har man sannelig lagt inn både den ene og andre forutsetning som mulige utbyggere skal imøtekomme. Det skal være forbud mot vertikal integrasjon, det skal være stor kapasitet for åpne, dvs. ubetalte, kana-

ler, og man skal f.eks. begynne utbyggingen i distriktene i stedet for å bygge ut i byene – bare for å nevne noe.

Sett i denne sammenhengen: Hvem tenker egentlig SV at skal bygge ut en digital plattform i Norge? Er det kanskje slik, som jeg tror SV er enig i, at med de premisene SV legger opp til, blir det umulig å få brakt private aktører inn i dette bildet? Skal staten bygge ut? Og har SV kanskje et 50-talls milliarder kr til å foreta en slik utbygging, eller er det slik at SV like gjerne synes vi skal drøye hele utbyggingen og ta utviklingen etter hvert som den kanskje da ikke kommer?

Magnar Lund Bergo (SV): Thommessen henviser til at SV sitter i glasshus. Han hørte nok ikke helt etter, for jeg var ikke uenig i de prioriteringene som Regjeringen har foretatt i kulturbudsjettet. Jeg sa tvert imot at vi støtter det som ligger der, men vi ønsker å gå utover det.

Det vi kritiserer, er prioriteringen av f.eks. skattelette, forsvar og privatskoler på bekostning av det vi oppfatter kunne gitt mer penger til kulturbudsjettet. Og jeg tror faktisk at hvis vi fikk de pengene, ville nok også Høyre være med på veldig mange av de prioriteringene vi foretar. Det har jeg god tro på, selv om vi nok er uenige om noe av det som gjelder mediepolitikk, når det gjelder pressestøtte og utvikling, ikke minst, av NRK.

Det Thommessen nevner om utbygging av digitalt bakkenett, har vi stilt oss kritiske til hele tiden. Vi er selvsagt glad at digitaliseringen må komme, og den bør komme så raskt som mulig. Men vi må ha tid nok til å velge riktige løsninger. Ut fra de høringene som komiteen har hatt, stilte Fremskrittspartiet og SV seg svært kritiske til den løsningen som så langt har vært antydnet, nemlig at NRK og TV2 gjennom NTV både er innholdsleverandører og distributører og da i neste runde kan bestemme prisen for andre som eventuelt vil inn på det samme nettet. Det betyr et slags monopol av et statlig AS og en kommersiell kanal som vi mener er veldig uheldig.

Vi har ikke sagt at det skal koste 50 milliarder kr. Vi har ikke sagt at vi skal sette i gang med bredbånd umiddelbart. Vi har sagt at kanskje er det lurt nå å vente to-tre år på grunn av den teknologiske utviklingen og se om det ikke er andre løsninger som er både bedre og mer fornuftige enn det NTV vi har sett i dag. Så vidt jeg har erfart, er tvilen også stor både i Høyre og i Kristelig Folkeparti – og i Arbeiderpartiet etter hvert.

Ola T. Lånke (KrF): Sir Winston Churchill skal visstnok ha sagt at suksess er å gå fra flause til flause og likevel beholde entusiasmen.

Nå vet jeg ikke om det er SVs oppskrift i kulturpolitikken, men det at dette partiet, SV, gjennom alle år har slått oss andre helt ut når det gjelder forslag til bevilgninger til kultur, gjør at vi på den ene siden føler oss litt beskjemmet. På den annen side må vi også spørre hvordan SV kan holde ut dette ved stadig å bevilge til alle slags gode kulturtiltak, som vi gjerne skulle ha vært med på å støtte, uten at de flytter én krone. Hva gjør dette med SV? Dette er jo ikke reelle penger. Og jeg må spørre representanten Lund Bergo: Hva gjør dette med alle aktø-

rer og grupper og de som arbeider innenfor disse tiltakene, som det er foreslått så mye penger til, når de aldri får se dem?

Nå er det kanskje noe på gang i og med at vi hører at Sosialistisk Venstreparti skal inngå et tettere samarbeid med Arbeiderpartiet og Senterpartiet og kanskje også sitte i regjering. Tar vi utgangspunkt i dagens kulturbudsjett, betyr det at Sosialistisk Venstreparti må redusere sitt kulturbudsjett i hvert fall ned mot Arbeiderpartiets nivå, som ligger 300 mill. kr under. Det er et formidabelt kutt sammenlignet med de kuttene som er foretatt i det budsjettforliket som vi har snakket om her i dag.

Jeg vil spørre representanten Lund Bergo: Hvordan vil det gå med entusiasmen når man må kutte så mye i framtidige kulturbudsjett og ta ansvar?

Magnar Lund Bergo (SV): Representanten Lånke sier at han føler seg beskjemet. Det har han god grunn til. Så sier han at det SV opererer med, ikke er reelle penger. Men det er jo reelle penger. Det er bare det at de blir brukt til andre ting. Det er reelle penger som nå gir et økt tilskudd på 465 mill. kr til privatskoler. Det er reelle penger som går til fregatter, som hver koster 3,5 milliarder kr. Det er reelle penger som gir 10 milliarder kr i skattelette på årets budsjett. Det kunne blitt mye kultur for de pengene.

Situasjonen i Norge i dag er at det er det private forbruket som øker på bekostning av tilbudene i det offentlige – 7:1 er forholdet i årets budsjett. Å føle seg beskjemet er det god grunn til!

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Ola T. Lånke (KrF): I den aller første setningen i budsjettproposisjonen fra Kultur- og kirkepedartementet for neste år slås det fast:

«Kunst og kultur har en egenverdi og er av avgjørende betydning for utviklingen av den enkeltes personlighet og livskvalitet.»

Første setningen i et dokument er alltid viktig. Jeg tror ikke det er tilfeldig at nettopp denne formuleringen er brukt som innledning til budsjettet, fordi den sier alt om hvorfor vi skal bruke offentlige ressurser på kunst og kultur.

«Kunst og kultur har en egenverdi». Det betyr at verdien av kunst og kultur ikke først og fremst bestemmes ut fra nytteverdien, men faktisk ut fra at den så å si er til for sin egen skyld. Det alene er tilstrekkelig grunn til at det offentlige skal bevilge penger til kultur. Hvis det ikke var slik, kunne vi fort ha havnet i en diskusjon om hvilke kunstuttrykk og hvilke kulturtiltak som hadde størst nytteeffekt, som f.eks. gav mest igjen i et samfunnsregnskap og følgelig måtte prioriteres foran andre ting. Slik er det ikke, og slik bør det heller aldri bli.

Men så, når det er slått fast, sier denne innledningen faktisk mye om hva kunsten og kulturen også betyr. Den sier nemlig at den «er av avgjørende betydning for utviklingen av den enkeltes personlighet og livskvalitet». Så

viktig er altså dette området vi nå behandler et budsjett for.

Jeg tror ikke noen har den fulle oversikt over hvilken forebyggende effekt kulturen har lokalt, nasjonalt og ikke minst internasjonalt. Tiden tillater ikke å si mye om dette. Men jeg tror vi som fikk oppleve Nobelkonserten onsdag kveld, kunne fornemme i det minste noe av hva kunstutfoldelse kan bety når det gjelder å bygge broer. Det var et stort øyeblikk da brobyggeren Jimmy Carter omfavnet sin gode venn Willie Nelson, og da han i sin takketalen understreket «musikkens evne til å bringe folk sammen. Forene, ikke splitte. Skape fred, ikke hat». Dette var sitert i Aftenposten den 12. desember i år.

Jeg startet innlegget med å sitere første setning i budsjettproposisjonen. Etter en slik innledning kunne vi kanskje ha ventet at budsjettet også skulle løfte bevilgningene til kulturlivet betydelig. Selv om det ble foreslått påplusninger på enkelte områder, skal vi være enige om at det er et nøkternt budsjett. Som hele statsbudsjettet er preget av en nødvendig stramhet, gjelder dette også for kulturen.

Noen vil si at stramhet er greit nok, men kulturen er så viktig at den burde ha vært holdt utenfor. Ja, vi er mange som gjerne skulle sett at det var slik at kulturlivet kunne skjermes mot enhver innstramming. Slik er ikke virkeligheten – ikke nå og ikke har det vært slik før heller. I den harde økonomiske virkelighet stiller kulturen på linje med de andre budsjettområdene. Ja, svært ofte er kulturen det området som først blir skadelidende.

Med et sideblikk til kommunesektoren ser vi at kulturen i stor grad blir gjort til salderingspost. Tar man dette i betraktning, kan vi være lykkelige over at det kulturbudsjettet Regjeringen la fram, er til å leve med – og faktisk vel så det.

Så kan vi anta at kulturministeren også i dag vil si noe om at hun er tilfreds med å ha fått gjennomslag for det alt vesentlige i det framlagte budsjett. Kristelig Folkeparti er glad for den samarbeidsvilje som ble vist fra Fremskrittspartiets side når det gjaldt å komme fram til en avtale om fordelingen innenfor budsjetttrammen. Noen endringer som også innebærer kutt i enkelte poster, var ikke til å unngå. Men endringene som er foretatt av flertallet, er på ingen måte dramatiske og gjenspeiler slett ikke mer enn hva man kan forvente i en demokratisk beslutningsprosess som dette.

Fra Kristelig Folkepartis side kan jeg trygt si at i de kuttene vi har vært med på, enten det gjelder Norsk filmfond eller Riksteateret, ligger det ingen signaler om en framtidig nedprioritering av disse områdene, som noen har vært bekymret for. At flertallet skulle være ute etter å straffe noen, slik det også har vært framstilt av noen, faller på sin egen urimelighet. Vi ser i høyeste grad verdien av både å satse penger på produksjon av god norsk film og nødvendigheten av å sikre at hele landet får oppleve profesjonell scenekunst. Fastlegging av den framtidige kulturpolitikken på disse og andre områder skal vi ta fatt på når vi får den nye kulturmeldingen. Derfor vil jeg presisere at det ikke foreligger noen koblinger mellom den

kommende meldingen og de kuttene som er foretatt i forbindelse med budsjettet.

Derimot vil jeg benytte anledningen til å si at enkelte av påplussingene som de begrensede kuttene gav rom for, i det minste gir ett signal jeg gjerne vil framheve. Det har lenge vært en erkjennelse at det frie kunstfeltet har vært undervurdert og forsømt i forbindelse med de kulturpolitiske prioriteringene. I forbindelse med budsjettavtalen har flertallet denne gangen valgt å tilgodese noen få tiltak innenfor fri scenekunst. Selv om midlene som blir bevilget til bl.a. Nettverk for Scenekunst og Cirka Teater, kun er for små drypp å regne, er jeg overbevist om at de vil gi mangfoldig igjen og minst oppveie den eventuelle skade reduksjonen på andre poster forårsaker. Vi skulle bare ha hatt mye mer ressurser både til disse og til mange flere tiltak. Jeg er ikke i tvil om at det av og til er riktig også å omprioritere ressurser og la nye aktører og grupper slippe til. Det vil i stor grad være til berikelse for hele kunstfeltet.

Så et par signaler til som ikke er knyttet til flytting av penger i dette budsjettet. Det er slett ikke bare det frie kunstfeltet som er forsømt i de kulturpolitiske prioriteringene. Det gjelder også andre, og ikke minst gjelder det folkemusikk- og folkedansfeltet, og det gjelder kirkemusikken som sjanger. Derfor er jeg veldig glad for at en hel komite er med på å understreke at begge disse områdene må vies større oppmerksomhet i tiden som kommer. Etter Kristelig Folkepartis oppfatning utøves det svært mye god kunst, til dels av meget høy kvalitet, på begge disse områdene, og tiden må for lengst være inne til å oppvurdere deres kulturpolitiske status.

To områder er for tiden det vi kan kalle hovedsatsingsområder. Det ene gjelder arkiv-, bibliotek- og museumssektoren, eller ABM-sektoren, som vi sier. Kristelig Folkeparti er tilfreds med at Regjeringen har fulgt opp ABM-meldingen og økt bevilgningen også for neste år. Likevel må det sies at vi fortsatt bare er i startgropen i forhold til de målsettinger Stortinget har vedtatt for satsingen på dette feltet. Hittil er det kun den ene sektoren, museene, som er blitt tilgodesett med økte midler. Det er jo også der den økonomiske satsingen vil ha det største omfang, så det er naturlig. Likevel, selv om mye fortsatt står igjen også på museumsfeltet, og ikke minst med tanke på likeverdighet innenfor reformen, vil de to øvrige områdene, arkiv og bibliotek, nå også bli gitt et løft.

Et annet hovedsatsingsområde i årene framover er den kulturelle skolesekken. Når ordningen kommer på plass, vil det bli utløst i størrelsesorden 175 mill. kr årlig til dette tiltaket. Det virker formidabelt, men tatt i betraktning at dette skal komme alle landets skolebarn og unge til gode, er trolig tallet ikke større enn det bør være. Det betyr at det vil være fornuftig å sikre at en så stor del av midlene som mulig går til det de er tiltenkt, nemlig kunst og kulturopplevelse som ballast i sekken til hver norsk skoleelev.

Det er bakgrunnen for de merknader og det forslag en hel komite har stilt seg bak. Satsingen på den kulturelle skolesekken er en investering i framtiden. I dag opplever vi at svært mange i dette land aldri oppsøker et galleri, en

konserter eller et teater. Hvorfor? Fordi de kanskje aldri fikk mulighet til å øve opp sansen for kunst og kultur.

Kunst og kultur er ikke bare gallerier, teater og konserter. Det er ikke minst også arkitektur og design. Noen skal ha sagt at arkitektur er frossen musikk. I så fall er det godt sagt. Det har skjedd mye på dette feltet de aller siste årene som lover godt for framtiden. Jeg nevner dette fordi Norsk Form i går feiret tiårsjubileum, og derfor er det på sin plass å sende av gårde en gratulasjon – ikke fordi denne institusjonen har klart å bli hele ti år, men på grunn av det svært viktige arbeid Norsk Form har utført i disse årene når det gjelder å bevisstgjøre hele samfunnet på hvor viktig formgivning, design og ikke minst utforming av det offentlige rom er for utviklingen av hele vår kultur. Det er svært mange synlige spor etter Norsk Form allerede, og mer vil vi helt sikkert få se i tiden framover. Det er synlige tegn på at bevisst satsing med forholdsvis beskjedne midler over kulturbudsjettet kan ha store ringvirkninger

Til slutt noen ord om det vi ikke fikk til. Et eksempel er Hålogaland Teater. Jeg vet at folk i Tromsø er skuffet. Igangsetting av et så stort investeringsprosjekt kunne ikke få plass i budsjettet denne gang. Men vi får alle gjøre vårt til at skuffelsen i Tromsø ikke blir langvarig.

Momentum er et annet eksempel. Momentum er et meget vellykket forsøk på utvikle et utstillingsvindu for samtidskunst i Norge og Norden. Dette er et så positivt tiltak at selv om vi ikke fant rom for å øke bevilgningen i budsjettet, er det å håpe at man vil lykkes i å skaffe de nødvendige midler, slik at neste års festival kan avholdes som planlagt.

Helt til slutt vil jeg også si at jeg gjerne skulle ha brukt mer tid på mediepolicen, men jeg ser at tiden er ute. Et bredt medietilbud betyr veldig mye «for utviklingen av den enkeltes personlighet og livskvalitet», som det står i innledningen til proposisjonen.

Presidenten: Skal representanten ta opp noen forslag?

Ola T. Lånke (KrF): Det skal jeg, president! Jeg skal ta opp et forslag fra Sonja Irene Sjøli på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Presidenten: Representanten har tatt opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torny Pedersen (A): Egentlig skulle jeg enkelt og greit ha spurt Kristelig Folkeparti: Hvordan har man det nå i Kristelig Folkeparti med Fremskrittspartiet som den regjerende makt? Jeg ville vel ikke fått noe ærlig svar, så vi dropper bare det. Men det må da være forstemmende å være med på å strupe kommuneøkonomien, når selv Kristelig Folkeparti vet hva som kuttes først i kommunene, nemlig kultur. Kristelig Folkeparti er med på å kutte i bevilgningen til teater, og Kristelig Folkeparti er med på ikke å følge opp det Ola T. Lånke selv arbeidet så intenst for i forbindelse med ABM-meldingen om en økonomisk opptrapping til bibliotekene. Kanskje var det en mening

med det statsråden sa om at ville forfatterne tjene mer, måtte de skrive bøkene fortere. Kanskje dette er opptrapingen i biblioteksektoren.

Kulturen og kulturarbeidet har forebyggende effekter, sprit har nedbyggende effekter. Er det da slik at Kristelig Folkeparti for andre gang vil satse på lave avgifter på alkohol og lave avgifter på campingvogner framfor et godt og allsidig kulturliv, som vi vet er spesielt forebyggende for barn og ungdom, noe som Ola T. Lånke selv tok opp i sitt innlegg?

Ola T. Lånke (KrF): Representanten Torny Pedersen antydte et spørsmål som hun ikke ville stille til meg, men jeg vil likevel tillate meg å besvare det: Hvordan har vi i Kristelig Folkeparti det, var representantens spørsmål. Jeg må svare at vi har det utmerket, veldig bra. Og jeg må si at prosessen i komiteen når det gjelder å komme fram til enighet om budsjettet, har gått mye bedre enn i fjor. Vi hadde et forlik i fjor også, den gang med Arbeiderpartiet, og skal vi sammenligne de to, vet jeg ikke hvem som kommer best ut. Fremskrittspartiet har vært veldig greie og ryddige å ha med å gjøre i denne budsjettprosessen. Vi kom fort fram til enighet om en avtale. Vi har hatt litt etterslokking i etterkant, og det forslaget som jeg nettopp tok opp, er vel også et bevis på det. Det kan gå litt fort i svingene av og til. Men i det hele er vi meget vel tilfreds med det forliket og den avtalen vi har vært med på.

De kuttene som Torny Pedersen ramset opp, er i høyeste grad til å leve med. Kutt på Riksteateret, ja det er klart det smerter, og det er ikke med noe lett hjerte vi gjør det, men vi bruker jo pengene i det alt vesentlige også til teater. Og når jeg ser i avisen at det for Riksteaterets vedkommende betyr at de på tross av kuttet får beholde en million ekstra i forhold til fjorårets budsjett, ja så er ikke dette kuttet dramatisk for Riksteateret.

Når det gjelder ABM-meldingen, tror jeg vi er inne i en veldig god utvikling, en god prosess. Regjeringen har vist at den har vilje til å følge opp, men det er, som jeg også understreket i mitt innlegg, langt fram til vi har nådd det mål som Stortinget har satt for ABM. 414 mill. kr over fem år skulle AMB-feltet løftes på statsbudsjettet, og det er klart det er formidabelt. Men jeg tror at hvis alle står sammen om å forsøke å klare dette, skal vi klare det.

Når det gjelder sprit og campingvogner, hører vel det hjemme i en annen sammenheng, så det får vi ta senere.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Det har i mange år eksistert en støtte til posten ymse publikasjoner. Innen denne finner vi blader som Samora, Klar Tale, Blikk og de kristne avisene Magazinet, Norge IDAG og Korsets Seier. Sistnevnte er ny av året. Innen den posten har det historisk sett ikke vært noen klare kriterier for hvordan støtten skal utdeles. Det har vært gjort svært skjønnsmessig, avhengig av skiftende politiske konstellasjoner. Fremskrittspartiet ønsker å legge objektive kriterier til grunn for tildelingen innen denne posten, kriterier som er enkelt

målbare og vanskelig manipulerbare, bl.a. opplagstall og utgivelsesfrekvens.

Det er selvfølgelig unødig hardt å legge om en slik støtte over natten. Derfor har vi foreslått at halvparten av støtten utdeles etter disse kriteriene og halvparten etter samme fordeling som tidligere. I forhandlinger med regjeringspartiene fikk vi gjennomslag for prinsippene i vårt forslag, noe vi er veldig glad for. Det er imidlertid en uenighet om hvor fort dette prinsippet kan innføres. Fremskrittspartiet ønsker en omlegging allerede fra 1. januar og da med virkning fra 2003, regjeringspartiene fra 2004. Dette vil ramme de kristne bladene, som jeg trodde Kristelig Folkeparti var opptatt av. Om regjeringspartiene hadde valgt å følge Fremskrittspartiets forslag nr. 23 i innstillingen, ville disse avisene fått et solid og tiltrengt løft allerede i 2003. Jeg setter store spørsmålsteget ved dette. Jeg forstår ikke hvorfor Kristelig Folkeparti vil behandle de kristne avisene dårligere enn f.eks. homobladet Blikk.

Ola T. Lånke (KrF): Jeg må få beklage denne kontroversen i ettertid mellom Fremskrittspartiet og de øvrige avtalepartnere om dette punktet, posten ymse publikasjoner. Det burde ha vært nødvendig, og diskusjonen har oppstått først etter at avtalen har vært inngått.

Regjeringen har signalisert at de arbeider med et regelverk for denne posten, og det er mye som taler for at de ulike publikasjonene burde fått sin støtte beregnet ut fra objektive kriterier. Vi er faktisk enig med Fremskrittspartiet i det, så det er ikke det det går på. Men det som det er uenighet om, er når dette skal gjennomføres.

I budsjettet ligger de ulike publikasjonene inne med en bestemt sum. De har budsjettet med dette for neste år. En del av disse, det er jeg kjent med, vil ikke tåle en nedskjæring overhodet. Da vil de rett og slett gå inn. Vi har en arbeidsfordeling i vår konstitusjon som innebærer at det i hvert fall i hovedsak er regjeringen og forvaltningen som utformer regelverk. Det skal Stortinget være veldig forsiktig med, for vi aner ikke konsekvensene. Vi aner heller ikke konsekvensene av det forslag som ligger inne i Fremskrittspartiets merknader i innstillingen. Derfor har vi sagt at dette må departementet se nærmere på. Vi vet f.eks. ikke hva det vil bety for andre publikasjoner som står utenfor. Dersom det blir objektive kriterier, vil de melde seg på med en gang – det er nå én ting.

Når det gjelder de kristelige bladene, har vi stor sans for at de burde fått mer penger. Det gjelder også andre, og vi i Kristelig Folkeparti ønsker ikke å behandle de kristelige bladene på noen annen måte enn andre. I et demokrati skal alle stille med samme utgangspunkt. De kristelige bladene skal heller ikke stilles dårligere, og vi skal sørge for at disse kriteriene blir slik at alle stiller på samme nivå.

Magnar Lund Berge (SV): Det er ofte hyggelig å høre Ola T. Lånke snakke om kulturpolitikk. Noen ganger kunne jeg nesten tro han var medlem i SV. Det er bare når han skal opp med lommeboka, at vi skjønner at han er et annet sted.

Representanten Lånke var tidligere inne på om det ikke var et problem at SV hadde så mye penger de ville bruke til kultur at det skapte forventninger ute. Og det var noe snakk om «glasshus». Jeg synes Lånke selv med sitt innlegg spenner buen ganske høyt. Jeg vet ikke om den brister, men den er på nippet til. Til det å sitte i glasshus vil jeg si at kanskje Lånke skulle bli med inn. Det er god utsikt fra glasshuset til å se hvordan ting er.

Så til en annen ting. I innstillingen står det om Lotteritilsynet at det skal etableres en kontakttelefon for spilleavhengige. Det forundrer meg noe at Lånke og Kristelig Folkeparti ikke kan være med på en merknad der det står at en slik kontakttelefon bør etableres et sted der det finnes kompetanse, og der det finnes kunnskap om spilleavhengighet og slike ting. Videre er jo etablering av en slik kontakttelefon ingenting verdt dersom behandlingstilbud ikke finnes. SV har tidligere i år reist forslag om å bevilge mer penger til behandling. Alle andre partier sa at det kunne de ikke gjøre, for det var ikke nok kunnskap. Men alle har kunnskap om at det ikke er nok behandlingsplasser. Hva er hensikten med å etablere en slik kontakttelefon dersom behandlingstilbudet ikke finnes, og vil Lånke nå i neste omgang være med og bevilge penger til slike behandlingstilbud?

Ola T. Lånke (KrF): Representanten Lund Bergo syntes det var hyggelig å høre på at jeg snakket om kulturpolitikk, og det får jeg ta som en kompliment. Forskjellen mellom det vi kunne ønske, og det SV foreslår, handler jo selvfølgelig om penger. Men representanten Lund Bergo har også påpekt i dag at de ville satse penger som vi ønsker å bruke på friskoler, på kultur. Det er en ærlig sak, men vi synes at friskolene er en veldig viktig del av vårt skoleverk, og derfor forsvarer vi det. Vi ønsker også at vi skal bruke penger på å forsvare fedrelandet og kulturen vår, og derfor er vi også med på å ha et rimelig høyt nivå på forsvarsbudsjettet osv. Dette hører til på andre departementers områder. Men det konkrete spørsmålet gikk på Lotteritilsynet. Kristelig Folkeparti – og jeg tror Regjeringen, jeg kan ta med det – går inn for at det skal kunne opprettes en slik kontakttelefon for spilleavhengige. Men det vi etter hvert oppdaget i merknaden som SV la inn, og som noen andre har sluttet seg til, var nettopp at det under her lå en føring om hvor i landet denne kontakttelefonen skulle lokaliseres, og der kan det nok være flere meninger. Det kan også være flere steder i landet hvor den kompetanse som representanten Lund Bergo etterlyser, finnes.

Så igjen tilbake til arbeidsfordelingen mellom storting og regjering. Kristelig Folkeparti vil ikke være med på at Stortinget skal instruere regjeringen om hvor ting skal plasseres i enhver sak. Dette har tradisjonelt vært regjeringens ansvar, og jeg tror vi skal få se at Regjeringen går inn for dette både når det gjelder kontakttelefon og behandlingstilbud. Det ligger også i et annet departement, så jeg skal ikke si så mye om det. Men i hvert fall er det ting på gang i departementets arbeid som gjør at jeg tror at dette vil komme, og så får vi se hvor, senere.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Ola T. Heggem (Sp): Senterpartiet er oppriktig bekymret og vil uttrykke skuffelse over at Regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett nedprioriterer kulturen i såpass stor grad som den har gjort. Dette budsjettet, som vedtas i Stortinget med stemmene fra regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, vil i praksis bety lavere aktivitetsnivå ved de fleste kulturinstitusjoner landet over og ikke minst i folkekulturen i de mange store og små lokalsamfunn.

Senterpartiet ønsker å sikre rammebetingelsene for økt kulturell egenaktivitet og kulturformidling i alle deler av landet. Og i tråd med partiets satsing de senere år, både i regjering og i opposisjon, satses vi på å styrke de områder av kulturbudsjettet som legger grunnlaget for folks engasjement og deltakelse i det lokale kulturlivet. I et samfunn i stadig endring gir møte med kunst og kultur viktige referanserammer for kulturell innsikt, forankring i egen kultur og derigjennom grunnlag for respekt for ulike kulturelle uttrykksformer. Allsidige kulturtilbud og mulighet for kulturell egenaktivitet er også i enkelte tilfeller helt avgjørende for å opprettholde trivsel, framtidstro og bosetting i mange lokalsamfunn. Med alt dette som bakgrunn er jeg glad for å kunne meddele Stortinget at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å øke bevilgningen til forskjellige kulturaktiviteter med vel 200 mill. kr utover Regjeringens forslag.

Senterpartiet viser til Stortingets vedtak om at endring av tippenøkkelen var ment å gi kulturfeltet friske midler og ikke resultere i kutt i bevilgningene. Regjeringen har gjort det stikk motsatte av det som var Stortingets intensjon. Senterpartiet foreslår å reversere de kutt som Regjeringen foreslår, ved å bevilge 12 mill. kr utover Regjeringens forslag.

Senterpartiet ser også at et av de viktigste virkemidlene for å legge til rette for lokale kulturaktiviteter, er å etablere lokale og regionale kulturhus. Listen over prosjekter, dvs. kommuner som venter på statlige bevilgninger, er lang, og det er også store behov for å forsere bredbåndstilknytning for landets folkebibliotek. I et forsøk på å rette opp Regjeringens unntak i disse sakene foreslår Senterpartiet å bevilge 100 mill. kr utover Regjeringens forslag.

Men Senterpartiet ønsker ikke bare lokale og regionale kulturbygg. Partiet øker også bevilgningen til nasjonale kulturbygg med nærmere 40 mill. kr. Dette er helt nødvendig for å oppfylle Stortingets vedtak om realisering av et stort antall bygg. Med flertall for Senterpartiets opplegg ville bl.a. byggingen av Hålogaland Teater kunne starte i 2003 som forutsatt. Det er nesten skammelig at det ikke er vilje hos stortingsflertallet til å prioritere arbeidet med nordnorsk kultur og Hålogaland. Men det er også andre prosjekter på vent, og alle partier bør nå føle seg forpliktet til å få realisert prosjekter som står på prioriteringslisten. Flertallet legger opp til ytterligere forskyvning i tid, og enda større etterslep.

Senterpartiet vil også uttrykke skuffelse over at Regjeringen ikke legger inn en opptrapping av ressursene til

biblioteksektoren, slik Stortinget forutsatte ved behandlingen av ABM-meldingen i 2000. Vi er også skuffet og litt overrasket over at Regjeringen i dette budsjettet ikke følger opp Stortingets vedtak om å etablere nasjonale kunnskapsbaser. Her er det stor fare for å komme på etterskudd med vedlikehold og oppdatering, og vi mener at en nasjonal kunnskapsbase også skal ivareta den språkpolitiske målsetting om likestilling mellom bokmål og nynorsk. Sammen med Arbeiderpartiet og SV ber vi derfor «Regjeringen igangsette arbeidet med nettbasert kunnskapsportal i 2003 i tråd med Stortingets vedtak i Innst. S. nr. 77 (2001-2002), og komme tilbake til Stortinget med saken i løpet av vårsesjonen 2003.»

Senterpartiet er glad for og støtter bevilgningen til Jugendstilsentret i Ålesund. Vi er også glad for at en samlet komite støtter planene om en ny nasjonal kulturbåt for hele kysten fra Halden til Kirkenes.

Senterpartiet vil til slutt understreke betydningen av forutsigbarhet og likebehandling i tildeling av midler over statsbudsjettet. Vi mener derfor prinsipielt at økte midler i størst mulig grad bør fordeles via de etablerte tilskuddsordningene. Stortingets primære oppgave er å vedta retningslinjer og kriterier for fordeling og sørge for tilstrekkelige midler til de ulike formålene. Med dette mener jeg å advare mot en for sterk detaljstyring fra Stortingets side. Ønsket om detaljstyring kan også føre til tilfeldigheter, og bidrar i alle fall til større uforutsigbarhet i tildelingen av midler.

Som tidligere nevnt, er Senterpartiet skuffet over Regjeringens manglende kultursatsing i det framlagte budsjettforslaget og konstaterer et enormt sprik mellom den vedtatte rammen for kulturbudsjettet og Senterpartiets prioritering i alternativt budsjett. Det var umulig for Senterpartiet å fremme forslag i tråd med partiets prioriteringer uten at dette rammer andre viktige og sårbare tiltak i budsjettet.

Avslutningsvis vil jeg fremme de forslagene som Senterpartiet har i innstillingen.

Presidenten: Ola T. Heggem har tatt opp de forslagene han refererte til.

May Britt Vihovde (V): Regjeringa og Stortinget har ført vidare den opptrappinga av kulturbudsjettet for 2002 som låg i regjeringa Stoltenberg sitt forslag. Dette nivået blir ført vidare også neste år, og det betyr at vi får eit godt kulturbudsjett også då.

Venstre ønskjer i sitt program meir satsing på kultur – og i form av auka satsing over statsbudsjettet. I så måte skulle vi gjerne hatt endå fleire kulturkroner å rutta med. Men òg kulturen tener alt på å ha ein ryddig samfunnsøkonomi å arbeida i, med låg prisstiging og lågare rente. Innanfor eit stramt totalbudsjett får vi eit godt år for kulturlivet også neste år. Endringa i tippenøkkelten gjer sjølv sagt også sitt til det.

Så har vi då ein tradisjonell overbudsdebatt i denne salen, der mange gode tiltak blir lova meir pengar av parti som ikkje er i posisjon til å innfri. Politikk er framleis det mogleges kunst, og det hjelper lite med løfte som er

finansierte med milliardkutt i Forsvaret eller auka skattlegging av næringslivet, så lenge det ikkje er fleirtal for slike tiltak, og så lenge dei ivrigaste partia ikkje vil vera med gjennom å samarbeida med ei regjering som det er viktigare å skapa avstand til i det taktiske opplegget for neste val. Som før er det resultatata som tel, ikkje dei store orda.

Det store politiske skiljet i denne innstillinga går mellom Framstegspartiet og dei andre partia. Dette partiet har ein politikk for å rasera store delar av Kultur-Noreg. Ja, så radikal er denne politikken at Noreg knapt ville vera ein kultur nasjon dersom denne politikken skulle gjennomførast. Når kulturen i utgangspunktet må vera «basert på frivillighet og personleg engasjement», slik Framstegspartiet skriv i innstillinga, er det ei grov under vurdering av det som må til for nettopp å vera ein kultur nasjon, der ikkje alle ting eignar seg for kommersialisering og marknad, og der ikkje all kultur kan byggja på amatørskap.

Eg er glad for at Framstegspartiet har teke ansvar for at landet får eit budsjett, gjennom subsidiær støtte til Regjeringa. Med det bidreg dei til at vi får eit kulturbudsjett utan dei store endringane. Framstegspartiet har sett mange kjepphestar på stallen og fortener ros for det. I tillegg ligg det i budsjettavtalen ein auke på kulturbudsjettet både til fartøyvern, seglskuter og andre kulturtiltak.

Eit kultursamfunn byggjer på kunnskap og danning. Kunst og kultur har ein eigenverdi og er av avgjerande betydning for utvikling av den einskilde sin personlegdom og livskvalitet. Mennesket har meir enn materielle behov. Kulturell utfolding gir innsyn, skaper tryggleik og bryt ned fordommar og framandfrykt.

Venstre sluttar seg til dei generelle merknadene frå Høgre og Kristeleg Folkeparti i innstillinga, og sjølv sagt dei forslaga som desse støttar. Eg peiker særskilt på det som blei sagt om å gi rom for nye kunst- og kulturformer, vilkåra for frivillige organisasjonar og oppfølging av operasaka.

Dei tiltaka som får nytte av endringane i tippenøkkelten – Frifond, den kulturelle skulesekken og lokale og regionale kulturbygg – er hjartesaker for Venstre. Vi var imot det vedtaket som fleirtalet gjorde, av omsyn til forskinga, men Regjeringa ville sjølv sagt ha sytt for eit lyft på desse felte uavhengig av finansieringsform. Også her er det resultatata som tel.

Venstre ser fram til kulturmeldinga som kjem neste år, og at kulturen kjem enda høgare på dagsordenen, både i politikken og i samfunnsdebatten elles. Det kan gi rom for nye lyft i seinare budsjett. I mellomtida kan ein gjerne seia at 2003 blir eit kulturpolitisk kvileskjær på ein del felt, men med eit godt utgangspunkt frå i år er det til å leva godt med. Så vil Venstre òg håpa at det blir plass til Hålogaland Teater og andre nye tiltak i 2004-budsjettet.

K j e l l E n g e b r e t s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A): Det var bare én ting jeg stusset ved i innlegget til representanten Vihovde. Regjeringspartiene gikk imot endringen i tippenøkkelen, men de ville, som representanten sa, uansett ha sørget for en styrking av de områdene som nå ble styrket ved endringen av tippemidlene. Nå er det slik at rundt 450 mill. kr av den styrkingen er penger til idretten. Der har vi ikke lenger bevilgninger over statsbudsjettet. De får bare støtte fra tippemidlene. Ville regjeringspartiene i så fall ha gjeninnført bevilgninger til idretten over statsbudsjettet?

Det andre området hun mente får betydelig styrking, er regionale og lokale kulturbygg. Det er ikke riktig det representanten sier. På statsbudsjettet kuttet det altså med 34,2 mill. kr i regionale og lokale kulturbygg – og statsråd Svarstad Haugland stod her på talerstolen i fjor og kritiserte stortingsflertallet for å ha kuttet med 5,4 mill. kr. Det kuttet i Frifond med 22,2 mill. kr. Det skjer ikke bare med regjeringspartienes vitende og vilje, men det er faktisk deres initierte forslag i budsjettet. Så mitt spørsmål er: Rimer dette med det representanten sier om at man faktisk ville påplusse de områdene? Og hvor i all verden skulle man påplusse idrettsbevilgningene?

May Britt Vihovde (V): Lat meg starta med tippenøkkelen. Den bekymringa som Venstre hadde når det gjaldt endringa i tippenøkkelen, gikk ut på at når ein tok pengane til forskning bort, måtte ein ta løyvingane til forskning over statsbudsjettet. Vi er glade for at ein del av desse pengane er komme tilbake til kulturlivet. Men det betyr at Regjeringa må gå inn og følgja opp den biten som gjeld forskning.

Når det gjeld inntektene til frivillige lag og organisasjonar, er Venstre veldig glad for at vi har fått ein auke på skattefritaket ved at ein kan gi pengar til frivillige lag og organisasjonar og få større skattefritak på det. Det trur vi kan vera eit viktig bidrag til dei frivillige laga og organisasjonane. Dette er inntekter som ikkje er bundne opp i prosjekt, på ting som vi kanskje ønskjer å prioritera, men det er pengar som kjem direkte til organisasjonane, og som dei kan bruka.

Så vil eg innrømme at dette budsjettet som er levert, er eit stramt budsjett, og som eg sa, det vil òg vera eit kvileår for kulturbudsjettet generelt. Men det ønskjer vi å sjå på til neste år. Dette stramme budsjettet har iallfall gitt ein rentenedgang. Det har gitt moglegheit for oppblomstring i næringslivet og ein svakare kronekurs. Det vil no kanskje kunna gjera at næringslivet i større grad kan vera med og bruka sitt overskot til å gi til kulturlivet. Der er norsk næringsliv flinke, og det ønskjer vi å stimulera til.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Eirin Faldet (A): Barn utsettes daglig for reklame og kommersialisert underholdning. Det er derfor viktig å stimulere barn til å ta vare på våre fellesskapsverdier som er skapt gjennom generasjoner. Vi ser at endringer i samfunnet har gitt endrede rammevilkår i kulturpolitikken. Rundt omkring i vårt langstrakte land skapes det mye

flott kultur som det er viktig å ta vare på, og som ikke bare er av interesse for den grenda eller kommunen kulturen skapes i, men for hele landet.

Med de budsjetttrammene Bondevik-regjeringen la opp til, kan det være enkelte statsråder som har behov for å ta Prøysen i bruk og syngende «Du ska få en dag i mårå», eller kanskje noen ønsker å gjøre seg små som teskjejer- ringa.

Jeg er svært skuffet over at ikke regjeringspartiene og Fremskrittspartiet kunne være med på en bevilgning til Frøysenhuset som gir barn mulighet for opplevelser og kunnskap om en av våre kjæreste viseforfattere, nemlig Alf Prøysen. Slik gjør man Alf Prøysen til en kulturell husmann.

Arbeiderpartiet mener at den flora av festivaler som er rundt omkring i Norge, er en berikelse for mange, både aktører, tilskuere og arrangører. Mange festivaler inviterer også internasjonale musikere, kor og korps. Dette koster selvsagt mye for arrangøren. Det er mange festivaler som sliter økonomisk, og som ikke kan fortsette uten statlig støtte.

For å imøtekomme festspillenes planer og ambisjoner om å utvide sitt nedslagsfelt, utvikle sitt kunstneriske program, ivareta et økende antall publikum og dessuten la enda flere festivaler få støtte foreslo Arbeiderpartiet sammen med Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet å øke festivalstøtten.

Dessuten vil jeg bemerke at tildelingene fra Norsk kulturråds festivalstøtteordning ikke alltid gjenspeiler de ulike festivalers betydning og kvalitet. Jeg vil understreke at dette skal være en genreovergripende ordning. Dette må statsråden og departementet se nøye på og vurdere kriteriene for ordningen i kulturmeldingen.

Arbeiderpartiet vil understreke behovet for at barn får bedre tilgang til ulike kulturuttrykk og selv får delta i kulturelle aktiviteter. Vi har fått mange positive tilbakemeldinger om hvor vellykket den kulturelle skolesekken er. Dette understreker hvor viktig det er å satse på at alle skolebarn får mer kultur i sekkene sine. Og midlene må ikke bli borte i administrasjon, men bør kanaliseres og administreres av fylkeskommunenes kulturavdelinger, som kjenner kulturtilbudet i sine kommuner og fylker.

Arbeiderpartiet har styrket det økonomiske grunnlaget for lokale organisasjoner gjennom endring av de statlige spillemidlene med sikte på å sikre barn og unge fri adgang til idrettsanlegg. Idrett skaper et stort engasjement blant folk, og Arbeiderpartiet vil berømme foreldre og frivillige som driver dugnad for å skape et godt nærmiljø. Idrettsorganisasjonene gjør en kjempejobb, men jeg vil understreke at det også er viktig å legge til rette for aktiviteter som engasjerer uorganisert ungdom, som motorsport, klatring, gokart, rally og annet.

Den offentlige fattigdom, som i stor grad skyldes den anstrengte kommuneøkonomien, har resultert i at mange svømmeanlegg har måttet stenge. Det er nødvendig med midler til opprustning av svømmehallene for å gi barn og unge gleden av å mestre svømming – i funksjonelle svømmehaller. Gjennom endring av tippenøkkelen kan

det nå åpnes for tilskudd også til svømmehaller. Det vil være til stor glede for alle generasjoner.

Kultur er mangfold – fra Ole Ivars til Arne Norheim. Det må være opp til hver enkelt å finne sin glede innen musikkgenre eller innenfor billedkunst, teater eller dans.

Som formidlere av norskspråklig tekst- og musikkuttrykk opptre norske fonogrammer som betydelige kulturbærere, og sørger for at folk flest blir kjent med et mangfold av forskjellige genre og stiluttrykk både fra fortid og egen samtid. Arbeiderpartiet mener at denne delen av kulturlivet utsettes for stort kommersielt press, og Arbeiderpartiet hadde i sitt eget budsjett forslag om å bevilge 3 mill. kr til styrking av innkjøpsordningen for norske fonogrammer for å sikre mangfold, særpreg og kvalitet i den norskspråklige musikken også for framtiden.

God dansemusikk er faktisk også kultur. Enkelte snakker seg varme om hvor syndig det er å danse, men folk som danser, er glade mennesker og holder seg i form. Han noen sett en jogger smile?

Jeg sier som Prøysen i sin «Vårvis»: «D'er æiller fali for den som dæinse, men står du stille og følge med, da er det fali, da kæin det skje!» (Munterhet i salen).

Sonja Irene Sjøli (H): Som opprinnelig hedmarking kan man jo bli inspirert av Eirin Faldet når hun begynner å sitere Prøysen. Men jeg har ikke tid til det nå – jeg har så liten tid.

Men det jeg har lyst til å si, er at en generelt god økonomisk politikk også er god kulturpolitikk. Også kulturbudsjettet må ses i sammenheng med behovet for et stramt statsbudsjett. Rentenedsettelsen denne uken vil gi over 400 mill. kr mer til kommunene neste år. Det vil gi bedre familieøkonomi og bedre økonomi for den enkelte. I tillegg kommer skattelettelser som vil gi rom for flere kulturopplevelser og kulturaktiviteter og mer satsing på kultur i kommunene.

En god næringspolitikk er også viktig for en del av kulturlivet. Vi ser nå en rekke eksempler på fruktbare samspill og samarbeid mellom kultur og næring, som jeg håper vil øke i framtiden.

Til tross for svært stramme budsjetttrammer og harde prioriteringer, er de fleste områdene innen kunst- og kulturlivet godt ivaretatt, men Høyre ønsker selvsagt en større offentlig satsing på sentrale områder. Jeg tror at når vi får orden på den nasjonale økonomien, vil kultur være et av våre viktige satsingsområder.

Jeg har lyst til å si litt om den kulturelle skolesekken. Den handler om kultur, og den handler om skole. Kultur er viktig i skolen for å gi barn andre impulser enn de rent faglige, for å stimulere egen tankevirksomhet og egen kreativitet – ja, kultur er grunnleggende for vår vekst, utvikling og livskvalitet. Kultur er også viktig for å gi barn forståelse og respekt for mangfold, annerledeshet og variasjon. Kultur for barn kan rive ned barrierer og stengsler, det motvirker fremmedfrykt og gir trygghet. Kulturtiltak kan også brukes aktivt i læringen i skolen. Deltaelse i små og store kulturprosjekt gir viktig helhetsforståelse og mestringslæring. Skolesekken bør derfor være

noe mer enn bare litt ekstra kulturformidling i skolen. Skolesekkaktivitetene kan også gis en aktiv pedagogisk rolle for å berike undervisningen og gi elevene viktig inspirasjon, motivasjon og kreativitet.

Det er en enstemmig komite som ser at fordelingen av skolesekkmidlene så langt ikke nødvendigvis har foregått på en optimal måte. Vi har mottatt flere henvendelser om hvordan fordelingen foregår, hvem som skal tilgodeses og hvem som skal dele ut midlene osv. Komiteen har derfor bedt Regjeringen komme tilbake til Stortinget til våren med en egen sak om hvordan skolesekkmidlene blir brukt i 2003, og planer for hvordan fordelingen skal skje i framtiden. Som en del av denne vurderingen bør man også se på hvordan skolen og utdanningssektoren kan spille sammen med fylkeskommunene for å få best mulig bruk av skolesekkmidlene.

Skolesekkmidlene må gå til kulturtiltak som skolen og elevene har bruk for, og som de ønsker å benytte seg av. For å sikre at skolesekkmidlene blir brukt på best mulig måte, til beste for elevene, vil det ikke være unaturlig at skolen gis en aktiv bestillerrolle og har påvirkning på hvilke kulturtiltak man vil bruke skolesekkmidler på.

Her vil jeg gi et eksempel. Norsk skole har et alvorlig problem. Hver femte elev forlater ungdomsskolen med svært mangelfulle leseferdigheter. Dette skyldes bl.a. at elevene leser for lite også i fritiden. For å stimulere interessen for bøker og lesing kunne man f.eks. sette i gang nasjonale leselystprosjekter for å stimulere til mer lesing blant elevene i samarbeid med bibliotek, i samarbeid med forfattere, teatre og skuespillere. Vi har også store ressurser i museer som i langt større grad kunne brukes til pedagogiske formål, hvis vi i større grad laget utstillinger og framvisninger som var tilpasset elevenes ønsker og skolenes behov.

Det å kanalisere hoveddelen av midlene gjennom fylkeskommunen bør altså ikke være til hinder for at skolen og utdanningssektoren kan være med og utvikle nasjonale satsinger med sikte på å dekke lokale behov for den enkelte skole.

Avslutningsvis vil jeg si at jeg er glad for at komiteen ser verdien av, og er positiv til, å etablere et Arne Ekeland-galleri på Eidsvoll i forbindelse med Rikspolitisk Senter. Ekeland skulle jo være kjent for alle. Han møter oss med sitt monumentale bilde «Frihetenes søstre» hver gang vi går ned til trappehallen her i Stortinget. Et galleri i en gammel teglstensbygning i nærheten av der hvor han bodde og levde, vil kunne være en verdig avslutning på hans kunstneriske virke, og jeg er glad for at komiteen støtter opp om det.

Jan Koløy (FrP): Det er morsomt å være FrP-er i dag og endelig og forhåpentligvis en gang for alle ta et oppgjør med alle dem som hevder at Fremskrittspartiet er kulturfiendtlig.

Jo da, fremdeles ønsker vi å kutte i kulturbudsjettet, men samtidig ønsker vi å styrke det som handler om tradisjon og kulturarv. Fremdeles mener vi at store riksdekkende og meningsbærende aviser faktisk bør greie seg

(Koløy)

selv, og at de får skaffe seg inntekt på egenhånd og ikke finansiere sine meninger via staten.

Fremdeles mener vi at filmproduksjon bør drives kommersielt, at det ikke er noe som staten bør legge fingrene sine borti. Vel er Norge et lite land, og det er begrenset hvor mange som er villig til å stille risikokapital til disposisjon, men film er og blir en form for uttrykk som skattebetalerne ikke bør dobbeltbelastes for å se – først over skatteseddelen for å finansiere produksjonen, og deretter når vi går på kino for å se filmen.

Fremdeles er vi svært imot at kunstnere skal ha noen form for garantilønn og kunstnerlønn fra staten. Velger man å bli kunstner, må man ikke regne med å bli en Munch eller en Nerdrum med en gang. Man må faktisk ta den tiden som trengs, og kanskje leve i trange kår en tid, hvis man velger å være kunstner av yrke. Det er vårt frie valg som menneske, og våre valg må vi også ta konsekvensene av enten vi velger å være kunstnere eller politikere.

Så vi står fast på den kulturpolitikk vi har, la det ikke være tvil om det.

Det er derfor svært morsomt å vise til at regjeringspartiene gjennom budsjettavtalen med Fremskrittspartiet, først på det overordnede plan og deretter i fagkomiteen, faktisk har styrket kulturbudsjettet med over 43 mill. kr i forhold til framlagt forslag.

Hadde vi en mening med disse kravene, vil sikkert noen spørre seg, og svaret er helt klart ja. Hvis man ser på hvilke områder vi har valgt å prioritere, blir det veldig tydelig at vi faktisk har en mening med det vi gjør.

Svært viktige enkeltsaker som har stor betydning for vår kulturhistorie og ikke minst for etterslekten, er styrket. Og enda viktigere er det at de 43 mill. kr genererer både dugnadsinnsats og ytterligere penger fra både offentlig og privat hold.

Svært gledelig er det for oss i Fremskrittspartiet at seilskutene nå er sikret videre seilføring. Det handler ikke bare om at disse skutene er flotte å se på når de seiler utover fjorden for fulle seil. Det handler også om å ta med seg historien inn i framtiden, la barna våre kjenne sin historie når de skaper sin egen. Norge har en lang handels- og sjøfartshistorie, og det hadde vært forferdelig trist om denne historien som disse skutene til fulle forteller, skulle ende i dokk eller på skraphaugen.

Videre må vi heller ikke tillate oss å glemme krigshistorien. Gjennom å styrke Falstad og Fjell sikrer vi nettopp dette, og samtidig viser vi den respekt som alle de som falt under krigen, fortjener. Vi har ikke råd til å glemme, spesielt ikke etter 11. september og med de urolige tider vi opplever i dag.

At vi tar vare på historien både gjennom arkitektur, som f.eks. Jugendstilsenteret, og andre saker som jeg har vært innom tidligere, betyr ikke at vi ikke skal se framover, og at vi ikke skal la barn og unge fatte interesse for både kultur og idrett.

Vi fikk tilbakeført 3 mill. kr til Frifond. Vi skulle selvsagt ønske at vi hadde fått lagt tilbake hele potten, men det var dette vi greide i denne omgang. Etter at vi

hadde avgitt innstillingen, ble vi gjort kjent med at regjeringspartiene har tatt disse midlene fra landsdekkende musikkorganisasjoner. Dette var ikke vår intensjon.

Vi ønsker at frivillige lag og organisasjoner skal få de beste forhold å arbeide under. Vi ønsker at barn og unge skal kunne oppleve den teater- og musikkglede som organisasjonene bidrar til. Det arbeides for 40 milliarder kr i dugnad i året i dette landet. Og da må vi legge forholdene til rette for dette kanskje noe typisk norske. Vi som beslutningstakere må sørge for at dugnadsånden blir opprettholdt, for staten har i alle fall ikke penger til å kompensere for dette.

Jeg er glad for at vi greide å styrke Dissimilis' økonomi, slik at disse også kan forsette å gjøre det fantastiske arbeidet som de gjør, til beste for dem med litt andre ressurser enn oss. Det engasjement og den glede vi ser hos disse barna og ungdommene, er av en slik karakter at vi andre nesten blir litt misunnelig. Det hadde vært en tragedie landet over hvis dette tiltaket hadde vært nødt til å avvikle deler av virksomheten fordi de ikke hadde penger.

Til slutt må jeg også si noe om idretten. Gjennom forliket med regjeringspartiene har vi sikret Norge et nasjonalt friidrettsanlegg. Dette blir som kjent et spleiselag, hvor både private, kommunen og nå også staten bidrar med sin del. Det får betydning ikke bare for toppidrettsutøverne, men også for breddeidretten i Oslo og på landsbasis når de nå får en moderne arena å møtes på.

Så jeg tror nok at dette skulle tydeliggjøre at vi har en gjennomtenkt kulturpolitikk, og at vi tør å si det mange tenker.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Kunst og kultur har ein eigenverdi og spelar ei grunnleggjande rolle både for den enkelte sin livskvalitet og for samfunnsutviklinga. Kulturell utfolding og opplæring motverkar framandfrykt og er med på å skapa tryggleik. Det er ei viktig målsetjing å sikra heile folket tilgang til eit mangfald av kulturopplevingar. Regjeringa vil byggja på den kristne og humanistiske kulturarven som eit felles grunnlag for samfunnet vårt.

I ein stram budsjettsituasjon har eg lagt avgjerande vekt på å halda oppe eit tilnærma uendra løyvingnivå til institusjonane på musikk- og scenekunstheltet, til museum og andre institusjonar og faste tiltak. Eg har vidare prioritert å følgja opp stortingsmeldinga om arkiv, bibliotek og museum – inkludert oppretting av eit nasjonalmuseum for kunst, og vidare utbygging og oppgradering av Nasjonalbiblioteket. Arbeidet med bygging av ny opera i Bjørvika går etter planen.

Når Nasjonalmuseet for kunst no får dei formelle rammene som gjer det mogleg å samordna verksemda, har vi gjennomført fyrste etappe i eit viktig kulturprosjekt både for Oslo og landet. Samorganiseringa inneber at det blir skapt ei sterkare organisatorisk og fagleg plattform for å vidareutvikla den statlege museumssatsinga på biletkunst, kunsthåndverk, design og arkitektur.

Nasjonalbiblioteket er ein av dei største og viktigaste kulturinstitusjonane i landet, og det er viktig å sikra dei

kulturhistoriske verdiane som institusjonen forvaltar. Til- delinga til Nasjonalbiblioteket blir derfor auka.

Løyvinga til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek er òg auka, slik at tilbodet av skjønn- og studielitteratur til syns- og lesehemma studentar blir vesentleg betre.

Av utdanningspolitiske, kulturpolitiske og ikkje minst sosialpolitiske grunnar må oppgåvene som i dag er lagde til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek, løysast på ein god måte og i eit tilstrekkeleg omfang. Departementet har difor alt sett i gang ei utgreiing om korleis folkebibliotek- og studielitteraturtenestene til blinde og synshemma best kan organiserast og finansierast i framtida.

Ved handsaminga av stortingsproposisjonen om om- legginga av Forsvaret vart Regjeringa bedt om å vurdere om divisjonsmusikken i Halden og Kristiansand skulle overførast til Kultur- og kyrkjedepartementet og drivast vidare i samarbeid med aktuelle kommunar og fylkes- kommunar. Eg er glad for at det har lukkast oss å koma fram til ei økonomisk og organisatorisk plattform for framtidig sivil drift av korpsa.

Hålogaland Teater har hatt og vil ha stor verknad for scenekunsten i Nord-Noreg, ja eigentleg for heile landet. Det er viktig å få eit nytt teaterhus i Tromsø for å gi rom for utvikling av teatret. Difor er eg lei meg for at det ikkje var mogleg å leggja inn tilskot til byggeprosjektet i budsjettet for 2003. Regjeringa står bak forprosjektet, og Hålogaland Teater står fremst i køen når det gjeld reali- sering av nye prosjekt. Eg vil gjera mitt for å unngå stopp i prosjektet.

Eg finn òg å måtta kommentera dei formuleringane komiteen nyttar om den kulturelle skulesekken og fram- legget til vedtak om dette viktige tiltaket. Det vil vera bra å trekkja inn det regionale nivået i samordninga og gjen- nomføringa av dette formidlingsprosjektet, slik komiteen seier. Fleire fylkeskommunar har gjort ein flott innsats alt, og det er all grunn til å tru at alle fylkeskommunane vil kunna utføra ei slik oppgåve med tilførsle av økono- miske ressursar.

Men det er ein viktig dimensjon ved dette tiltaket som ikkje utan vidare vil bli vareteke på ein optimal måte gjennom ei umiddelbar desentralisering av alle dei nye ressursane: Å fylla den kulturelle skulesekken med eit innhald som held mål med omsyn til kunst- og kul- turfagleg kvalitet, krev at det blir sett av ressursar til å skreddarsy framføringar, framsyningar og pedagogiske opplegg for dei ulike aldersstega i grunnskulen. Sjølv om eit stort tal kunstnarar og kulturarbeidarar kan gjera ein innsats for å realisera den kulturelle skulesekken, vil mange av desse fyrst måtta tilførast både midlar og tid til å utvikla det tilbodet som skal formidlast til sku- leborna.

Vi bør alt i 2003 setja av ein del av spelemidlane til den kulturelle skulesekken til frie sceniske grupper, mu- sikkensemble, frittstående kunstnarar og andre kulturar- beidarar som ynskjer å utvikla kvalifiserte prosjekt sær- skilt tilpassa målgruppene for dette tiltaket.

Vi er alle einige om at dei tilgjengelege ressursane til den kulturelle skulesekken skal gi mest mogleg kultur- formidling pr. krone, og at administrasjonskostnadene

må haldast på eit så lågt nivå som råd er. Denne premis- sen må òg gjelda for fylkeskommunane.

Komiteen presiserer at spelemidlane ikkje skal gå til generelle eller direkte driftstilskot til ulike institusjonar. Eg oppfattar dette som ei klar understreking av at desse midlane ikkje skal avløysa eller koma i staden for ordi- nære løyvingar til administrasjon og generell drift. Og så reknar eg med at vi kjem meir tilbake til den kulturelle skulesekken i den saka som Stortinget har bedt meg om å koma til Stortinget med.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A): Det verste jeg var med på som statsråd, var budsjettkonferansene på Halvorsbøle. To ganger hadde vi hovedbudsjettkonferanse der – og å dra derfra var en lidelse. Jeg husker at jeg sist jeg dro derfra, bare hadde fått 1,7 milliarder kr til forskning, jeg hadde bare fått 100 mill. kr til gratis bøker i videregående skole, jeg hadde bare fått 2 milliarder kr til oppussing av skolebygg – og jeg var svært deprimert, for jeg skulle gjerne hatt så mye mer. Ellen Horn, husker jeg, var like deprimert. Hun hadde bare fått 330 mill. kr i økte kultur- bevilgninger.

Da kan man forestille seg hvordan statsråd Valgerd Svarstad Haugland må ha hatt det da hun reiste hjem og måtte skrive i budsjettproposisjonen at det blir nedgang i kulturaktiviteten i de fleste kulturinstitusjonene. Desto verre blir det når finansministeren selv satt der og sørget for å få 1 milliard kr i ekstra skattelette, utover det som allerede lå i budsjettet. Så går man til Stortinget og får på toppen av det hele inn i budsjettet – ikke nok med at mes- teparten av skatteletten går inn – 20 mill. kr i nedsatt campingvognavgift! Bare de pengene kunne ha rettet opp kuttet på Hålogaland Teater-bygget, det kunne rettet opp filmkuttet, det kunne rettet opp riksteaterkuttet, det kunne rettet opp kulturfondkuttet, det kunne blitt penger til Momentum, til Bjørsonfestivalen og enda flere tiltak – innenfor de små 20 mill. kr.

Synes statsråden det sier noe om regjeringspartiene som kulturpartier at det er viktigere med 25 pst. nedgang i campingvognavgiften enn å sørge for disse tiltakene? Og hva har norsk film gjort statsråden, når halve satsin- gen til Ellen Horn nå i løpet av et år er fjernet? Og så sier hun til slutt at hun er lei seg for at Hålogaland Teater blir stoppet – men det er jo statsråden som har stoppet det!

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Eg har reist frå Halvorsbøle i godt humør kvar gong. Ein kan ikkje la livet vera avhengig berre av kva som ligg igjen etter Halvorsbøle. Det er når budsjetta blir lagde fram, ein verkeleg ser kva som skjer.

Eg vil faktisk gi Giske honnør, men noko av det som forundrar meg stadig vekk, er at han kan skryta av Arbeidarpartiet sitt budsjett. Det skjonar eg ikkje. For det Giske ikkje oppnådde då han sat i regjering og skulle finna inn- dekning for forslaga sine, har han no klart å oppnå saman med Framstegspartiet og SV utan at han treng å finna inndekning i det heile teke. Er det noko å skryta av? Had-

de Stoltenberg-regjeringa lagt fram forslag til endring av tippenøkkel og funne inndekning for det som då måtte koma i tillegg, kunne han ha reist rundt og skrytt av det han hadde fått til, men han har altså fått fleirtal utan å måtta ta ansvar for noko av inndekninga.

Når ein snakkar om budsjett, synest eg vi skal sjå på det litt over tid. Når budsjettet til Ellen Horn var så sabla godt for i fjor – og eg er samd i at det var godt – kvifor i all verda byrja ein ikkje då opptrappinga til Hålogaland Teater? Ein var komen så langt at ein kunne hatt den fyrste løyvinga dersom ein ville, men ein overlèt til året etter å koma med dei fyrste midlane. Det er òg ei prioritering. Det fyrste budsjettet Ellen Horn la fram, var eigentleg ikkje så kjempegodt. Om ho innrømde det, hugsar eg ikkje. Eg har no lagt fram mitt fyrste budsjett. Det er ikkje så kjempegodt, eg ser det, men vi har fått ned renta med ein halv prosent etter det totalbudsjettet vi har lagt fram, og det er eg glad for. Eg vonar eg til neste år skal få meir å rutta med når det gjeld kulturen. Slik blir det. Eitt år blir det bra, eit anna år blir det ikkje fullt så bra. Men Kultur-Noreg blir altså ikkje tilbode eit u-landsbudsjett med det som blir lagt fram i år heller, og det er det viktig for meg å streka under. Eg bed representanten Giske vera litt meir beskjeden i forhold til det han fekk til då han sat i posisjon, og det han har fått til i opposisjon, der han ikkje må ha noko som helst ansvar for å få inndekning for dei fantastiske forslaga.

Jan Koløy (FrP): Det har i mange år eksistert en støtte til ymse publikasjoner. Historisk sett kan denne ha blitt brukt eller misbrukt av politikere som har ønsket å tildele penger til utvalgte publikasjoner uten på noen som helst måte å se det i sammenheng eller forklare hvorfor én får mye, mens en annen får lite. Fremskrittspartiet ønsker å bli kvitt denne ukulturen der skiftende politiske flertall kan dele ut penger på en skjønsmessig måte. Fremskrittspartiet foreslår å legge objektive kriterier til grunn for tildelingen. Det er utelukkende ved bruk av slike objektive kriterier at vi unngår å gi lobbyistene makt, og at politikerne har mulighet til å tilgodese særinteresseorganisasjoner.

Fremskrittspartiet har foreslått å finne fram til objektive kriterier til støtte for målene med posten som er enkle, målbare og vanskelige å manipulere. Selv har vi funnet fram til publikasjonenes opplagstall, og hvor ofte de kommer ut, borger godt for et rikt tilbud. Samtidig har vi innsett at mange av publikasjonene ville blitt unødig hardt rammet hvis vi la om støtten over natten. Derfor har vi foreslått at halvparten av støtten utdeles etter disse kriteriene og halvparten etter samme fordeling som tidligere.

I forhandlinger med regjeringspartiene fikk vi gjennomslag for prinsippet i vårt forslag, noe vi er veldig glad for. Vi ønsker å gjøre disse objektive kriteriene gjeldende fra 2003. Derfor ønsker Fremskrittspartiet å vite hvor fort kulturministeren har tenkt å innføre objektive kriterier for tildeling av pressestøtte til ymse publikasjoner.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Noko av det eg oppdaga då eg vart statsråd, var posten «ymse publi-

kasjoner». Eg kjende til posten frå før, men eg visste ikkje at han var så lite regelstyrt. Difor står det faktisk allereie i budsjettproposisjonen frå departementet og Regjeringa at vi vil gå inn i denne posten og gjera noko med han, slik at han kan vera meir regelstyrt enn det han er i dag. Så når representanten seier at Framstegspartiet fekk gjennomslag, kan ein òg seia at Framstegspartiet støtta det som står i budsjettinnstillinga om at vi skal ha ein slik gjennomgang. Det er vi samde om.

Samtidig veit vi at dette er publikasjonar der dei som står bak dei, f.eks. ulike organisasjonar, har blitt avhengige av desse pengane. Å foreslå ei omlegging som skal skje anten frå 1. januar 2003, som Framstegspartiet eigentleg ynskjer, eller frå 1. juli, blir faktisk å føra ein uansvarleg politikk. Dette vil gi ein del publikasjonar som har lagt opp sine budsjett ut frå det dei trur dei får, eit svært vanskeleg budsjett for neste år. Eg ynskjer ikkje at dei skal koma i ein veldig uheldig situasjon midt i året eller allereie rett over nyttår, som dei hadde gjort om Framstegspartiet hadde fått det som dei ville. Eg ynskjer å vera ansvarleg for alle publikasjonar og koma med kriterium for 2004. Då kan publikasjonane ha tid til å områ seg, og så kan dei òg få melding i god tid om kva utslag dette vil ha for dei ulike publikasjonane. Så 1. januar 2004 er det tidlegaste eg som ansvarleg statsråd kan gå inn for ei slik omlegging, for den må gjerast grundig, den må vera skikkeleg, og vi må òg sjå kva ulike utslag dette kan få. Ein del av publikasjonane har kanskje spesielle behov som vi òg må ta vare på. Det er ikkje alltid at berre objektivitet er det beste ved tildeling av midlar.

Magnar Lund Bergo (SV): Det må være vanskelig for en minister med restriktive holdninger til frislipp av kommersielle krefter og til kjøpepress rettet mot barn og unge å skulle være den minister som nærmest står på sidelinjen og er passiv iaktaker av at det kommersielle trykket øker overfor barn og unge i NRK.

Det er med blandede følelser vi ser hvordan NRK, som vi alle har vært enige om skulle være en reklamefri sone for barn og unge, nå er blitt en medieinstitusjon som bruker den beste sendetiden til indirekte reklame rettet direkte mot barn og unge. Dette er en spekulativ måte å produktplussere viktige symboler og effekter på som tilfeldigvis finnes i butikkene samtidig med at serien går på lufta. Samtidig er det en særdeles utpekulert måte å skaffe seg mange små, ivrige og lojale konseptkunder på som vil og bare må ha akkurat den lua, den cd-en eller den nye jakka fra Bergans før sønnen slukker behovene for en stund, til neste julekalenderdag.

Ser kulturministeren på denne skjulte reklamen og kommersialiseringen som et problem? I så fall, hvilke grep vil statsråden ta for å gjøre noe med dette?

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Inntrykket etter å ha sete og lytta her ei stund er at dei fleste opposisjonspolitikarane er veldig bekymra for alle dei problema som Kristeleg Folkeparti har for tida. Det er jo hyggeleg at ein er bekymra for det. Eg har begynt å sjå på det meir som utfordringar enn som problem, og eg trur det gjer at

ein har ei litt meir offensiv haldning til kva grep ein skal ta.

Men eg ser ei stor utfordring – for å seia det – i forhold til reklamepresset som blir retta mot born og ungdom. Det er spesielt desse spin-off-produkta representanten tenkjer på i forhold til Barne-TV. Det som har skjedd før om åra, er at andre aktørar har laga massevis av spin-off-produkt og tent mykje på det, og inntektene har absolutt ikkje gått tilbake til NRK. Dersom vi skal sjå positivt på akkurat det, synest eg for så vidt det er greitt at når ein skal ha inntekter av dette, kan dei gå tilbake til NRK, og at ein kan laga nye og betre program.

Dette er noko som eg veit at òg barne- og familie-ministeren har vore oppteken av, og vore i dialog med NRK om, og som eg synest vi skal sjå litt vidare på. Det gjeld tidspunkta for når desse produkta kan seljast, og òg kor mange produkt ein skal ha. Eg trur at born ikkje tek skade av at vi har nokre blånisseluer, nokre rødnisseluer eller kva det måtte vera. Men no er det utruleg mange produkt ein har lagt opp til. Eg trur at ein kan sjå på omfanget og òg på tidspunktet, for vi har ei veldig kommersialisering av barndomen. Det er ei stor utfordring for oss å vera med og prøva å byggja opp borna våre til ikkje å bli for sterkt påverka av det. Så dette tek vi på alvor, og vi går i dialog med NRK om desse problemstillingane.

Ola T. Heggem (Sp): Også i tidlegare replikkordskifter har jeg hørt om ulike erfaringer og ulike sinnstemninger etter budsjettkonferansar.

Budsjettarbeid er vanskelig. Budsjettarbeid betyr faktisk prioritering, og det er tøft å prioritere kultur. Mange politikere på alle nivåer har fått erfare det. Både i går, ved behandlingen av kommunalbudsjetten, og også i dag gir Kristelig Folkeparti uttrykk for at de er så glade og så fornøyde med årets statsbudsjett, og de har det aldeles utmerket. Likevel, er det nå slik at statsråden er fornøyd med det som er oppnådd på årets kulturbudsjett, der aktivitet blir redusert og byggeprosjekt blir skjøvet ut i tid?

Jeg ønsker ikke ved denne anledning å sette dette opp mot brennevin og campingvogner, heller ikke mot heving av bunnfradrag og skattelette til næringsliv. Nei, jeg ønsker å høre statsrådets vurdering av kultursatsingen og kultur for alle opp mot skattelette til dem som tjener som oss, og som kan disponere skatteletten vår til økt privat luksus.

Et kort spørsmål til slutt angående nasjonal kunnskapsbase: På hvilken måte har statsråden tenkt å følge opp Stortingets klare vedtak om igangsetting av det arbeidet?

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Det er no eingong slik når ein sit i regjering med andre parti, at ein må gi og ta når ein forhandlar. Dei skattelettane som denne regjeringa har stått for så langt, er for det fyrste skattelettar som eit stort fleirtal i Stortinget òg står bak. Det er næringslivsretta, gode skattelettar som vi treng i ei tid der vi merkar at arbeidsplassane er under press, og der vi treng å leggja til rette for at folk skal investera, og for å kunna tryggja arbeidsplassane og oppretta nye. Eg har in-

gen problem med å stå bak dei skattelettane som Regjeringa har føreslått. Når det no vart nokre nye avgiftsletterar i forhandlinga, så er det igjen: Ein må gi og ta.

Framstegspartiet hadde kutt på kulturbudsjettet på 600 mill. kr, og då synest eg, i forhold til det vi har fått igjen i forhandlingane med dei, at 100 mill. kr på brennevin og noko på campingvogner er til å leva med, fordi veldig mykje anna av det som vi har føreslått, er blitt bevart. Det er veldig viktig for meg. Skulle vi ha gått inn på premissane som ligg til grunn for Framstegspartiet sitt alternative kulturbudsjett, hadde eg ikkje hatt det særleg godt i dag. Men med det vi har fått til, er eg altså godt nøgd, sjølv om eg skal vera ærleg og seia at eg kan tenkja meg meir pengar til kulturen. Det vonar eg at eg får til neste år. Det er slik som i Stoltenberg-regjeringa. Eitt år fekk ein ikkje så mykje til, eit anna år fekk ein meir. Eg vonar at det skal bli slik for oss, at konjunkturane er slik for landet at vi skal ha rom for det.

Når det gjeld den nasjonale kunnskapsbasen, la vi inn midlar til den i fjor. Det er noko av det som vart stroke i forhandlingane. Det ligg difor ikkje midlar på mitt budsjett til den nasjonale kunnskapsbasen. Førebels er vi nøydde til å følgja utviklinga, og så må vi sjå i framtida om vi kan finna midlar, dersom det er nødvendig, for å gå vidare med den basen.

Eirin Faldet (A): Jeg leser fra en artikkel i Dagbladet der det bl.a. står:

«Det er betenkelig at en kulturminister ikke har større innsikt i hva det betyr å skrive skjønnlitteratur, sier forfatter Jan Kjærstad til Dagbladet.

De famøse ordene fra Valgerd Svarstad Haugland falt i siste nummer av tidsskriftet Forfatteren, organ for Den norske Forfatterforening: «Du må skrive flere bøker for å leve på det,» sier kulturministeren. «I året?» spør intervjueren. «Ja, selvfølgelig, i året,» svarer hun.»

Er det mulig at statsråden har sagt dette? Jeg gir kulturministeren nå mulighet til å forklare hva hun egentlig sa og mente.

Jeg er kjent med at kulturministeren har en statssekretær som er komponist. På bakgrunn av dette avisoppslaget tror jeg at Den norske Forfatterforening hadde blitt kjempeglad hvis statsråden utnevnte en statssekretær til, og da en som var forfatter. For når det gjelder kunnskap om hvordan en forfatter arbeider, tror jeg kanskje statsråden må ta seg noen timer på skolebenken.

Så må jeg si helt til slutt, på bakgrunn av replikkvekslingen her i stad: Selvsagt kan vi være helt enig med statsråden når hun uttaler seg som hun gjør om at det faktisk er Arbeiderpartiet også i opposisjon som står for påplussingene som har kommet. Så er det ikke riktig når hun sier at vi ikke har inndekning. Arbeiderpartiet har inndekning krone for krone i sitt alternative budsjett, slik at det er sagt.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: No er det på tide å seia at dette var eit spørsmål eg var glad for å få.

Eg kunne kanskje ha oppfordra Jan Kjærstad til å lesa heile artikkelen. Sjølv sagt har eg ikkje sagt at dei må skriva fleire bøker i året. Men dersom dei skal leva av berre å skriva bøker, utan noko stipend eller anna, så må dei jo det. Men det er ikkje det som er meininga.

Vi brukar 170 mill. kr på ulike stipend- og garantiinntekter, nettopp fordi kunstnarane skal få tid til å konsentrera seg om den jobben det er å skriva bøker. Mange bruker lang tid på det. Men når gjennomsnittsinntekta av ei bok er 70 000 kr, sa eg at det kan ein ikkje kan leva av. Så har vi altså ordningar som gjer at vi likevel har ein god del forfattarar som skriv fantastisk flotte bøker, og det skal vi ha. Nokre må ha andre jobbar ved sida av. Det trur eg òg det går veldig godt an å leva med, medan andre i visse tider kan konsentrera seg berre om å skriva. Dette mangfaldet skal vi føra vidare. Det kan representanten vera trygg for. Så dersom Jan Kjærstad hadde lese heile artikkelen, trur eg ikkje han hadde skriva det slik i sin artikkel.

Så til kommentaren til mitt svar på Giskes replikk. Ja, Arbeidarpartiet har i dette budsjettet prioritert f.eks. å kutta halvparten av kontantstøtta til barnefamiliane tvert frå 1. januar. Det vil gi ein del familiar 1 500 kr, og vel så det, mindre i månaden å leva av. Det synest ikkje eg er ansvarleg. Giske hadde ansvaret for eit budsjett som gjaldt dei private skolane, eller friskolane. Han følgde ikkje eingong opp lova i forhold til budsjettet. Det har vi gjort, og vi har lagt inn 400 mill. kr, fordi det er det som står i lova at desse skolane skal ha. Det gjorde ikkje Giske, men det har vi gjort. Difor må vi prioritera innfor dei andre budsjetta. Det går fint an å koma ut med eit forslag der vi går i +/- 0, og ha ei skikkeleg behandling av det. Det er snakk om prioriteringar, både i forhold til det lovene seier at vi skal gjera, og i forhold til å ha rammer til familiane, f.eks. slik at dei kan planleggja og leva etter det.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Torny Pedersen (A): Kultur er en del av livet for alle mennesker. I dagens teknologiske og globaliserende verden er det viktigere enn noen gang å slå ring om kulturen og dens verdier. Mangfoldet og fantasien omkring i landet er stor, og alle burde egentlig ha hatt en merknad i budsjettet.

Dessverre er årets kulturbudsjett veldig svakt, noe statsråden selv kommenterer ved å uttale at kulturbudsjettet ikke reflekterer Regjeringens ambisjoner. Vi gleder oss til neste års budsjett, der statsråd Valgerd Svarstad Haugland får sine ambisjoner realisert.

Bibliotekene er både kultur og folkeopplysning. Dessverre viser undersøkelser at det leses stadig færre bøker i Norge, og det i en tid da lese- og skriveferdighetene blant barn og unge i Norge er dårligere enn i andre land. Jeg er glad for at en hel komite mener det er viktig å gå gjennom alle typer bibliotekstjenester for å finne bedre løsninger for samhandling mellom utlånstjenestene. Særdeles viktig er det at man ser på skolebibliotekene i forhold til folkebibliotekene. Men også det flerspråklige biblioteket

er et viktig bidrag for at minoriteter skal kunne delta i det kulturelle mangfoldet.

For tiden legges det ned biblioteker over hele landet. Dette har selvfølgelig noe å gjøre med dagens svake kommuneøkonomi. Samtidig med dette har det vært ute på høring en del store endringer i forhold til dagens lov-pålagte bibliotekstjenester. Jeg tror at jeg har hatt hele landet på telefonen om disse høringene, og alle mener dette er en feil vei å gå. Jeg håper statsråden vil følge opp høringssvarene.

Bredbåndssatsing er nødvendig for at bibliotekene kan gi gode tjenester. Arbeiderpartiet foreslår 5 mill. kr til dette formålet. Dessverre prioriterer ikke Regjeringen bredbånd.

Vi i Arbeiderpartiet hadde trodd at forutsetningene for en økonomisk opptrapping ved behandlingen av ABM-meldingen ville bli effektivert. Dessverre har ikke dette skjedd, og Arbeiderpartiet forventer at bibliotekstjenesten får et løft i budsjettet for 2004.

Staten skal drive fengselsbibliotekene, men det som nå skjer, er at vertskommunene må tre støttende til for at tilbudet i det hele tatt skal fungere. Fengselsbibliotekene har en sentral rolle i rehabiliteringen av de innsatte. Lesing av bøker er den eneste aktiviteten for dem som sitter i isolasjon. Jeg vil be statsråden om å ta også disse bibliotekene opp til vurdering og komme tilbake i revidert budsjett med denne problemstillingen.

Jeg skal ikke trekke opp alle kulturelle tiltak i Nordland, men bare konstatere at regjeringspartiene og delvis Fremskrittspartiet ikke er i stand til å følge opp flertallsvedtak fra budsjettet i 2002. Regjeringspartiene gikk ved fjorårets budsjettbehandling sammen med Arbeiderpartiet inn for å støtte Hamsunsenteret med en oppstartsbevilgning. Med Fremskrittspartiet på lasset er det selvfølgelig Fremskrittspartiet som nå styrer kulturbudsjettet, og der er det jo ikke mye å hente, bortsett fra til båter. Med en økning i budsjettet på 20 mill. kr til båter greide de allikevel å styre unna hurtigruteskipet «Gamle Finnmarken».

Skal jeg trekke fram noe kulturelt gledelig for Nordland, må det være at et flertall igjen har påpekt at forskuttering av NRK-lisens fra 1996 betydde at sendeomfanget for de enkelte fjernsynsregioner skal være det samme. Dette er en sak som var oppe i Stortinget før NRK ble omdannet til AS, og har ingenting med at NRK nå er AS og uavhengig.

Til slutt vil jeg trekke fram Hålogaland Teater. Det er trist å lese VG fra sist lørdag der en sliten stab har uttalt sin fortvilelse over manglende midler til finansiering fra regjeringspartiene og Fremskrittspartiet. Halvparten av staben ved teateret søker permisjon. Nå er nok nok. 30 års kamp endte som det gjorde.

Nord-Norge har ikke et eneste teaterbygg. Alle er konsentrert fra Trondheim og sørover. Dette ville vært et løft for Nord-Norge og hele landet. Dette ville ikke regjeringspartiene være med på, og jeg ser bort fra Fremskrittspartiet. Det ser ut som om det er viktig med skatte- og avgiftslettelser. Er det å skape kultur i hele landet? Jeg spør Kristelig Folkeparti.

Knut Storberget (A): Dette er en merkelig debatt, og statsrådets argumenter for den dårlige kultursatsinga som nå foreligger, er også underlig. Det får meg til å tenke på det som Aftenposten skrev i oktober i en tittel: «Lønner Vigelandsparken seg?» Spørsmålet reises i forbindelse med det offentlige Norges prioriteringer. Mens Oslo på 1920-tallet hadde råd til å la tre mennesker jobbe i 13 år med Monolitten, gir dagens Oslo andre signaler – utsalg og nedlegging av kinoer, nedlegging av offentlige bad og nedprioritering av bl.a. kultur- og fritidstiltak for barn og unge, bl.a. på Nordstrand og på Furuset. Nå har vi altså fått en regjering som selv erklærer at kulturbudsjettet og også kommunenes økonomi betyr et lavere aktivitetsnivå. Da er tida inne for slike refleksjoner.

Vi bruker utrolig lite på kultursatsing i Norge. 100 mill. kr ekstra i foreslåtte midler fra Arbeiderpartiet bidrar til økt satsing, men selv det blir jo lite. Regjeringas forslag er et signal om en annen politisk kurs. Jeg er faktisk redd for at Fremskrittspartiets innflytelse over framtidens statsbudsjetter vil gjøre kulturdebatten til rene politiske blodbad.

Dette er den fremste kulturpolitiske utfordringa vi står overfor, og det bekymrer meg ikke at kulturministeren som Kristelig Folkeparti-leder er bekymret over å stå bak statsministeren på bilder, men det bekymrer meg når kulturministeren har så lite gjennomslag når budsjettene skal bestemmes i regjering. Det kan jo umulig være noe argument i forhold til kulturbudsjettet at det kunne blitt så mye verre når man forhandler med Fremskrittspartiet. Hvordan skal framtida *da* se ut? Hvordan blir neste års statsbudsjett?

Vi skal ikke bruke mer penger fordi kulturaktiviteter i seg sjøl skaper et bedre samfunn og også forebygger problemer. Vi bygger ikke skateboardramper bare for at ungdommer skal være hasjefrie, eller for den saks skyld: Vi driver ikke Nationaltheateret for at tilårskomne fruer fra Oslo vest ikke skal spise valium. Vi driver dette fordi det gir oss noe å leve for. Men det er en kjensgjerning at et endimensjonalt og kommersielt styrt samfunn blir et mer sårbart samfunn, og de samfunn og stater som bygger ned det offentliges støtte til kulturen, satser gjerne sterkere når problemene har oppstått, med sanksjoner, straff og målrettede tiltak når ting først går galt, i ren fremskrittspartistil. Dette er de dyre samfunnene.

Jeg har lyst til å nevne noen eksempler fra mitt eget hjemfylke. Jeg hadde forventet større innsats fra Regjeringa nå som både industriarbeidsplasser og andre typer arbeidsplasser nettopp i innlandet er så presset. Det er et paradoks at det ikke er mulig å få med Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti på en kulturell satsing bl.a. i Hedmark. Vi fikk ingen drahjelp til Festspillene i Elverum. Her står vi alene om vårt forslag lagt inn i kulturbudsjettet om at Festspillene er blitt så viktige at de nå må vurderes å få knutepunktstatus, og at festivalstøtten generelt må økes med 5 mill. kr. Festspillenes gode planer og ambisjoner for å utvide nedslagsfeltet, utvikle det kunstneriske programmet og ivareta et økende publikum fikk bare en kald skulder fra bl.a. Høyre i denne runden,

dette til tross for at Høyre-representanten Bjørn Hernæs bl.a. i lokalavisene har hevdet at han har en plan. Hvilken plan var det Høyre-representanten Hernæs hadde?

Også når det gjelder satsing på Prøysenhuset, glimret Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Høyre med sitt fravær i støtten til å bevilge sårt trengte og magre 500 000 kr til dette særst viktige kulturtilbudet. Prøysenhuset, som et nasjonalt helårsåpent museum og kultursenter, er et nasjonalt viktig kulturtilbud. Sjøl til Aukrustsenteret i Alvdal kunne man ikke bidra slik at det ble flertall for et arbeiderpartiforslag som gav senteret en mulighet til å komme i betraktning i forhold til offentlig statlig støtte. Dette trenger senteret for å gi folk større muligheter for bekjentskap med den nasjonale multikunstneren fra Hedmark, Kjell Aukrust.

Jeg tillater meg også å nevne vårt forslag om å løfte Follidal Gruver inn på listen over teknisk industrielle kulturminner. Hvorfor skal vi måtte stå alene om et slikt forslag?

Noen ganger kan man derfor spørre: Kunne vi bygd Vigelandsanlegget i dag? Hvor lang tid ville det tatt før psykiaterne kom løpende etter den som kom med *det* forslaget?

May Hansen (SV): Jeg må si meg enig med forrige taler. Dette budsjettet er dårlig. Men takket være den nye fordelingsnøkkelen for tippemidlene vil vi fra neste år kunne tilføre den kulturelle skolesekken betraktelig mer midler. SV har jobbet lenge for å styrke kulturtilbudene til den yngste delen av befolkninga. Vi mener derfor at den kulturelle skolesekken er et både etterlenget og sterkt tiltrengt tiltak. Å utstyre alle barn i landet med en slik kulturekk vil være en viktig satsing på en mer spennende og kreativ barne- og ungdomstid, og det er SV glad for.

Vi har store utfordringer i framtida, både i forhold til hvordan vi skal organisere, og hvordan vi skal fordele disse skolesekkmidlene. I SV er vi opptatt av at bevilgningene til den kulturelle skolesekken i størst mulig grad skal ende opp som mer kultur i sekken til hvert eneste skolebarn, og ikke som vekst i administrasjonsapparatet for ordninga. Vi mener derfor at det er mest hensiktsmessig å bevilge midlene via fylkeskommunenes kulturavdelinger, som kjenner kulturtilbudet i sitt distrikt, slik at disse aktivt er med på å fylle sekken.

Vi er meget skeptiske til en sentral styring av ordninga. Det er nødvendig med et nært samarbeid mellom kultur- og utdanningssektoren på alle nivåer for at sekken skal bli den kulturelle satsinga i skolen som vi ønsker. Forslaget fra en enstemmig komite om en redegjørelse og at det skal legges fram en plan for hvordan ordninga skal utformes framover, er SV glad for. Dette skal legges fram som egen sak våren 2003.

Vi vil også påpeke viktigheten av at psykisk utviklingshemmede inkluderes i tilbudene til den kulturelle skolesekken. Dissimilis Kultur- og kompetansesenter kan vise til svært godt arbeid for barn og unge med ulike funksjonshemninger, og vi syns derfor det ville ha vært hensiktsmessig å trekke disse med i videreutviklinga av

den kulturelle skolesekken tilrettelagt for psykisk utviklingshemmede.

Helt til slutt må jeg få lov å si én gang til at med dette stramme budsjettet mener jeg komiteen ikke har tatt et overordnet ansvar når det gjelder å fordele midler ut fra de ulike tiltak i kommuner og fylker. Det har kommet opp flere eksempler, men jeg vil framheve én gang til at Momentum, samtidskunstfestivalen i Moss, og Animerte Dager i Fredrikstad er framtidsrettede kulturtilbud i et fylke som har fått veldig lite midler. Jeg hadde ønsket at komiteen kunne ha prioritert annerledes.

Jeg vil til slutt ta opp de forslagene som SV fremmer alene eller sammen med andre partier.

Presidenten: May Hansen har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Dagrun Eriksen (KrF): Jeg viser i hovedsak til hovedinnlegget fra Kristelig Folkeparti, som representanten Lånke holdt, men jeg har noe jeg vil kommentere i tillegg.

Kunstnernes Informasjonskontor, KIK, skal arbeide med viderefremming av kunst og informasjon for og om kunstnere. Det er et viktig arbeid, og det er viktig for våre kunstnere å ha et informasjonssted som kan ha funksjon som en slags arbeidsformidling. En kunstnerbase må være mest mulig dynamisk, og den må være tilgjengelig. Kunstnere må kunne registrere sine arbeid så raskt at det er mulig utnytte en spin-off-effekt som en utstilling kan gi. Da må vi bruke ny teknologi, og vi må få basen ut på nett. Komiteen sier enstemmig at den er kjent med at Agder Kunstnersenter jobber med et spennende prosjekt for å muliggjøre dette. Jeg er glad for at komiteen ber Regjeringen vurdere et samarbeid med kompetansemiljøet på Sørlandet for å få til dette. Kanskje er dette starten på vårt første virtuelle galleri for elektronisk kunst.

Divisjonsmusikken nevnte statsråden i sitt innlegg. Det er en sak som jeg fulgte i min tid i forsvarskomiteen, og som jeg har kunnet følge nå også i kulturkomiteen. Jeg må si at jeg er meget fornøyd med den innsatsen Kulturdepartementet har gjort for å få til en grei løsning slik at ikke Sørlandet og Halden mister den funksjonen som divisjonsmusikken har.

Seilskutene skal jeg ikke si mer om enn at jeg synes de er flotte. Alle som har sett en av seilskutene komme inn i en havn med kjempekor om bord, vet at det er en kulturarv vi må ta vare på.

Til slutt: Stiftelsen Arkivet ligger i Kristiansand. Det huset rommer en tøff og tung historie. Mange sørlendinger har vonde minner og kan fortelle historier om det som skjedde under krigen, da Gestapo brukte huset. Tortur og smerte fylte huset. Nå har sørlendingene tatt huset tilbake, og det er gjort en prisverdig innsats fra mange ildsjeler. Huset rommer en sterk og utfordrende utstilling, og de som ikke har vært der, bør ta seg en tur. Man blir berørt av den smerten som presenteres. Men det som er det beste med Arkivet, er at man stopper ikke der. Man har bygd et freds- og konflikthåndteringscenter i tilknytning til det. Våre historiske erfaringer skal lære oss hvor-

dan vi bør gjøre fremtiden bedre. Jeg er glad for at Høyre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Venstre støtter dette prosjektet med 500 000 kr over kulturbudsjettet.

Ulf Erik Knudsen (FrP): I min replikkveksling med representanten Ola T. Lånke tok jeg opp posten Tilskudd til ymse publikasjoner, uten at jeg følte at jeg fikk noe klart og entydig svar på mitt meget klare og presise spørsmål. Det ble ikke noe klarere etter replikkvekslingen mellom statsråden og representanten Koløy heller.

Jeg er enig med Lånke i at det selvfølgelig er unødig hardt å legge om støtten over natten. Derfor har vi da også foreslått at kun halvparten av støtten skal utdeles etter objektive kriterier som opplag og utgivelse. Den andre halvparten skal utdeles etter den samme fordelingen som tidligere. Dette bør sikre bladene mulighet og tid til nødvendig omstilling. Vi er veldig glad for at regjeringspartiene har sluttet seg til dette prinsippet, men uenigheten er der om når dette skal innføres. Vi kan ikke forstå at man ikke kan ta omleggingen fra 2003, men må vente til 2004. Dette vil, som jeg sa i en tidligere replikkveksling, ramme de kristne bladene som jeg trodde Kristelig Folkeparti var opptatt av.

Om regjeringspartiene hadde valgt å følge Fremskrittspartiets forslag nr. 23, ville disse avisene fått et solid løft allerede i 2003. For Magazinet og for Norge IDAG handler dette om en sum på bortimot 1,5 mill. kr. Jeg er kjent med at representanten Lånke har tegnet seg til et innlegg senere i dag, og jeg håper da at jeg kan få et endelig svar på spørsmålet om hvorfor Kristelig Folkeparti vil behandle de kristne avisene dårligere enn f.eks. homobladet Blikk.

Kenneth Svendsen (FrP): Stortinget har ved flere anledninger økt lisensen for at nye fjernsynsregioner skulle bli etablert. NRKs egen beslutning om elleve fjernsynsregioner har fått tilslutning fra Stortinget gjennom øremerking av lisens for å få dette til. Av økningen fra og med 1996-budsjettet var 10 kr av lisensen eksplisitt knyttet til regionale fjernsynsregioner for Nordland. Dette var før NRK gikk over til å bli et aksjeselskap.

De elleve fjernsynsregionene er nå på plass. Den siste av dem var Nordland, som 16. september 2002 kom i gang med fem minutters sending fire dager i uken. De øvrige ti fjernsynsregionene har dessuten 20 minutters sending fem dager i uken. Per i dag har Nordland dermed totalt 20 minutters distriktssendinger i uken, mens de øvrige har 120 minutter. Riktignok har NRK opplyst at i 2003 skal Nordland få en 20 minutters sending på fredager. Men selv med 40 minutters distriktssendinger i uken vil Nordland fortsatt ha et langt dårligere tilbud enn de øvrige regionene, nemlig bare en tredjepart av det de andre ti har.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen har gjennom flere år engasjert seg for å sikre at de to siste fjernsynsregionene, Nordland og Østfold, skulle komme på plass. Komiteen har også engasjert seg for at Nordland skulle få sen-

dingene som er likeverdige med de øvrige regionene. Komiteen har uttalt seg om dette i to brev til kulturministeren i år.

I brev datert 15. januar 2002 heter det:

«Komiteen ønsker å få redegjort hvordan Stortinget vil sikre at Nordland får direkte distriktsendinger i tråd med Stortingets intensjoner og i samme omfang som de øvrige fjernsynsregionene.»

I brev datert 9. april 2002 heter det:

«Komiteen spør derfor statsråden om hun vil sørge for at Nordland får likeverdige distriktsendinger, med samme omfang som de øvrige kontorene, i løpet av 2003.»

Flertallet i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen har i sin merknad uttalt at det har vært Stortingets helt klare intensjon at sendeomfanget for de enkelte fjernsynsregionene skal være de samme, og forutsetter at dette nå blir effektivt.

Det er viktig å få med seg at flertallet ikke går inn og detaljstyrer NRK. Flertallet sier ingenting om hvor mange minutters sendinger det skal være for de forskjellige fjernsynsregionene. NRK kan fritt både heve og senke antall minutter de ønsker å sende, men det skal være likebehandling av seerne i dette landet.

Jeg ber om at statsråden nå bekrefter at hun vil påse at NRK sørger for at sendeomfanget for de enkelte fjernsynsregionene blir det samme. I denne spesielle saken bør statsråden gi klart signal til NRK om at dette forventes gjennomført i løpet av 2003.

Ola T. Heggem (Sp): Bislett stadion har en helt spesiell plass i alle sportsinteresserte nordmenns hjerter. Derfor er det med glede vi i Senterpartiet slutter oss til regjeringens partiene og Fremskrittspartiets forslag om å støtte prosjektet for nytt stadion. Dette er i tidligere senterpartist, stortingsrepresentant og Bislett-general, nå avdøde Arne Haukvik sin ånd. Når det er sagt, må jeg få lov til å uttrykke en generell skepsis til slike engangstilfeller og prioriteringer til enkeltkommuner som faktisk selv har nedprioritert rehabilitering og bygging av nye idrettsanlegg. Men som sagt, vi støtter forslaget.

Med min bakgrunn er det også naturlig, og ikke minst godt, fra denne talerstol å kunne si noen få ord om idrett og idrettspolitik. Gode, moderne idrettsanlegg er helt avgjørende for å nå målet om idrett og fysisk aktivitet for alle. Det er også helt nødvendig at offentlige myndigheter, både lokale og sentrale, settes i stand til å prioritere støtte til lokale idrettslag, og på den måten stimulere til økt aktivitet i den lokale frivillige, medlemsbaserte idretten. Vi er vitne til et stort fysisk forfall, spesielt blant ungdom. Blant annet derfor er dette budskapet så viktig. Prinsippvedtak og vedtatte tildelingskriterier i 2002 vil gi mer penger til breddeidrett for barn og unge og til fleraktivitetsbygg, nærmiljøanlegg og andre anlegg. Dette må følges opp.

Vi har både i dag og tidligere hørt mange rosende og viktige ord om kulturens betydning for samfunnsutvikling, trivsel, framtidstro og identitet i det enkelte lokalsamfunn. Senterpartiet er spesielt opptatt av dette.

Kultur er i stor grad basert på frivillighet, og slik ønsker vi at det fortsatt skal være. Det ble tidligere i debatten sagt at det stort sett bare er pengene som utgjør forskjellen på de ulike budsjettforslagene som blir presentert her i dag. Jeg er faktisk overrasket over at det er flere enn Fremskrittspartiet som tror det er mulig å videreutvikle kultur stort sett med fine ord. Jeg vil faktisk hevde at de ulike ressursene partiene prioriterer til kultur, utgjør en vesentlig forskjell.

Jeg merket meg også at statsråden i sitt svar til meg i replikkordskiftet ikke ønsket å fortelle hvordan hun vurderer prioriteringen av kulturen opp mot skattelette for oss som tjener godt, og som kan bruke lettelsene til økt privat luksusforbruk, men at hun først og fremst ønsket å snakke om lettelser til næringslivet.

J ø r g e n K o s m o hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Ola T. Lånke (KrF): Jeg tar først og fremst ordet til et treminuttersinnlegg for å henlede oppmerksomheten på en merknad på side 96 i innstillingen som jeg tror flere i komiteen enn jeg er enig i har fått en uheldig utforming. Vi er blitt gjort oppmerksom på dette i ettertid. Det er nok bare å si det slik at her har faktisk en hel komite videreført noen litt friske, journalistiske, satt på spissenformuleringer fra Kulturrådets rapport om folkemusikk og folkedans, og tatt dette ut av sin sammenheng. Da pleier det ofte å bli litt skjevt og galt og sikkert ikke dekkende for de faktiske forhold. Jeg ville bare gjøre oppmerksom på dette, og jeg tror også jeg vil henlede oppmerksomheten på det positive, at vi ønsker å synliggjøre folkemusikk- og folkedansfeltet mer i de kulturpolitiske prioriteringene framover. Det har vi også sagt. Jeg tror det er viktig å understreke at dette bør bli et tema i forbindelse med kulturmeldingen når den kommer. Rådet for folkemusikk og folkedans er et veldig sentralt møtepunkt for alle innenfor dette feltet, og også et viktig dokumentasjons- og formidlingssted for det som skjer innenfor dette viktige feltet. Med det som bakgrunn ser jeg bare fram til at vi får en diskusjon og behandling av dette i forbindelse med kulturmeldingen.

Så, siden jeg har litt mer tid, noen bemerkninger til representanten Ulf Erik Knudsen, som igjen gjorde en visitt til undertegnede i et innlegg om posten ymse publikasjoner. Jeg mener at jeg sa ganske klart hva som er min holdning til nettopp denne saken. Det er slett ikke snakk om at vi skal behandle de kristne avisene dårligere enn bladet Blikk. Nå forholder det seg slik at vi fra Kristelig Folkepartis side var med og fikk plassert disse bladene som det siktes til, på statsbudsjettet i fjor. Det var ikke med Fremskrittspartiets støtte, men med Arbeiderpartiets støtte. De har ligget inne med en sum, som Blikk og alle de andre publikasjonene har gjort, og de ligger inne med de samme beløpene. I tillegg fikk vi også inn Korsets Seier nå. Nå er saken avgjort, Fremskrittspartiet fremmet ikke forslag om å øke på noen av disse i forhandlingene med oss, de kommer i ettertid og mener at dette skulle gjennomføres straks. Det har vi aldri skjønt har vært for-

utsetningen, det er i strid med vanlig praksis, og jeg beklager denne uryddige framgangsmåten fra representanten Knudsen nå. Dette ligger hos Regjeringen. Det er forvaltningens ansvar når Stortinget har talt i de merknadene vi står sammen om.

Presidenten: Presidenten vil understreke at tid ikke er det vi har så veldig mye av.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Vi har fått vår tilmålte tid, er det ikkje det det heiter?

Eg vil gjerne seia litt meir om den kulturelle skulesekken. Komiteen presiserer at spelemidlane ikkje skal gå til generelle eller direkte driftstilskot til ulike institusjonar. Eg oppfattar dette som ei klar understreking av at desse midlane ikkje skal avløysa eller koma i staden for ordinære løyvingar til administrasjon og generell drift. Det er greitt, men eg legg til grunn at desse formuleringane ikkje står i vegen for at det kan ystast øyremerkte tilskot til prosjekt som heilt ut ligg innanfor målsetjingane med den kulturelle skulesekken, jamvel om mottakaren av eit slikt nærare definert tilskot er ein kulturinstitusjon. Eg har òg merka meg May Hansen sitt ynske om at Dissimilis skal vera med i det vidare arbeidet, og det signalet tek eg med meg, det er òg ein slik kulturinstitusjon.

Elles har det kome ein del merknader frå andre representantar. Eg er spent på framtida til Divisjonsmusikken i Halden, og eg er spent på kva Arbeiderpartiet i Halden gjer der i forhold til dei kommunale løyvingane. Eg håpar at Arbeiderpartiet går inn for at Halden kommune òg skal yta sitt, og at det dermed kan gå vidare som eit sivilt korps.

Når det gjeld likebehandling i forhold til Nordland, har eg både svara på spørsmål frå kontroll- og konstitusjonskomiteen, eg har teke det opp med NRK, og eg har sagt at dette vedtaket frå Stortinget må gjennomførast. Eg har ikkje dirigert NRK med omsyn til når dette skal gjerast, men NRK har fått klar beskjed, slik som tidlegare statsråder òg har gitt NRK beskjed om, i forhold til det vedtaket som kontroll- og konstitusjonskomiteen har gjort. Det er ein av grunnane til at vår fraksjon ikkje er med på merknadene i innstillinga på dette området. Dette er noko som vi faktisk har gjort, og det er ikkje vanleg at dei som sit i posisjon, lager merknader om ting som allereie er gjorde, og som ein òg står bak.

Så var det spørsmål i forhold til skattelette opp mot kultur. Då må eg gjerne innrømme at hadde vi gitt masse i skattelette til dei som tener veldig mykje, hadde eg skjønt spørsmålsstillinga, men vi gjer faktisk ikkje det. 320 000 kr er vel det ein del innanfor helsevesen og skule tener, og eg synest ikkje det er kjempehøge inntekter. Vi har ikkje prioritert dette høgt. Dei skattelettane vi faktisk har gått inn for, har vore næringslivsretta, og det er difor eg òg nemnde det i mitt svar i replikkvekslinga.

Så vil eg gjerne svara på utfordringa i forhold til posten ymse publikasjonar. Framstegspartiet gjer dette til ei sak mellom Kristeleg Folkeparti og Framstegspartiet i forhold til Blikk, Magazinet, Korsets Seier og Norge I DAG. Eg skjønar kvifor dei gjer det. Men dersom ein

statsråd faktisk skal stå her og bestemma kor mykje pengar som skal gå ut, ut frå om ein likar innhaldet i ei avis eller ikkje, då blir det sanneleg tider her i landet. Eg har sagt at vi skal gå gjennom støtteordningane, vi skal gjera det rettferdig, og vi skal innføra dei frå 1. januar 2004.

Lena Jensen (SV): Kultur er ikke bare viktig, det er en nødvendighet. Det skaper kreativitet, engasjement og deltakelse. Det skaper rett og slett samfunnet vårt. Det gir oss noe å leve av og å leve for. Bare den gløden jeg ser i øynene til datteren min når hun har vært på teaterdram, viser at dette lærer henne måter å uttrykke seg på og gir henne en grundig plattform.

Hålogaland teaterbygg har regjeringspartiene og Fremskrittspartiet ikke funnet plass til i sitt budsjett. Jeg er ikke bare skuffet, men jeg er forbannet. 30 års kamp, og Nord-Norge er den eneste landsdelen som ikke har et teaterbygg. Tromsø kommune og Troms fylkeskommune har lagt inn millioner på millioner, og det er ikke fordi de har god råd, tvert imot, men det er fordi Hålogaland teaterbygg er en nødvendighet for å styrke og videreføre kulturlivet i Nord-Norge. Tomten er klar, huset er skissert, det er bare å sette spaden i jorda. Og spaden skulle ha vært i jorda for over ti år siden. Men nok en gang har regjeringspartiene og Fremskrittspartiet sviktet. Man har sviktet nordnorsk kulturliv. Det er ikke bare tull når Hålogaland teater kommer foran Stortinget og aksjonerer for viktigheten av å få et nytt teaterbygg for Hålogaland teater nå.

Jeg forventer at midlene til byggestart for Hålogaland teater vil ligge på plass i revidert nasjonalbudsjett.

Trond Giske (A): Noen ord om den kulturelle skulesekken. For oss er det to ting som har vært veldig viktig med den. Det ene er at den kulturelle skulesekken skal brukes på en sånn måte at det faktisk blir et skikkelig kulturelt løft for barn og unge i hele Norge, ikke blir smurt tynt utover og forsvinner i administrasjon og i så små tiltak at det til slutt ikke er noe igjen. Det andre er at den skulle komme i tillegg til de satsingene som allerede lå inne i statsbudsjettet. Og når det gjelder det at det ikke skal bli smurt for tynt utover, vet vi jo at de aller fleste kulturinstitusjonene, både på nasjonalt og lokalt plan, i dag har i sitt mandat og som en forutsetning for sine ordinære statlige bevilgninger og lokale bevilgninger at de gjør en jobb for barn og unge. Og jeg er bekymret for at de kulturelle skulesekkpengene rett og slett skal forsvinne i en saldering og gå til å dekke manglende driftsbevilgninger til de ordinære institusjonene, at kulturministeren av mangel på penger i sitt ordinære budsjett bruker den kulturelle skulesekken til å dele ut milde gaver som dekker opp mangler ved institusjonene. Da blir det ikke mer kultur for barna, og det er hele formålet med den kulturelle skulesekken. Det er også derfor vi har sagt så klart det vi gjør i merknadene, og også i det romertallsvedtaket som vi kommer til å fatte her i dag. Dette må komme i tillegg.

Det andre er at dette skulle komme i tillegg til de bevilgningene som lå til de formålene som tippemidlene nå

går til, kulturbygg og Frifond. Det brytes med det vedtaket som gjøres her.

Jeg har igjen lyst til å ta opp med Fremskrittspartiet hvordan man kan forholde seg til det partiet når man bryter en så soleklar inngått avtale. I den avtalen som ble skrevet under av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, SV og Senterpartiet, står det*:

«Flertallet forutsetter at fordelingsordningen ikke skal gå på bekostning av tilsvarende bevilgninger på statsbudsjettet, men føre til en reell økning til disse formålene, minst tilsvarende den økte tilførselen fra tipemidlene.»

Og også i forslag til vedtak, B, står det:

«Denne ordningen skal ikke gå på bekostning av tilsvarende bevilgninger på statsbudsjettet.»

I dag stemmer Fremskrittspartiet for et opplegg som innebærer 34,2 mill. kr kutt i kulturbygg og 22, 2 mill. kr kutt i Frifond, stikk i strid med denne avtalen.

Per Sandberg, en representant som pleier å delta i kulturdebattene fordi han satt i kulturkomiteen tidligere, har holdt seg godt unna i dag. Og det forstår jeg godt, for det er Per Sandberg som har skrevet under på denne avtalen. Er det sånn at man ikke kan stole på inngåtte avtaler med Fremskrittspartiet? Carl I. Hagen krevde sågar at disse pengene til sjøfolk måtte legges inn før man forhandlet med Fremskrittspartiet, fordi det var brudd på avtalen med Fremskrittspartiet når det gjaldt sjøfolkene. Barnehageavtalen ble ryddet opp i forliket. Men seilskutene og andre viktige ting har også gått foran framfor å holde den avtalen som gjaldt på kultur. Jeg må bare fastslå at man ikke kan stole på Fremskrittspartiet.

Magnar Lund Bergo (SV): Først vil jeg få slutte meg til det Ola T. Lånke sa når det gjelder Rådet for folkemusikk og folkedans. Der skal vi dele skylden i komiteen, her har vi ikke vært på høyden, og vi har ikke gjort jobben vår sånn som vi burde. Det skal vi rette opp igjen.

Når det gjelder Fremskrittspartiet, er jeg enig med Giske. Etter at vår avtale ble undertegnet, har Fremskrittspartiet valgt å prioritere egne flaggsaker rundt omkring i Norge og brukt penger på disse istedenfor å oppfylle den avtalen vi hadde. Vi har ikke fått noen begrunnelse i dag for hvorfor så har skjedd.

Jeg deler også Giskes bekymringer i forbindelse med den kulturelle skolesekken. Men signalene er nå er så klare ut fra det som står i innstillingen, at jeg tror ikke de skulle være til å misforstå.

Så noen ord om film. I Norge har vi en betydelig norsk filmarv som skal vises allmennheten, men vi må sikre at behandlingen av disse filmene skjer på en forsvarlig måte. Norske filmer av historisk og kulturell verdi er i ferd med fysisk å gå tapt for alltid, fordi det ikke er nok midler til å konservere et tilstrekkelig antall meter film pr. år. SV vil bidra til at uerstattelige filmskatter og kulturdokumentasjon kan bli ivaretatt for kommende generasjoner gjennom å styrke bevilgningen til Norsk Filminstitutt restaureringsarbeid.

SV ønsker å støtte en aktiv norsk filmproduksjon, som skal profilere og formidle norske filmuttrykk gjennom langfilm, kortfilm, animasjon eller dokumentarer. Det må legges til rette for et miljø som kan bearbeide og utvikle ideer som ikke først og fremst er basert på ren markedstenking for å oppnå publikumssuksesser, og vi må sikre plass til en kunstnerisk utvikling i Filmutviklingen.

Presidenten: Ulf Erik Knudsen har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til ett minutt.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Jeg lar meg irritere litt over representanten Giske og den stadige påstanden om at Fremskrittspartiet ikke er til å stole på som avtalepartner. Dette er faktisk feil, som jeg har påpekt en rekke ganger tidligere i dag. Hvis man ser i Fremskrittspartiets primære budsjett, som også er referert i saken, vil man se at der fremgår disse beløpene som representanten Giske refererer til.

Presidenten: Trond Giske har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til ett minutt.

Trond Giske (A): Dette må jo være helt villedende. Det er jo ikke hva Fremskrittspartiet skriver i sitt alternative statsbudsjett eller i partiprogrammet eller i hilsen hjem i leserinnlegg i aviser, som betyr noe, det er hva de stemmer for her i salen. Og i dag stemmer de for et statsbudsjett som bryter den inngåtte avtalen med Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet. Det står i første linje i avtalen:

«Disse tre partier forplikter seg til å følge opp de standpunkter som ligger i følgende merknader og forslag i hele inneværende stortingsperiode:»

Det varte jammen ikke et år engang, så stemmer man for et statsbudsjett med kutt i lokale kulturbygg, med kutt i Frifond, stikk i strid med avtalen.

Jeg konstaterer at Per Sandberg, som skrev under avtalen, holdt seg godt unna kulturdebatten. Jeg hadde jo kanskje forventet at Carl I. Hagen kom og forklarte hvorfor Fremskrittspartiet bryter inngåtte avtaler med andre partier, for han er jo den som bruker å være mest hissig når regjeringspartiene, etter hans utsagn, bryter de avtalene som er inngått med Fremskrittspartiet. Men det er kanskje slik at avtaler som er inngått med Fremskrittspartiet, ikke kan brytes, men når Fremskrittspartiet inngår avtaler med andre, er det helt greit.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til rammeområde 3.

Vi går over til debatten om rammeområdene 1 og 2.

Sonja Irene Sjøli (H) (komiteens leder): Først av alt vil jeg takke komiteen for et konstruktivt og godt samarbeid for å få budsjettene i havn. Jeg vil også rette honnør til Fremskrittspartiet for at de i en vanskelig budsjettssituasjon bidrog til gode forlik i statsbudsjettet generelt og i fagbudsjettene spesielt. Som kjent forhandlet og inn gikk vi forlik med Fremskrittspartiet på alle tre område-

* Sitatet er ikke fra avtalen, men fra Innst.O. nr. 44 for 2001-2002

ne. Resultatet viser at Regjeringen har fått bred støtte til hovedlinjene og hovedprioriteringene.

Det har vært svært viktig for Regjeringen å legge et best mulig grunnlag for en lavere rente. Norges Banks beslutning om å sette ned renten med ½ prosentpoeng bekrefter at det har vært riktig av Regjeringen å holde fast ved stramheten i budsjettet. Et stramt budsjett er et godt sosialt budsjett. En høy rente ute av kontroll rammer blindt og usosialt, og det rammer hardest dem som har det vanskeligst fra før.

Jeg er svært tilfreds med at et stort flertall i Stortinget gir støtte til Regjeringens moderniseringspolitikk og arbeidet for et enklere Norge. Modernisering og forenkling vil gi mer makt og innflytelse til brukerne. Det handler om å gjøre kvaliteten på de offentlige tjenestene bedre for brukerne og for næringslivet.

Og nærhetsprinsippet er et godt prinsipp. Avgjørelse må treffes så nær brukerne av offentlige tjenester som mulig. Regjeringen har et flertall bak seg i arbeidet med å fristille offentlige etater og delegere ansvar og ressurser til laveste effektive nivå. Sammen med resultatstyring, konkurranseutsetting og brukervalg vil dette gi et bedre og mer fleksibelt servicetilbud av høy kvalitet, og det vil også gi mer velferd.

En moderne, veldrevet og ubyråkratisk offentlig sektor skal være et konkurransefortrinn også for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser. Det trenger landet nå. Men nyskapningen på venstresiden i norsk politikk tenker annerledes. Det er med stor undring jeg ser at Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet har funnet sammen om å bruke gårdsdagens løsninger på morgendagens utfordringer. Enda verre blir det når de samme partiene vil kombinere gammeldagse løsninger med kraftige skatteøkninger. Dette er umoderne, uklokt og lite framtidsrettet og ikke spesielt ansvarlig. Men heldigvis for landet er det flertall for en annen og mer ansvarlig og framtidsrettet politikk.

Og det er viktig å ta hele Norge i bruk. Regjeringens planer om utflytting av statlige tilsyn fra hovedstadsområdet har vår støtte. Det vil styrke den regionale utviklingen, det vil bidra til å styrke arbeidsmarkedet og kompetansebasen andre steder enn i sentrale strøk, og det vil bidra til en mer balansert regional utvikling i hele landet.

Når det gjelder rammeområde 2, er det et bredt flertall i Stortinget som støtter Regjeringens satsinger på barne- og familieområdet.

Barne- og familiepolitikken er et høyt prioritert område, og vi har til behandling i komiteen en stortingsmelding om barn og ungdoms oppvekstvilkår og en om barnevernet. Regjeringen har i tillegg varslet en familiemelding på nyåret. Samlet vil disse tre sakene gi en stor mulighet til å gå dypere inn i hele dette området og legge et solid grunnlag for gode oppvekstvilkår for barn og unge, en god familiepolitikk og et godt barnevern.

Familien er samfunnets viktigste byggekloss. En framtidsrettet familiepolitikk må derfor ta hensyn til alle typer familier, og også ivareta de ensliges situasjon.

Valgfrihet for barnefamilieene er sentralt for Høyre og flertallet. Vi har respekt for at folk er forskjellige, og der-

for velger ulike løsninger og ulike måter å organisere hverdagen på. En forutsetning for økt valgfrihet og økt likestilling for småbarnsforeldre er at den enkelte familie har mulighet til å velge en omsorgsform som passer best for dem. Derfor er tilbudet om flere og billigere barnehager og en økning av kontantstøtten avgjørende. Reell valgfrihet innebærer at foreldrene må ha noe å velge mellom. Men denne valgfriheten vil Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet ta fra småbarnsforeldrene. Arbeiderpartiet vil gjøre det ved å halvere kontantstøtten, og kjenner jeg dem rett, vil de nok fjerne den helt etter hvert. SV vil å avvikle hele ordningen, og Senterpartiet vil bare gi støtte til foreldre som er hjemme med barna, og ikke til dem som er i jobb. Dette blir det ikke mye valgfrihet av.

Vi er svært tilfreds med Regjeringens historiske satsing på barnehager, og vi stiller oss selvsagt bak intensjonen i barnehageforliket mellom Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, SV og Senterpartiet.

Vi er imidlertid fortsatt skeptiske til deler av innholdet i avtalen. Komiteen har da også gjennom høringer fått relativt utvetydige tilbakemeldinger fra dem som utreder innføringen av barnehageavtalen, om at det blir en svært byråkratisk ordning som kan bli vanskelig å gjennomføre på alle områder.

«En pinlig retrett» var overskriften i lederen i Dagsavisen 19. november 2002 om de fire partienes tilbakegang når det gjaldt makstaksten. Jeg vil ikke bruke slike ord, men faktisk gi de fire partiene kreditt for at de til slutt lyttet til dem som skal gjennomføre dette i praksis, ved å foreslå å forskyve innføringen av selve maksprisen med fem måneder.

Men til tross for tvil om denne avtalen skal selvsagt Regjeringen følge opp stortingsflertallets vedtak. Regjeringen hadde lagt en plan for opptrapping av overføringene til barnehagene uansett. Mange av detaljene rundt gjennomføringen vil Regjeringen komme tilbake til i mars, slik stortingsflertallet har forutsatt. Men jeg antar at flertallet ønsker å få seg forelagt en sak som er gjennomarbeidet og kvalitetssikret på best mulig måte, og at det må bli viktigere enn selve tidspunktet.

Regjeringen har klare ambisjoner for en ny forbrukerpolitikk. Særlig vil jeg framheve innsatsen mot kommersiell påvirkning av barn. Dette er et område innen forbrukerpolitikken som har vært oversett altfor lenge. Generelt er Høyre for reklame, markedsføring og konkurranse. Men barndommen skal beskyttes mot noen av utslagene av denne utviklingen. Barndommen er ikke til salgs. Jeg er derfor glad for at Regjeringen vil følge opp Nyborg-utvalget og komme tilbake med en gjennomgang av markedsføringsloven.

I forbindelse med budsjettet ble det lagt fram en handlingsplan og en vurdering av likestillingsperspektivet i fagbudsjettene. Dette er et historisk dokument. Det tidligere regjeringer bare har snakket om, har Samarbeidsregjeringen satt ut i livet. Likestilling mellom kvinner og menn skal være et prioritert område på alle sektorer. Hensikten med å integrere kjønnspektivet i budsjettene er å synliggjøre ulikheten mellom kvinner og menn og målrette tiltak for å rette opp denne skjevheten. Gjen-

nom en egen handlingsplan blir behovet synliggjort, og det vil føre til en bevisst holdning til spørsmålene. Og dette er bare starten på et langsiktig arbeid for å nå målene om full likestilling. Men jeg er utålmodig. Åtte av departementene er med i handlingsplanen. Ved neste budsjett regner jeg med at alle departementer er inne i dette arbeidet. Mindre enn det kan ikke ambisjonene være.

Til slutt vil jeg nevne et område som opprører meg og resten av komiteen.

Internett er et uvurderlig verktøy, og er naturligvis først og fremst positivt. Men den muligheten Internett gir til kopiering og distribusjon av barnepornografisk materiale, er skremmende, og omfanget er sjokkerende. Jeg er opprørt over hvordan kyniske voksne mennesker utnytter barn, også sine egne, for å oppnå egen tilfredstillelse eller en økonomisk gevinst. Det er ingen tvil om at både produksjon og distribusjon av barneporno foregår i Norge. Jeg var i høst hos Kripos for å se igjennom en del av det materialet som er produsert. Innsynet i dette – seksuelle overgrep mot barn helt ned i bleialder – var en rystende, ja en virkelig rystende opplevelse. Det er overgrep av verste slag, virkelig grove overgrep. Jeg tror ikke de fleste av oss har fantasi til å sette seg inn i hva dette egentlig dreier seg om.

Vi vet at politiet over det ganske land gjør en enorm innsats for avsløre de verste. I tillegg til det gjør Redd Barna en fantastisk innsats når det gjelder holdningsskape og forebyggende arbeid. De bidrar aktivt med avsløringer av en del av disse overgrepene, og de har god kontakt med politiet. Derfor ønsker en samlet komite å støtte det arbeidet som Redd Barna gjør. Jeg vet at dette er et tema som vi vil måtte komme tilbake til i forbindelse med den stortingsmeldingen om barn og ungdoms oppvekstvilkår som vi skal behandle etter nyttår.

Eirin Faldet (A): Det nærmer seg jul, og som alltid her i Stortinget snakkes det om milliarder og millioner, budsjettbalanse og ansvarlighet. Men er det ikke også en tid for ettertanke, tid for å tenke over hvordan vi bruker alle pengene? Hvem lager vi budsjetter for? Og hvordan fordeler vi de enorme summene som svirrer rundt i alle komiterommene?

Arbeiderpartiet er opptatt av å legge til rette for en barne- og familiepolitikk som tar hensyn til de samlivsmønster og den virkelighet som barn og ungdom og foreldre lever i. Vi kan nok drømme om en verden med

«Åtte hender heftet sammen
til en ring om stort og smått.
Herregud – om hele vide
verden hadde det så godt.»

– som Einar Skjæraasen skrev i diktet «Lykke». Men sånn er ikke verden. Vi leser om mishandling av barn, om vold i hjemmet og om barn som ikke kan gå i bursdagsselskap fordi de ikke har penger til gave. For mange av disse barna er barnehagen eller skolfritidsordningen et godt tilbud der de ansatte representerer den tryggheten de ikke har hjemme. Derfor mener Arbeiderpartiet at barn trenger trygge og gode barnehageplasser. Det trenger

også foreldrene som ønsker å kombinere god omsorg for barna med å være yrkesaktive.

Maksimalpris på barnehageplassen skal sørge for at det ikke er familiens økonomi som skal avgjøre om et barn kan gå i barnehage eller ikke. Full barnehagedekning og lave priser er en forutsetning for barnefamilienes valgfrihet.

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet fant rom for å gjeninnføre småbarnstillegget i barneetrygden. Foreldre som mottar kontantstøtte, får nemlig småbarnstillegget fullt ut kompensert ved en tilsvarende økning av kontantstøtten. Det gjør derimot ikke foreldre som har barnehageplass til sitt barn.

I løpet av et år er mange brukere innom krisesenteret i Hamar. Omtrent halvparten er barn som har opplevd mye vondt, både fysisk og psykisk. Ikke alle barna har selv vært utsatt for direkte vold, men når de opplever å se omsorgspersoner som de er glad i, ha det vondt, kan det oppleves like vanskelig.

Arbeiderpartiet er bekymret for at den vanskelige økonomiske situasjonen mange kommuner er i, vil føre til at noen krisesentre vil bli nedlagt. Det må ikke skje, og sammen med Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har Arbeiderpartiet økt bevilgningen til krisesentrene.

Erfaringer viser at barn som er vitne til vold i hjemmet, utvikler utrygghet, angst, depresjon og aggresjon. Mange må barnevernet ta seg av.

Jeg er fornøyd med at Arbeiderpartiet sammen med Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet fant å kunne foreslå en styrking av barnevernet og av forebyggende tiltak for barn og ungdom. Dessverre prioriterte ikke Fremskrittspartiet dette, til tross for at de nå hadde sjansen til å hjelpe de mest sårbare i vårt samfunn, nemlig barna. Skal vi bekjempe kriminalitet, må vi ta den for den skjer, og ikke bare være strenge når skaden er skjedd.

Barnevernet skal sikre utsatte barn gode oppvekstvilkår. I den forbindelse vil jeg understreke behovet for å styrke kompetansen til alle dem som skal arbeide med barn. De gjør en fantastisk jobb og fortjener en høyere status i kommunene. Barnevernsarbeidere bør i større grad få oppgaver innen forebyggende arbeid, til hjelp for barn og foreldre. Det er viktig at det stilles krav til det tverrfaglige samarbeidet i kommuner og fylker, til beste for barna som skal hjelpes.

Dessverre er det mange som tror at barnevernet er et slags politi. Det er det ikke. Barnevernet skal være en støtte og en hjelp. Det er en stor økning i antall saker til barnevernstjenesten i kommunene. Men flertallet i denne salen ønsket altså ikke å bevilge mer penger til kommunene for å gi kommunene bedre mulighet til å ansette flere i barnevernet slik at saksbehandlingstiden kan reduseres og barn i en vanskelig situasjon få enda bedre og raske hjelp.

Når vi vet at enkelte meldinger om omsorgssvikt ikke er sjekket etter 100 dager i enkelte kommuner, er det bare ett ord som dekker dette: Skammelig!

Velferdstilbudene i kommunene må dessverre skjæres ned fordi flertallet bl.a. prioriterer billigere sprit. Arbeiderpartiet ønsket å bruke en del av kontantstøtten til å motvirke disse nedskjæringene og styrke velferdstilbudene til barn og unge.

Jeg vil bemerke at det er gitt rom til en beskjeden økning i adopsjonsstøtten fra Regjeringen, men Arbeiderpartiet vil øke adopsjonsstøtten til 1 G. Det er fordi de reelle kostnadene ved å ta seg av et foreldreløst barn er mye større enn adopsjonsstøtten som ytes i dag. Jeg trodde faktisk Fremskrittspartiet, som har gått så høyt ut og har lovet å øke adopsjonsstøtten, hadde støttet dette forslaget, men de svikter også her.

Arbeiderpartiet mener at et av de viktigste tiltakene vi som politikere kan iverksette for å bekjempe fattigdommen, er at foreldre er sikret arbeid. Dessverre ser vi nå at arbeidsledigheten øker. Å miste sitt arbeid gjør noe med folk. Det rammer hele familien økonomisk, selvsagt, rammer mor og far, og det rammer sist, men ikke minst barna. Derfor vil Arbeiderpartiet styrke Aetat og øke arbeidsmarkedstiltakene.

Bondevik-regjeringen snakker så varmt og ofte om verdier og om en handlingsplan mot fattigdom. Men regjeringspartiene har kuttet i stønaden til barnetilsyn til enslige forsørgere. Barn av enslige forsørgere har blitt Regjeringens salderingspost, og må betale prisen for billigere sprit og større skattelette.

Vi nærmer oss en høytid som de aller fleste av oss gleder oss til, men for altfor mange er julen spesielt vanskelig, for alle som strever daglig for å få endene til å møtes, og for barna. Kanskje vi som politikere bør tenke mer på dem blant oss som ikke har det så greit i hverdagen, og som bare kan drømme om at

«væla var et hus med fire vegger,
og saligheta var et bæssmorfang».

Ulf Erik Knudsen (FrP): Jeg vet ikke hvor mange ganger vi i løpet av dagen i dag har hørt arbeiderpartipolitikere prate om litt lavere spritavgift og litt lavere campingvognavgift. Hvis det er det eneste problemet med budsjettet i år, er det ikke mye problemer, gitt! Nok om det.

Fremskrittspartiet så med stor forventning frem til arbeidet i Stortinget da vi fikk en ny regjering med statsråd Victor D. Norman i ledelsen for Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Vi hadde merket oss at statsråden i årevis hadde hatt en klar og markert profil på reduksjon av offentlig byråkrati, effektivisering og rasjonalisering. Her skulle det både moderniseres og omstilles – trodde vi.

Men det er blitt med forventningene. Det ser ut til at statsråden har verken evne eller vilje til de store og nødvendige omstillinger det er behov for i Norge. Om vi sammenligner med andre land, er det hevet over tvil at Norge har en vekst i offentlig sektor som er helt ute av kontroll. Sett over noen år er antallet nye ansettelser i offentlig sektor i overkant av 30 pr. dag, hver dag hele året.

Både i Sverige og Danmark har man klart å stagge denne utviklingen, uten at disse landene er blitt beskyldt

for å rasere sine velferdssystemer. I Norge peker imidlertid pilen kun en vei – oppover.

Hvis vi ser tilbake til forrige budsjettbehandling, hadde vi klare forhåpninger om at det ville bli igangsatt konkrete prosjekter med effektivisering og konkurranseutsetting i første halvdel av 2002. Det ble med festtaler, fine ord og lite handling – «et host i lovotten» kaller vi det hjemme hos meg!

Om statsråden hadde gått til felts på dette området og vist vei, ville vi kanskje hatt en situasjon hvor krisen i Kommune-Norge ikke hadde vært så stor. Om det hadde vært gjort grep hvor både stat, fylker og kommuner ble pålagt å bruke f.eks. konkurranseutsetting, ville mange kommuner ha spart store beløp.

Det kan ikke herske tvil om at Norge er helt i verdens-toppen når det gjelder antallet offentlig ansatte og offentlig administrasjon. Dette viser bl.a. en rapport som ble utarbeidet av Statskonsult i fjor.

Når vi ser dette i sammenheng med at det fra regjeringspartiene og fra næringslivet blir påpekt at vi i fremtiden har for få mennesker til å besette stillinger og må ha arbeidsinnvandring, forstår jeg ganske lite. Hvis man effektiviserer f.eks. 10 pst. i det offentlige, ville problemet vært løst.

Kun på ett område ser statsråd Norman ut til å være handlekraftig. Det er når det skal flyttes statlige virksomheter og tilsyn ut av Oslo. En flytting er ingen effektivisering – den kan tvert imot være det motsatte. Om man f.eks. tar flytting av Konkurransetilsynet, kan det føre til at man mister store deler av kompetansen og i tillegg får større avstand til dem man skal kontrollere. Det kan vel neppe være tvil om at store konsentrasjoner av eiermakt og styring med hensyn til næringsliv og finans er konsentrert i Oslo. Et annet eksempel på et lite gjennomtenkt flytteforslag er flytting av Luftfartstilsynet til Bodø. Jeg kan også nevne flytting av Filmtilsynet, som i fagkretser har vakt enorme protester. Primært har Fremskrittspartiet et budsjettforslag innen Arbeids- og administrasjonsdepartementet som kutter og effektiviserer betraktelig. Vi må imidlertid ta til etterretning at Samarbeidsregjeringen ser ut til å være impotent på dette området. Man er enkelt og greit ikke i stand til å gjennomføre.

Imidlertid er det slik, som jeg påpekte i tidligere innlegg i dag, at vi har fått til budsjettavtaler med Regjeringen som er til å leve med. Vi har derfor bestemt oss for at vi kan stemme sammen med Regjeringen innen de tre rammene vi skal behandle i dag. Dette er jo en form for subsidiær støtte, og den kommer på basis av at Regjeringen har gitt rom for en del av Fremskrittspartiets hjertesaker, slik jeg viste til i mitt forrige innlegg. Men det må altså ikke herske tvil om hva som er vårt primære standpunkt: Vi ønsker å kutte i bevilgningene til den statlige administrasjonen og stiller klare krav til effektivisering, omstilling og konkurranseutsetting.

Noen få ord om områder innenfor Barne- og familiedepartementet som opptar meg en del, det gjelder de statlige bevilgninger til likestillingsarbeidet og til de homofile organisasjoner. Fremskrittspartiet mener det er feil å opprette og drive selektive tiltak for friske og arbeidsføre

voksne mennesker kun på basis av deres kjønn eller deres seksuelle legning. Vi har tiltro til at kvinner og menn, enten de er heterofile eller homofile, kjenner sine egne behov og rettigheter, og tiltro til at de selv kan ivareta disse i forhold til eventuell diskriminering som måtte foregå. Vi synes faktisk det å lage slike spesielle tiltak er å nedvurdere det enkelte individ i forhold deres kjønn og deres seksuelle legning.

Min kollega representanten Jan Koløy vil utdype en del av Fremskrittspartiets andre standpunkter innenfor Barne- og familiedepartementets område.

Jeg vil bare vise til at vi i tidligere debatt har tatt opp de forslag som foreligger i hele innstillingen, slik presidenten instruerte oss om.

May Hansen (SV): Velferdssamfunnet er under press, og SV ønsker et samfunn som tar vare på alle, et samfunn som gir frihet, trygghet og goder til alle, tilpasset den enkelte. Vi ønsker en vital offentlig sektor som leverer mest mulig velferd og trygghet for innbyggerne.

Regjeringas moderniseringssamfunn vektlegger effektivisering, og virkemiddelet er konkurranseutsetting og privatisering av kjerneområder. Dårlig kommuneøkonomi over flere år har ført til redusert drift og kontinuerlig omstilling i flere kommuner. Kommunene har også fått dårligere økonomi, samtidig som oppgavene har økt. Vi har fått 6-åringer inn i skolen, vi har en eldrebølge, vi har økt antall rusmisbrukere og psykiatriske pasienter, og det behandles flere pasienter enn før. Det er gjennomført store reformer, men mange av dem er ikke fulgt opp med midler i tilstrekkelig grad.

Effektivisering og omstilling i offentlig sektor går på helsa løs, meldes det nå fra psykologer og leger. Det må i offentlig sektor føres en arbeidsgiverpolitikk hvor rekruttering, likelønn, arbeidstid, karrieremuligheter og mulighet til kompetanseutvikling er sentrale elementer. Dette er helt nødvendig for å rekruttere hender til vår velferdsstat.

Regjeringas konkurranse- og privatiseringspolitikk har jeg fulgt nøye som lokalpolitiker i Moss kommune. Etter sju og et halvt år med denne oppskriften har vi nå et salderingsbehov på 110 mill. kr. Vi leverer færre tjenester til høyere pris, og vi har doble administrasjoner for å ivareta konkurranseprinsippet.

SV ønsker å sette i gang prosjekter med sekstimersdag, økt grunnbemanning og bedre lønnsvilkår for de lavtlønte. Målet er både å få ned sykefraværet og mer tid til barn uten at man blir utestengt fra karrieremuligheter. Vi legger inn 100 mill. kr i vårt alternative budsjett til «Prosjekt kvinneliv».

SV vil føre en familiepolitikk som tilrettelegger for god omsorg for barn, samtidig som foreldrene får like muligheter til å kombinere foreldrerollen og arbeid. Barnefamilieene har gjennom flere år blitt fratatt en årlig prisjustering av barnetrygden. I Tiltaksplan mot fattigdom viser Regjeringen til at barnetrygden er en viktig inntektskilde for lavinntektsgruppene. Det er urimelig, og det rammer de fattigste hardest, når Regjeringen i budsjettet for 2003 foreslår å fjerne småbarnstillegget. For-

eldre som mottar kontantstøtte for sitt barn, får bortfall av småbarnstillegget fullt ut kompensert ved en tilsvarende økning av kontantstøtten. Regjeringa lar ved dette forslaget småbarnsforeldre med barnehageplass finansiere redusert foreldrebetaling i barnehagen selv om de ikke er sikret redusert barnehagepris fra 1. august.

Hvordan kan Regjeringa forsvare at de prioriterer de foreldrene som velger kontantstøtte? Dette gjør man på tross av at intensjonen med kontantstøtten ikke er oppnådd. Kontantstøtten har ført til en negativ utvikling når det gjelder likestilling mellom kvinner og menn, småbarnsforeldres yrkesdeltakelse og benyttelse av barnehager.

Kontantstøtten har også ført til mer deltid for lavtlønte kvinner. Dette er en uønsket utvikling som sementerer kvinner som lavtlønte med en dårlig tilknytning til arbeidslivet og dårligere mulighet til å opptjene seg likeverdig pensjon som menn.

SV avviker kontantstøtten i sitt budsjett. Vi prisjusterer barnetrygden, gjeninnfører småbarnstillegget og mener at makspris i barnehage, lovhjemlet rett til barnehage, bedring av småbarnsforeldrenes økonomi og forsøk med sekstimersdag gir både mor og far større valgfrihet og mer tid sammen med barn. Dette er mye mer målrettet økonomisk hjelp til småbarnsfamilieene enn skattelette som treffer vilkårlig.

Det er et ubegripelig prinsipp bak kontantstøtten, syns jeg. Man kompenserer for ikke å bruke et velferdsgode, som her er barnehager. Skulle man bruke det samme prinsippet i eldreomsorgen, skulle alle i én aldersgruppe som ikke benytter seg av sykehjem, få tilsvarende beløp eldrekontantstøtte for å være hjemme og velge sin omsorg.

Ved avviklinga av kontantstøtten i vårt budsjett frigjør vi nesten 3 milliarder kr som brukes til forebyggende barne- og ungdomsarbeid, forskning på barn og unge, styrking av barnevernet, likestillingsarbeid, styrking av krisesentrene og styrking av familiepolitikken.

SV mener at det er fundamentalt riktig at et velferdstilbud som en barnehageplass skal være tilgjengelig for alle barn, uavhengig av foreldrenes økonomiske status. Barnehager gir barna et godt pedagogisk, sosialt og trygt tilbud som er med på å styrke barnas livslange læringsprosess. Barnehager skal ha kvalifisert personell, følge barnehageloven og rammeplan for barnehager for å sikre et godt tilbud til barna våre. Vi er kjempeglad for barnehageforliket mellom SV, Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet, som sikrer en reduksjon i barnehageprisen til en makspris på 2 500 kr fra 1. januar 2004 og en maksimalpris på 1 500 kr fra 1. januar 2005 – og ikke minst full behovsdekning av barnehager.

Det er vanskelig å forstå at Regjeringa nå vil legge ned forsøket med gratis korttidstilbud i barnehagene i Gamle Oslo øst. Denne ordninga er evaluert av NOVA og Høgskolen i Hedmark, og viser at intensjonen om økt bruk av barnehage blant barn med minoritetsbakgrunn langt på vei ble innfridd. Barna fikk økte norskkunnskaper, og ordninga med norskkurs i kombinasjon med bruk av barnehage nådde mødrene med minoritetsbakgrunn.

Videreføring av dette tiltaket ble i fjorårets budsjett brukt av regjeringspartiene som en stor seier. Hva har endret seg i år? Nå har vi også en evaluering som viser at intensjonen er oppnådd. SV legger også dette inn i sitt budsjett.

Den negative utviklinga vi har i barne- og ungdomsmiljøene, er preget av en økende grad av rusbruk, gjengvold, jentevold og mobbing. Det er registrert en økende grad av barn som utøver vold, trusler og overgrep. Budsjettforslaget for 2003 mener jeg ikke tar dette på alvor, og den forebyggende innsatsen overfor barn og unge blir nedprioritert. Barnevernet melder om stor slitasje, ressursmangel og rekrutteringsproblemer over hele landet. Fylkesmannsembetene melder at de ikke har ressurser til å ivareta tilsynet med det kommunale barnevernet og barnevernsinstitusjonene.

Det er alvorlig når det offentlige tar over omsorgen for stadig flere barn og ikke følger opp med ressurser til kontrollapparatet. SV styrker barnevernet med 75 mill. kr og øker bevilgningene til fylkesmannsembetene med 30 mill. kr til styrking av tilsynsfunksjon i barnevernet.

SV legger også inn 100 mill. kr til styrking av ulike prosjekter og forebyggende arbeid for barn og unge. Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet har i sine alternative budsjett en annen innretning på barne- og familiepolitikken enn Regjeringa. Vi bruker kontantstøtten til ulike velferdstiltak for barn og unge, som barnehager, skole, SFO, gjeninnføring av småbarnstillegget, økt satsing på barnevernet, oppbygging av flere MST-team, kultur, idrett og fritidsliv. Partiene står sammen om en rekke økninger i ulike tiltak innenfor Barne- og familiedepartementets budsjett. Det aller viktigste er at vi oppretter en egen post 60 under kapittel 857, Tiltak for barn og unge i kommunene. Denne potten skal fordeles til kommunene etter den normale fordelingsnøkkelen mellom kommunene. For SVs del er denne potten på 1 673 526 kr. Det er en satsing på tiltak for barn og unge som man vil merke, og jeg er kjempeglad for at vi står sammen om dette.

Jeg tar opp de forslagene som vi selv har fremmet, og de forslagene vi har fremmet sammen med andre.

Så vil jeg forklare litt om hvordan vi kommer til å stemme på de to rammene. Vi vil stemme subsidiært for Arbeiderpartiets budsjettforslag, hvis det går så galt at vårt faller. Vi stemmer imot rammeområde 1 på grunn av budsjettavtalen, fordi vi frykter konsekvensene av at Posten og NSB skal dekke 2 milliarder kr i underdekning til Statens Pensjonskasse. Vi vil også i rammeområde 2 stemme imot II og III.

I Arbeiderpartiets forslag nr. 11 har Senterpartiet og SV falt ut. Det er et fellesforslag. Da tror jeg at jeg har fått med meg alt.

Presidenten: May Hansen har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Dagrun Eriksen (KrF): For Kristelig Folkeparti har alltid familiepolitikk stått sentralt – familie og omsorg.

Familien er barnets utgangspunkt, og i innsatsen for å gi våre barn en best mulig start er innsatsen for familien viktig. Investering i barns oppvekst er det viktigste vi kan gjøre.

Det er med glede jeg registrerer at det har kommet og at det er varslet flere meldinger som nettopp setter barn og unges liv og deres nære relasjoner på dagsordenen. Komiteen har for tiden til behandling meldingen om barn og unges oppvekstvilkår og barnevernsmeldingen. Regjeringen har også varslet en kommende familiemelding. Alle disse tre meldingene er med på å beskrive den virkeligheten våre barn vokser opp i, og vi i Stortinget skal være med og trekke opp noen linjer som vil påvirke hva slags start våre innbyggere får. Det ansvaret som ligger på regjering og storting, er stort. Jeg ser fram til at vi skal diskutere og jobbe oss fram til noe som jeg håper blir gode løsninger for framtidens mennesker.

I Dagsavisen torsdag 12. desember kunne vi lese: «Hardt å bli foreldre». En studie viste at det var mange nybakte foreldre, både fedre og mødre, som slet med stressreaksjoner etter fødselen. Vi vet også at det er en stor og utfordrende oppgave for de fleste foreldre å oppdra sine barn. Jeg synes det derfor er en skremmende utvikling at antall gratis svangerskapskurs i regi av helsestasjoner har gått ned, og at det blir mer og mer opp til den enkelte å melde seg på private kurs som tilbys. I tiltak som svangerskapskurs og foreldreveiledning fra det offentlige har vi sett en tendens til at det tilbudet som finnes, retter seg inn mot spesielle grupper, f.eks. alenemødre, minoritetsforeldre og foreldre til barn med spesielle behov.

Kristelig Folkeparti synes også det er viktig at vi målretter noen opplegg som møter dem som har spesielle behov, men studien som det er referert til i Dagsavisen i går, viser oss at det er veldig viktig at vi også har noen tilbud til foreldre flest. Jeg er derfor glad for den vilje til satsing som Regjeringen har vist nettopp på slike områder. Svangerskapskurs, foreldreveiledning og samlivstiltak er kanskje den moderne tids måte å erstatte storfamilien på. Bestemors kompetanse overleveres ikke lenger til barn og barnebarn i samtalen rundt de daglige gjøremål, kort og godt fordi vi ikke lenger utfører de daglige gjøremål sammen. Jeg skulle ønske at vi ikke profesjonaliserte og spesialiserte oss vekk fra den greie og gode samtalen som kan sette ting på plass og vise foreldre en vei videre. Derfor er det viktig for Kristelig Folkeparti at vi beholder en bredde i tilbudene.

Barne- og ungdomsvernet blir behandlet i komiteen. Her drøftes de videre perspektiver i arbeidet med barnevernet. Det legges økt vekt på forebyggende hjelp til barn og familier. Meldingen tar også opp at det fortsatt er behov for å øke bevisstheten for barnevernet i de folkevalgte organer, og at det er nødvendig at legitimiteten økes for at barnevernet skal virke til beste for barna. Meldingen har også tatt innover seg det som fagmiljøene nå ser på som viktig, nemlig å styrke familie og nærmiljø rundt disse barn og unge. Foreldres situasjon og rolle, også etter en eventuell omsorgsovertakelse, er viktig for barnet. Jeg ser fram til det videre arbeidet med meldingen

her i Stortinget – vern av de svakeste og omsorg for dem som trenger det.

Diskusjonen om hvordan vi skal nå våre mål om større dekningsgrad og få rimelige barnehager har preget dette året. Kristelig Folkeparti mener at når vi nå skal gjennomføre tidenes største barnehagereform, er det viktig å ikke haste inn i noe vi ikke vet konsekvensene av. Vi hører på foreldrene der ute, og jeg ennå ikke møtt noen som sier at det er ok å få så billige barnehageplasser hvis det går ut over kvaliteten. Derfor har vi i utgangspunktet ønsket å gi implementeringen av en slik stor reform litt mer tid. Vi ønsket å ha mer underlagsmateriale enn et Dokument nr. 8-forslag på en og en og en halv side kan inneholde. Men det at hastighetskameratene dermed påstår at dette er vi imot, og siden presidenten ikke godtar at vi kaller ting for løgn, vil jeg si at dette er en påstand som er tatt ut fra intet. Jeg vil imidlertid si at jeg er glad for at Regjeringen har fått litt tid på å komme tilbake med en sak om reformen litt utpå nyåret. Regjeringen vil skape barnehager til barns beste.

Tiden etter Regjeringens utspill om å komme med en lov om kjønnsrepresentasjon i bedriftsstyrer har vært spennende. Jeg har hatt anledning til å delta på flere seminarer både i offentlig og privat sektor som har satt dette tema på dagsordenen. Det har skjedd en veldig positiv utvikling med økt innsats og en god del holdningsendring, men det var med sorg jeg mottok meldingen om at likestillingsbarometeret for det private næringslivet peker nedover. Ny lov om kvotering for næringslivet er ikke et mål for Kristelig Folkeparti. Målet vårt er å få flere kvinner inn, for ikke å snakke om oppover, i systemet. Dette gjelder også ledende stillinger. Det er helt utrolig at vi i Norge ikke ser oss tjent med å bruke våre ubrukte ressurser. Vi snakker om at kvinner vil tilføre enorme visjoner, annerledes tenkning osv. Ja det tror jeg vi gjør, men jeg har også lyst til å advare næringslivets menn litt: noen av oss kvinner som kommer inn i disse styrene, kommer til å være akkurat like kjedelige som noen av de mennene som sitter der. Mangfoldet fins både blant kvinner og menn.

Likestilling gjelder ikke bare på arbeidsplassen. Det er viktig å få økt menns deltakelse i hjemmet. Det var interessant å se at i ekteskap hvor man delte på svangerskapspermisjonen, var det 30 pst. mindre sannsynlighet for at samlivet endte i skilsmisse. Det er flott å konstatere at stadig flere av dagens fedre prioriterer tid med sine barn. Kristelig Folkeparti mener dette er så viktig at vi har programfestet at fedres rett til fødselspermisjon skal økes med seks uker – til ti uker. Denne saken har vi lovt å fremme i inneværende stortingsperiode, og Sem-erklæringen følger det opp. Det at pappa tar sin del av permisjonen, er et tegn på likestilling i parforholdet, slår forskerne fast.

Så til kontantstøtten. Jeg kan ikke unngå å kommentere at igjen vil kontantstøtterobberne fjerne – noen hele og noen deler av – denne støtten. Hva ville de gjøre hvis de en gang fikk dette gjennomført? Hvor skulle de da hentet pengene fra? Det er mange tiltak som hvert år skal få disse pengene. Og ennå finnes det en del der ute som tror på

politikkerne, og de må jo føle seg lurt, når pengene fra kontantstøtten loves til deres sak det ene året, men neste år har Arbeiderpartiet og SV lovt dem til helt andre formål. Forventningene om å bli tilgodesett varer gjerne lenger enn ett år. Politikk er å prioritere. Å ofre kontantstøtten, som så mange nyter godt av, og som har gitt småbarnsforeldre en mulighet for valgfrihet og fleksibilitet, er en prioritering Kristelig Folkeparti ikke vil være med på.

Regjeringen har satt modernisering og effektivisering på dagsordenen. Jeg ser med glede at vi endelig har en regjering som ser at det finnes kompetanse også utenfor det sentrale østlandsområdet. Jeg registrerer at en ganske sentral arbeiderpartirepresentant, Nybakk, var raskt ute og motsatte seg dette. Er dette Arbeiderpartiets politikk? – I hvert fall i praksis, for vi har ikke sett at det har blitt tatt liknende grep fra den kanten. Og jeg må si at reaksjonen til en del Oslo-borgere var vel høylytt. Jeg må minne om at det var mellom 40 og 50 tilsyn som var vurdert, og Regjeringen flytter åtte.

Det beste signal om at Regjeringen fyller sin administrasjonsoppgave godt, er at vi ikke har noen store konflikter eller saker som må diskuteres her i dag.

Jeg vil avslutte med å si at vi er fornøyd med totalen på det budsjettet som dag for dag blir diskutert og vedtatt. Kristelig Folkeparti takker for all omsorg for om vi har det bra. Vi kan berolige med at det har vi. Vi har lagt fram et budsjett som er ansvarlig, og som har fått renta ned. Kristelig Folkeparti vil satse på familie og omsorg. Vi vil ha en framtidsrettet likestillingspolitikk. Men først og fremst er det omsorgen for de svakeste vi vil ivareta.

Presidenten: Det er riktig at presidenten ikke godtar enkelte uttrykk og former. Men presidenten reagerer også på visse omveier rundt disse begrepene, og at man forsøker å skjule dem gjennom fikse formuleringer. Presidenten tror Eriksen var svært nær det nå.

Ola T. Heggem (Sp): Det er en stor utfordring å skulle si noe om Senterpartiets prioriteringer innenfor to budsjetttrammer i løpet av fem minutter.

Når det gjelder rammeområde 1, Arbeids- og administrasjonsdepartementets budsjett, er det viktig for Senterpartiet å påpeke at en god, effektiv og brukerorientert offentlig sektor er en nødvendig forutsetning for en positiv samfunnsutvikling. Enkeltmennesker skal bli møtt med respekt i sitt møte med det offentlige, enten det gjelder forvaltning eller tjenesteproduksjon. Vi tar avstand fra en tenkemåte som ensidig prioriterer effektivitet og økonomiske verdier, og hvor innbyggerne kun betraktes som forbrukere.

Det blir utført utrolig mye godt arbeid i offentlig sektor i dag, og med våre forvaltningstradisjoner, vår finansielle handlefrihet og ikke minst alle de dyktige medarbeidere i stat og kommune har vi i vårt land alle forutsetninger for å videreføre dette gode arbeidet. Det er selvfølgelig også et potensial for forbedring, men dette hemmes i dag av at offentlig sektor ikke tilføres ressurser i forhold til lovpålagte oppgaver. Senterpartiet fordøm-

(Heggem)

mer ikke all form for konkurranseutsetting, men advarer sterkt mot å innføre dette primært på et ideologisk grunnlag uten nødvendige utredninger i forkant. Erfaringer viser at det kan være uheldig og gi utilsiktede konsekvenser.

Senterpartiet ser med dyp bekymring på Regjeringens anslag om at vi i 2003 vil komme opp i 100 000 arbeidsløse. Det må utarbeides en helhetlig politikk hvor en solidarisk inntektspolitikk, en rettferdig fordelingspolitikk og en aktiv arbeidsmarkedspolitikk er hovedelementene.

Senterpartiet har merket seg at Regjeringen har foreslått en kraftig reduksjon i bevilgningene til videreføring og prosjektering av byggeprosjekter. Flere av disse prosjektene er tidligere forespeilet bevilgninger i 2003, og for å imøtekomme noen av disse behovene foreslår Senterpartiet å øke bevilgningene til Statsbygg med 30 mill. kr utover Regjeringens forslag.

Senterpartiet registrerer at bortfallet av frakttilskudd for frukt og grønt i Nord-Norge har resultert i dyrere og mindre tilgjengelige varer. Derfor foreslår vi å gjeninnføre ordningen ved å bevilge 5 mill. kr til i 2003.

Så vil jeg konsentrere meg om rammeområde 2, Barne- og familiedepartementets budsjett.

Å sikre gode oppvekstvilkår for alle barn og unge er etter Senterpartiets mening en av de aller viktigste oppgavene samfunnet står overfor. Derfor er det nødvendig å legge slik til rette at alle gis trygghet og omsorg, slik at de kan utvikle seg i tråd med egne forutsetninger og interesser. Åpne og inkluderende lokalsamfunn er den beste rammen rundt et godt oppvekstmiljø, det være seg i byen eller på landet.

Senterpartiet har en helt annen innretning på barne- og familiepolitikken enn Regjeringen, og har derfor gått sammen med Arbeiderpartiet og SV om å utarbeide et felles alternativt budsjettforslag som bedrer barnefamiliens økonomi og styrker velferdstiltakene for barn og unge.

Kontantstøtteordningen har ofte vært debattert i denne sal. Hovedmålsettingen med denne ordningen var å gi foreldrene mer tid sammen med barna sine. Derfor vil Senterpartiet opprettholde ordningen som en valgmulighet for foreldre til barn mellom ett og tre år. Men vi ønsker en mer målrettet ordning enn dagens, og vil kun utbetale kontantstøtte til de foreldre som velger å være hjemme med barna. En slik endring av kontantstøtteordningen frigjør ressurser som kan brukes til barnehager, skoler, SFO, barnevern, kultur, idrett og friluftsliv gjennom en ny post for barne- og ungdomstiltak i kommunene.

En annen sak som også har fått mye oppmerksomhet både her i stortingssalen og i media, er barnehageforliket. Senterpartiet følger selvfølgelig dette opp i sitt alternative budsjett og styrker budsjettposten med 287 mill. kr i forhold til Regjeringens opprinnelige budsjett. Senterpartiet vil også understreke at en slik storsatsing på barnehagesektoren som Stortinget har vedtatt, også må komme de funksjonshemmede og kronisk syke barna til gode. Derfor ber vi Regjeringen prioritere kompetanseheving blant barnehagepersonell når det gjelder funksjonshemmede.

Like selvfølgelig som oppfølging av barnehageforliket er det for oss å videreføre småbarnstillegget. Det blir feil når Regjeringen legger opp til at småbarnsforeldrene skal betale for barnehageforliket gjennom en reduksjon i barnetrygden.

Med bakgrunn i stortingsflertallets vedtak om fordeling av spillemidlene og ønsket om bedre økonomi i lokale lag og foreninger styrker Senterpartiet denne posten med 10 mill. kr. Mindretallet mener det er kritikkverdig at Regjeringen ikke følger opp føringene fra Stortinget i denne saken.

Finanseringen av krisesentrene ble diskutert her i stortingssalen så sent som 3. desember nå i år. For å følge opp Stortingets enstemmige vedtak om å be Regjeringen se på strakstiltak med tanke på den vanskelige økonomiske situasjonen i krisesentrene finner vi det nødvendig å øke denne posten med 37 mill. kr.

Senterpartiet vil også benytte denne anledningen til å minne om viktigheten av det arbeidet Forbrukerrådet utfører. For å sikre opprettholdelse av Forbrukerrådets aktivitet med bistand til enkeltpersoner og videreutvikling av servicen overfor forbrukerne og gjøre det mulig å opprettholde dagens struktur med kontor i alle fylker foreslår mindretallet å øke bevilgningen med 10 mill. kr utover Regjeringens forslag.

Jeg har tidligere fremmet vårt forslag under rammeområde 2 og vil gjøre oppmerksom på at Senterpartiet subsidiært vil støtte Arbeiderpartiets opplegg på denne rammen.

Torny Pedersen (A): De senere år har skiftende regjeringer satt behovet for omstillinger og endringer innenfor offentlig sektor i fokus. Alle er vel enige om at den offentlige sektor er viktig for den enkeltes velferd og utvikling, men også for utviklingen av både arbeidsliv og næringsliv. Med stadig nye utfordringer og behov er det viktig at offentlig sektor utvikles i takt med resten av samfunnet. Det er derfor viktig at man til enhver tid har et kritisk søkelys på offentlige virksomheter, slik at disse tjener befolkningens behov for bedre og mer individuelle løsninger. Dette mener jeg må være en politisk oppgave for alle partiene.

Arbeiderpartiet tar avstand fra Regjeringens framstilling av konkurransens fortrefelighet ved utførelse av offentlig tjenesteproduksjon. Virkeligheten er den at disse tjenestene oftest er lite egnet for konkurranse, og derfor er det så viktig at disse tjenestene utføres av det offentlige. Det kan da ikke være noe mål å sikre at konkurransehensyn vektlegges på alle politikkområder. Hvor blir det av fellesskapsløsningene, som dette sterke landet har vært tuftet på? Jeg vil tro at våre fellesskapsløsninger er en av grunnene til at vi er et av verdens beste land å bo i.

For Arbeiderpartiet er det utenkelig med en politikk der effektivitet og økonomiske verdier overtar styringen i samfunnet, og der innbyggerne bare betraktes som forbrukere. Vi vil alltid komme til å jobbe mot en markedsstyrt og kommersiell utvikling av offentlige tjenester. Da må det være muligheter til å se på andre virkemidler for å kunne yte bedre tjenester. Arbeiderpartiet er også opptatt

av de menneskene som skal utføre disse tjenestene, og vi er opptatt av hvordan vi kan gjøre de ansatte og virksomhetene i stand til å møte nye utfordringer på en måte som ikke skaper utrygghet og mistillit mellom virksomhet og ansatte.

Det må finnes rom for dialog mellom ansatte og virksomheten om hensiktsmessige løsninger, slik at omstillinger og strukturendringer kan skje uten at ansatte nødvendigvis må forlate arbeidsplassen med bare en slutt-pakke i lomma. Vi er ikke enig med regjeringspartiene og Fremskrittspartiet i at slutt-pakker i stedet for ventelønn skal være hovedregel. Vi vil opprettholde dagens ventelønnsordning med en avgrenset ventelønnsperiode.

Selv har jeg jobbet i Posten i ca. 35 år. Jeg har vært gjennom alle omorganiseringene innenfor denne bedriften. Jeg vil ikke si at dette har skapt tillit ute blant folk til Posten som tjenesteyter, og jeg vil heller ikke si at dette har vært smertefritt for de ansatte. Mange av mine kolleger, spesielt på min alder, går nå på ventelønn. Hadde det ikke vært for den tryggheten ventelønnsordningen gir, hadde flere familier fått store problemer, mener disse. Før sommeren kommer, er vi nok oppe i en arbeidsledighet på rundt 100 000 her i landet. Tror da statsråden det er så enkelt for mine kolleger og alle andre snarest å skaffe seg ny jobb, når man bare har en ensidig utdanning eller kanskje liten og ingen utdanning? En slutt-pakke tar slutt, og hvilke rettigheter legges inn i denne pakken? Kanskje sitter man tomhendt igjen, uten oppsigelsesvern og uten ordentlige pensjonsordninger. Jeg advarer mot å bruke slutt-pakker som pressmiddel til raske omstillinger for å bli kvitt uønskede medarbeidere. Arbeiderpartiet avviser ikke slutt-pakker som virkemiddel i særlige tilfeller, men dette må avtales gjennom de ansattes organisasjoner.

Jeg greier heller ikke å se at forslaget fra statsråd Victor D. Norman om å utvide overtidsordningen med 200 timer er til det beste for arbeidslivet i en tid med stor arbeidsledighet. Det vil bety at noen vil komme til å arbeide veldig mye etter ønske fra arbeidsgiver, mens andre ikke kommer inn på arbeidsmarkedet. Dette vil ramme like mye yngre velutdannede arbeidssøkere som det vil ramme eldre uten særlig utdanning.

I dag har vi en avtalefestet pensjonsordning som gjelder for mange arbeidstakere fra fylte 62 år, for dem som måtte ønske å benytte seg av denne ordningen. Denne pensjonsordningen er med på å gi en verdig avslutning på et langt arbeidsliv. Mange av disse begynte å arbeide allerede i tenårene og har gått i tungt arbeid, gjerne med en skiftordning som også omfatter nattarbeid, men det er også de som føler at den teknologiske utviklingen går så fort at de har problemer med å følge med, og dermed føler at de ikke mestrer jobben i forhold til yngre kolleger.

Vi i Arbeiderpartiet mener at ordningen med AFP skal gi folk muligheter til å slutte i jobben på en verdig måte, men samtidig må det gis muligheter til fortsatt å være aktiv på ulike hold, hvor også en del av aktivitetene er lønnet uten at dette gir fratrukk i pensjonsutbetalingen. I starten av ordningen med AFP kunne man tjene 1 G uten fratrukk i pensjonen. Bondevik I-regjeringen satte denne

summen ned til 4 000 kr. I dag har vi en grense på 15 000 kr, noe som Arbeiderpartiet fikk gjennom i budsjettarbeidet i fjor, men Arbeiderpartiet mener det må være tillatt å tjene minst 1 G, som i dag er ca. 54 000 kr. Dette vil være mer i tråd med hva andre pensjonister kan tjene uten avkorting av pensjonen. Det skal alltid lønne seg å arbeide. Men etter kanskje 45 år i arbeidslivet må det finnes noen fleksible løsninger som gjør at folk kan få avsluttet sitt yrkesaktive liv på en verdig måte.

Så skal jeg over til noe helt annet, nemlig Statsbygg. I budsjettarbeidet i fjor gikk regjeringspartiene og Arbeiderpartiet sammen om en merknad der de sier at Regjeringen gis fullmakt til å avhende statlige eiendommer til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det. I tillegg til dette sier statsråden i budsjettet for 2003 at Regjeringen har lagt opp til å selge eiendommer under Statsbyggs forvaltning hvor det ikke er statlige brukere, eller hvor det forventes redusert framtidig drift. Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener da at Statsbygg, ut fra ovenstående, kan overdra Rødbygget i Trondheim til en stiftelse som velges i disse dager. Rødbygget skal i fremtiden tjene som et nasjonalt døvemuseum. Dette håper jeg statsråden merker seg og kan følge opp.

Statsbygg har fått store nedskjæringer i budsjettet for 2003. Dette får følger for mange høyskoler og universitet som har store byggebehov. Bare Høgskolen i Østfold kom gjennom nåløyet da forliket mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet var et faktum. Da gjenstår høyskolene i Stavanger og Nesna. Vi registrerer at samarbeidspartene heller ikke her holdt det de tidligere har lovet.

I Bodø er byggingen i gang, og dersom byggeprosjektet, som er i to byggetrinn, ikke fullføres fortløpende, vil dette koste staten opptil 70 mill. kr i merutgifter. Kunne ikke denne regjeringen tenke seg å bruke disse pengene på en mye bedre måte?

Til slutt vil jeg nevne det planlagte nordnorske Viten-senteret. Jeg håper statsråden vil sette seg godt inn i hva dette kan bety for Nord-Norge, og også for hele landet. Vi trenger i høyeste grad større rekruttering til realfagstudier i dette landet. Det har ikke minst denne regjeringen snakket varmt om. Da trenger dette senteret en plass å være, og da er Nordlysplanetarieret godt egnet. Jeg håper statsråden vil se med godvilje på dette og overdra Nordlysplanetarieret vederlagsfritt til Universitetet i Tromsø, slik at vi får realisert denne utdanningen.

Afshan Rafiq (H): Høyre vil sette barna i sentrum for familiepolitikken. I familien legges grunnlaget for barns trygghet og personlighetsutvikling. Det er foreldrene som har ansvaret for sine barn. Samfunnet skal bistå foreldrene. I tilfeller der hjemmet ikke makter å ivareta sine omsorgsoppgaver, har samfunnet en særlig plikt til å tilrettelegge ordninger som sikrer at alle barn får gode omsorgstilbud og oppvekstvilkår. Her er det viktig å tenke helhetlig og få til treffsikre ordninger.

For å øke valgfriheten for småbarnsfamilier er det viktig å ha minst to tanker i hodet på en gang. Vi vil derfor sikre valgfriheten gjennom kontantstøtte og utbygging av

flere og rimeligere barnehageplasser. Skatter og avgifter må reduseres, slik at familiene får beholde mer av egen inntekt. Samtidig må vi ha offentlige, frivillige og private tilbud som er tilpasset moderne menneskers behov, og som kan gi familiene trygghet og valgfrihet.

Barnehageoverføringene økes i dette budsjettet med historiske 2 milliarder kr. Jeg er glad for at det er bred enighet i Stortinget om barnehageplass til alle som ønsker det, likebehandling av kommunale og private barnehager og gradvis lavere foreldrebetaling.

Den satsingen vi har nå, er den største satsingen på barnehager som er fremmet i noe norsk statsbudsjett. Statstilskuddet økes slik at det legges til rette for en gjennomsnittlig foreldrebetaling på om lag 2 500 kr pr. måned for en fulltids plass. Det legges videre til rette for å opprette 12 000 nye barnehageplasser neste år, bl.a. gjennom å videreføre stimuleringsstilskuddet.

Vi mener det er riktig av Regjeringen å sette i gang en omfattende utredning av konsekvensene av å innføre maksimalpris, og at den kommer tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett. Signalene fra Private Barnehagers Landsforbund og fra andre aktører innenfor barnehage-sektoren er at innføring av maksimalpris vil kunne ha uheldige konsekvenser både for barnehageutbyggingen og for kostnadsutviklingen i sektoren. Derfor synes vi det er viktig å få denne konsekvensutredningen først.

Stortingsflertallet vedtok i vår svært ambisiøse barnehageplaner, men var ikke enige om finansieringen. Vi er glad for at vi gjennom budsjettforliket med Fremskrittspartiet nå har sikret finansiering av mer realistiske barnehagemål. Men selv om det er godt å se at opposisjonen nå har gjort retrett i forhold til enkelte av sine barnehage-løfter, så må vi konstatere at småbarnstillegget i barne-trygden til neste år blir fjernet for å dekke inn deler av satsingen. Midlene fra småbarnstillegget vil i hovedsak gå til finansiering av barnehageplasser, og særlig småbarnsplasser, som er dobbelt så dyre som plasser til de eldste barnehagebarna, og til økt kontantstøtte. Dette er for å sikre at de som velger andre omsorgsløsninger enn barnehager, kommer like godt ut.

Pengene går med dette til samme målgruppe som mottok disse midlene før omleggingen. Derfor har vi ganske enkelt med en forenkling av overføringene til barnefamilie-ne å gjøre, og slett ikke med usosiale kutt, slik enkelte partier har hevdet. Det er samtidig viktig å presisere at enslige forsørgere fortsatt vil beholde det ekstra småbarnstillegget de har i dag.

Den enkelte families valgfrihet er sentral for oss. Derfor beholdes og økes kontantstøtten tilsvarende reduksjonen i småbarnstillegget, dvs. fra 3 000 kr til 3 657 kr i måneden fra 1. august 2003. Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, derimot, vil ta fra folk valgfriheten ved å kutte på dette området. I Arbeiderpartiets alternative budsjettforslag ble det foreslått å kutte bevilgningene til kontantstøtte med 1,5 milliarder kr. Dette ville ha rammet omtrent 90 000 foreldre.

Det er verdt å legge merke til at bortimot 82 pst. av landets ettåringer og ca. 73 pst. av alle toåringer mottok kontantstøtte første halvåret i år. Totalt er det omtrent 77

pst. av barn i aldersgruppen 1–3 år her i landet som tar del i kontantstøtteordningen. Vi kan med dette konstatere at den fortsatt er en viktig og populær ordning. Dette vil dessverre ikke partiene på venstresiden ta innover seg. Hadde Arbeiderpartiet fått det som de ønsket, hadde kontantstøtten blitt halvert for å dekke partiets forslag til økt barnehagesatsing. Det tror ikke vi er en god idé.

Vi mener at politikernes oppgave ikke er å tvinge barnefamilier over i A4-løsninger, men å gi dem mulighet til å innrette hverdagen på den måten som passer familiene best. For oss er også kontantstøtten et viktig skritt i retning av et samfunn som setter foreldre og barn i sentrum, hvor foreldre foretar valg, og hvor de ut fra sin hverdag og livssituasjon kan skreddersy de tiltakene som passer dem best.

Når det gjelder prøveprosjektet i Oslo indre øst, om gratis korttidsbarnehage for alle 4- og 5-åringene i bydel Gamle Oslo, som også representanten fra SV var inne på, er det slik at staten avslutter prosjektet etter sommeren 2003. I utgangspunktet skulle dette prosjektet ha vært avsluttet etter sommeren 2002, slik arbeiderpartiregjeringen i sin tid foreslo, men vi ønsket å forlenge det til prosjektet var ferdig evaluert, slik det er nå. Evalueringsrapporten som nå foreligger, viser meget positive resultater og at det har vært et meget godt tilbud til spesielt barn med minoritetsbakgrunn for å bedre integrering, språk-opplæring og for å øke deltakelsen av disse barna i barnehagene. Høyre mener det nå er behov for å se prosjektet i en større sammenheng. Vi ønsker derfor at barne- og familieministeren i samarbeid med Oslo kommune, eventuelt andre kommuner som har en høy andel minoritetspråklige barn, kan komme frem til en modell eller tiltak som fortsatt sikrer økt integrering av minoritetspråklige barn i barnehage. Og vi er glad for at Regjeringen har gitt signaler om at de tar sikte på å fremme konkrete forslag til tiltak i statsbudsjettet for 2004.

Som kjent jobber Regjeringen også med en omlegging av støtteordningene til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. Her må det vel sies at til tross for at disse organisasjonene fikk det de hadde bedt om, nemlig et enklere regelverk å forholde seg til, mindre byråkrati og færre skjema, ble det innledningsvis en del støy rundt de foreslåtte endringene. La meg først og fremst si at ingen skal komme dårligere ut i 2003, slik statsråden har presisert. Det har da også blitt betydelig mer ro rundt denne saken nå. Selv om vi alle sammen er enige om at det er viktig å støtte frivillig barne- og ungdomsarbeid, tror jeg det er viktig at vi husker at denne saken ikke bare handler om forenklinger. Denne saken handler også om å slippe organisasjonene fri, og å vise tillit til organisasjonene. Det er først og fremst gjennom mindre statlig styring vi viser at vi har tillit til organisasjonene og det mangfoldet av mål og arbeidsformer de representerer. Vi er veldig glad for at de totale bevilgningene til de frivillige organisasjonene øker, og at Regjeringen legger vekt på modernisering og forenkling av regelverket for frivillige organisasjoner. Slik vil både det offentlige og organisasjonene frigjøre mer ressurser, og dette vil også gi den enkelte organisasjon større selvbestemmelse og frihet i sitt eget

arbeid. Vi registrerer imidlertid at partiene på venstresiden ikke ønsker å gi organisasjonene denne tilliten og friheten. Det synes vi er merkelig.

Avslutningsvis har jeg bare lyst til å si at alt i alt er statsbudsjettet for 2003 et stramt, men ganske godt budsjett, og ikke minst bekrefter beslutningen til Norges Bank om å sette ned renten med 0,5 pst. at det har vært viktig av oss å sikre et ansvarlig og stramt budsjett. For barnefamilier med høye boliglån er dette en god nyhet, fordi dette i praksis betyr litt romsligere økonomi for disse familiene i det året som kommer.

Jan Koløy (FrP): Familien er en svært viktig base i vårt samfunn. Det er denne som skal ta seg av og gi barn og unge trygge oppvekstvilkår. For at familien skal kunne fungere godt, og for at vi skal ta vare på familien som institusjon, er det viktig at forholdene rundt familien legges godt til rette fra statens side. Familie og hjem er samfunnets grunnpilarer og byggesteiner. Det er derfor viktig at foreldre gis anledning til å kunne velge fritt hva slags tilsyn de ønsker for sine barn, om de ønsker å ha dem i barnehage, eller om de velger å kompensere med de midler de mottar fra staten, slik at de selv kan tilbringe mer tid sammen med barna sine.

Samfunnet er i stadig utvikling, og det er familien også. Stadig flere foreldrepar går fra hverandre, og stadig flere barn vokser opp hos én av foreldrene. Nettopp fordi barn ved samlivsbrudd opplever utrygghet ved at en av foreldrene blir mindre til stede, er det svært viktig at foreldrene får kyndig hjelp til å takle slike kriser hos barna.

Fremskrittspartiet ønsker å heve kompetansen på familierådgivningskontorene, slik at de blir flinkere til å håndtere de store og konfliktfylte situasjonene, og slik at barna gis rett og mulighet til å tilbringe like mye tid med begge sine foreldre, også etter en skilsmisse.

Det er svært gledelig at man nå skal innlemme FN's barnekonvensjon i lovene våre. Dette vil også gi barna et større rettsvern. Jeg snakket litt tidligere om foreldrenes valgfrihet. Det er jo derfor Fremskrittspartiet også ønsker å innføre kontantstøtte for ytterligere et år. Det er det dessverre ikke flertall for, men vi er av den oppfatning at dette ville gitt foreldrene anledning til å kunne tilbringe viktig tid sammen med sine barn.

Samfunnet hardner stadig til, og vi ser økning av blind vold, av mobbing og av utstøting. Derfor er det viktig at foreldrene har tid til sine barn, men ikke minst at de faktisk har et ansvar for dem. Fremskrittspartiet ser fram til familiemeldingen, som kommer til våren. Men vi mener at vi i alle fall har bidratt til å gjøre hverdagen noe enklere for barnefamilieene, og at man nå i første runde av barnehageforliket endelig kan se at politikere faktisk også kan vise handlekraft og gjennomføre saker de lover.

Men ikke alle barn får den nødvendige omsorg og det nødvendige tilsyn som de har behov for. Fremskrittspartiet er allikevel av den oppfatning at barn og unge i utgangspunktet har det best i sin egen nære familie. Der hvor foreldrene ikke makter denne oppgaven, bør annen nær familie være et selvsagt alternativ og førstevalg. Det er derfor med en viss skepsis vi ser at man i budsjettet

styrker fylkesnemndene. Fremskrittspartiet ønsker ikke denne form for særdomstol som ikke gir alle parter lik rett til å anke, og vil hevde at omsorgsovertakelsessakene nok heller burde ligge i det ordinære domstolsapparatet. Det er viktig for Fremskrittspartiet at færrest mulig barn lider, at flest mulig kan få hjelp, og at de bør få den hjelpen de har krav på, i heimen.

Vi hører at barnevernet skal utvikles; at man skal høyne kompetansen. For Fremskrittspartiet er det viktig at barna får hjelp når de trenger det, og at de ikke ender som forsøkskaniner hos utprøvende barnevernspedagoger.

Samfunnet vårt er ikke lenger som det var i gode gamle dager. Ikke det at jeg tror det var enklere i de tider, men heldigvis er tilbudet til kriserammede familier i dag større. Det er viktig å ta vare på det tilbud som man har for utsatte grupper i samfunnet. At krisesentre rundt om i kommunene er slike tiltak, er det ingen diskusjon om. Det er derfor viktig å ta vare på disse tiltakene. De tar vare på kvinner og barn i krise og gjør et utrolig arbeid, mye ut fra ren idealisme.

Fremskrittspartiet har registrert at man har flyttet 10 mill. kr fra Frifond til fordeling av departementet. Vi forventer at departementet også fordeler disse midlene til frivillige lag og organisasjoner. Ellers blir det svært lite troverdig det som står i Sem-erklæringen om at man nettopp skal styrke frivillige lag og organisasjoner.

Barnevernsmeldingen skal behandles i vinter, familiemeldingen skal vi få til våren, barnehageforliket skal settes ut i livet – mye blir i endring ved dette budsjettkapitlet. Fremskrittspartiet gleder seg til, og ser fram til, en ordentlig gjennomgang av disse store og viktige feltene i året som kommer, og håper at vi gjennom disse meldinger i fellesskap kan bidra til å skape et tryggere og bedre samfunn for barn og unge.

Statsråd Laila Dævøy: Ja, vi har et spennende og ofensivt budsjett fra Barne- og familiedepartementets side.

Regjeringen vil styrke innsatsen for barn og ungdom, og vi la i sommer fram den første samlede stortingsmeldingen om barne- og ungdomspolitikken. I meldingen legges det opp til en bred innsats for å bedre oppvekstmiljøet gjennom samspill mellom offentlige myndigheter og barn, ungdom, foreldre og frivillige organisasjoner.

Den særskilte innsatsen rettet mot ungdom både i distriktene og i større bysamfunn videreføres i 2003. Vi foreslår å øke bevilgningen til ungdomstiltak i større bysamfunn. Økningen skal benyttes til innsats for barn og unge som er berørt av fattigdomsproblemer. Jeg ønsker å legge spesiell vekt på målrettet arbeid for å fange opp utsatte barn og unge.

Å legge til rette for å kunne etablere et godt fungerende statlig barnevern blir særdeles viktig i 2003. Regjeringen vil stimulere til videreutvikling av barnevernet i en retning som legger stor vekt på tiltak i barn og unges nærmiljø i dialog med barna og familiene. Utgangspunktet for barnevernets arbeid må alltid være barnets beste. Jeg ønsker derfor også å arbeide for å bedre barnevernets evne og mulighet til å sette inn egnede tiltak i saker som

gjelder grov omsorgssvikt eller vanskjøtsel, ulike typer mishandling og atferdsproblemer blant barn og unge.

Regjeringen er opptatt av familiens betydning for enkeltmennesker og samfunn, med særlig vekt også her på hensynet til barna. Med utgangspunkt i det store antall samlivsbrudd og antall barn berørt av samlivsbrudd, ser jeg et klart behov for å styrke det forebyggende familiearbeidet. Både familievern, samlivstiltak og foreldreveiledning er ordninger som tilbyr støtte i samlivs- og omsorgsrollen, og som vi på ulike måter styrker neste år.

Forbrukerrådet ble gitt ny organisasjonsform gjennom vedtektsendringer i 2002. Disse endringene ble forberedt av den forrige regjeringen, og jeg slutter meg fullt ut til den nye modellen, som er bedre tilpasset de utfordringer Forbrukerrådet i dag står overfor. Å være forbruker i dag gir mange muligheter, men er samtidig utfordrende i forhold til all den informasjon og all den påvirkning vi utsettes for. Å styrke det informasjons- og rettshjelpstilbud som Forbrukerrådet står for, er derfor viktige oppgaver. Hvordan kan man gi et best mulig tilbud til flest mulig forbrukere? Å finne svar på dette er den første store utfordringen for det nylig oppnevnte styret.

Ett eksempel illustrerer at mye kan oppnås ved relativt enkle grep: For å sikre like god tilgang på individuell veiledning for alle forbrukere, uavhengig av hvor man bor i landet, vil det være viktig å etablere et telefonsystem med ett felles nummer for hele landet og en svartjeneste der saksbehandlerne i hele organisasjonen er koblet sammen. På den måten kan ressurser og kompetanse utnyttet bedre, og den enkelte forbruker blir ikke, som i dag, avhengig av kapasiteten ved forbrukerkontoret i det fylket man ringer fra. Videre har jeg forventninger knyttet til en bedre utnyttelse av det potensialet som Internett innebærer når det gjelder forbrukerinformasjon. Allerede nå er ca. 3 000 mennesker hver eneste dag inne på Forbrukerrådets nettsider, og besøkstallet er stigende.

Det er varslet overfor Stortinget, både av den forrige regjeringen og i revidert nasjonalbudsjett tidligere i år, at det som ledd i en utvikling av Forbrukerrådets organisasjon, og med tilbudet til publikum i fokus, kan bli nødvendig å vurdere antallet og størrelsen på forbrukerkontorene. Jeg ser fram til at styret tidlig neste år skal legge fram en plan for å videreutvikle og modernisere Forbrukerrådets tilbud til publikum. Stortinget vil bli holdt orientert om hovedlinjene i dette arbeidet.

I budsjettforslaget for 2003 har Regjeringen lagt opp til den største satsingen på barnehager noensinne. Vi har tre klare mål for sektoren: 1) full behovsdekning, 2) lavere foreldrebetalning og 3) økonomisk likebehandling av alle barnehager. Disse målene er det bred politisk enighet om, og de er i tråd med den avtalen opposisjonspartiene på Stortinget inngikk i juni i år. Jeg er også glad for de signalene jeg fikk fra opposisjonen i finansdebatten når det gjaldt barnehager, om at jeg kan komme tilbake til Stortinget med forslag til gjennomføring av avtalen når utredningene foreligger. Jeg tar sikte på at dette skjer i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Barnehagebevilgningen er fra 1. januar 2003 kompensert med prisjusteringen for hele 2003. Dette avhjelper

barnehagene noe sett i forhold til kostnadsveksten i 2002. I tillegg er det lagt opp til en kraftig vekst i driftstilskuddet fra 1. august 2003. For 2002 har Regjeringen imidlertid ikke foreslått noen reduksjon eller omdisponering av midler på barnehagekapitlet. Tilbakemeldingen fra fylkesmennene, som forvalter de statlige tilskuddene, tyder på at årets bevilgning ikke ser ut til å gi et mindre forbruk. Grunnen til dette er følgende: Som også Stortinget vet, vil et mindre forbruk på kap. 856 Barnehager medføre et tilsvarende merbehov på kap. 844, som gjelder kontantstøtte. Disse to budsjettpostene ses i sammenheng.

Jeg vil uttrykke stor tilfredshet med at vi i årets budsjett har kommet et langt skritt videre med å integrere kjønns- og likestillingsperspektivet i budsjettarbeidet. Vedlegget til Barne- og familiedepartementets budsjett er i så måte et viktig bidrag og et nybrottsarbeid i å fokusere på integrering av likestillingsperspektivet i all planlegging. Årets vedlegg er derfor noe jeg sterkt ønsker innarbeidet som fast praksis i budsjettarbeidet.

Helt til sist ønsker jeg å kommentere SV-representant May Hansens sammenlikning mellom barn og eldre. Den holder ikke. Hun sammenlikner nemlig kontantstøtten med at f.eks. friske eldre skulle få penger for å bo hjemme. Utgangspunktet blir helt feil, for det er ikke alle eldre som har et omsorgsbehov, mens alle barn i småbarnsalderen har det. Syke eldre som trenger hjelp, får det på ulike måter. Noen får institusjonsplass, andre kan få hjelp i hjemmet. Det er valgfriheten for foreldrene vi legger til rette for når foreldre skal kunne velge enten barnehageplass eller kontantstøtte etter eget behov og ønske. Jeg medgir imidlertid at før vi har full barnehagedekning, vil vi heller ikke kunne si at man helt og fullt har den reelle valgfriheten. Men der er vi heldigvis på god veg, i godt selskap, alle sammen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A): I en fellesmerknad i innstillingen uttrykker Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV dyp bekymring for det som nå skjer rundt omkring i norske kommuner. Vi konstaterer at flertallet her i salen øker kontantoverføringene til barnefamilie, samtidig som velferdstilbudet for barn og unge i mange kommuner skjæres ned. Man opplever at skolefritidsordningen blir dyrere, man opplever at det skjæres i skolebudsjettene, man opplever at fritidsklubber legges ned, og man opplever at støtteordningen til veldig mange barne- og ungdomstiltak innenfor kultur og idrett får reduserte bevilgninger. Alt det som vi snakker om, forebygging, gode oppvekstvilkår og gode velferdsordninger, er utsatt for en dårlig kommuneøkonomi som dette stortinget har vedtatt. I tillegg ser vi at man sliter på viktige områder for de aller svakeste innenfor bl.a. barnevern. Derfor har vi brukt noe av kontantstøttepengene til en rekke øremerkede tiltak for barn og unge, og en stor pott går til velferdstiltak i kommunene.

Jeg skjønner at kontantstøtten er en viktig sak for Kristelig Folkeparti, men det ligger inne en økning reelt sett på kontantstøtten på 240 mill. kr, ifølge proposisjo-

nen. Vi har satt inn en rekke tiltak i vårt opplegg, bl.a. når det gjelder familieveiledning, krisesentre, voldsforebygging, adopsjonsstøtte, barnevern, barnehager bl.a. i Oslo indre øst, Redd Barna, ungdomstiltak i byene og distriktene og Frifond – som til sammen bare utgjør halvparten av den økningen i kontantstøtten som regjeringspartiene nå får vedtatt sammen med Fremskrittspartiet.

Mitt spørsmål til statsråden er: Hadde det ikke vært mye bedre å bruke i hvert fall litt av økningen i kontantstøtten på å sikre slike fundamentale områder som voldsforebygging, krisesentre og ungdomstiltakene i byene og distriktene?

Statsråd Laila Dāvøy: Først av alt: Jeg stiller meg noe undrende til merknaden fra representantene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV om at velferdstilbudene til barn og unge reduseres. Jeg vil nesten tillate meg å stille spørsmål om hvordan det kan dokumenteres – for det medfører ikke riktighet.

Barne- og ungdomsorganisasjonene får betydelig økt støtte neste år. Når det gjelder tiltakene på ungdomssatsing i distriktene, opprettholdes det på samme nivå i 2003 som i 2002. Vi har styrket tilskuddene til storbymidler for barn og unge. Dette er bare noen av tiltakene jeg kan nevne. Så dette stiller jeg meg noe undrende til.

Når det gjelder kontantstøtten, er det faktisk slik at det er heller ikke særlig friske midler opposisjonspartiene kommer med. Man velger altså å kutte i kontantstøtten, som vi faktisk vet i forhold til en del undersøkelser kanskje er den viktigste, i hvert fall én av de økonomisk viktigste utjevningsordningene vi har i dette landet. Den er spesielt viktig for dem med lav inntekt. Derfor forundrer det meg at man går så offensivt ut og mener at det er et bedre tiltak å ta fra de svakest stilte – altså kontantstøtten – og bruke disse midlene også til andre gode formål.

Når det så gjelder samlivstiltak/familievern, er det området også økt i forslaget til statsbudsjett fra Regjeringens side.

J ø r g e n K o s m o hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Jan Koløy (FrP): Fremskrittspartiet mener at alle deler av familiepolitikken må ta utgangspunkt i frivillighet, valgfrihet og mest mulig forutsigbarhet. Primært ønsker vi at all offentlig støtte til barnefamilie, herunder kontantstøtte, barnehagesubsidier og fødselspenger, skal samles i én ytelse, nemlig i en sterkt økt barnetrygd. Hensikten er å fjerne dagens diskriminerende familiepolitikk overfor de foreldrene som gjør det aktive valg: Det å være hjemme med barna. For at foreldrene skal ha mest mulig trygghet for det valg de gjør, er det viktig at de økonomiske rammene er stabile og gode nok også over tid.

For at barnetrygden skal beholde sin realverdi og ikke sakte bli utvannet, er det viktig at vi sikrer dens størrelse. Fremskrittspartiet ønsker en automatisk prisjustering av barnetrygden. Med en slik indeksering vil mottakere av barnetrygd få en mye større grad av forutsigbarhet i sin

økonomiske situasjon over tid. En indeksering vil også sørge for at en sakte forvitring av barnetrygden, som har foregått over mange år, stopper opp. En stabilisering av barnetrygdens nivå i forhold til de reelle utgifter som barnefamilie har, er den beste garanti for at barnetrygdens intensjon oppnås. I vårt alternative statsbudsjett foreslår vi en økning av barnetrygden med 350 mill. kr., som en konsekvens av indeksregulering.

Spørsmålene er: Vil statsråden bidra til å stanse forvitringen av barnetrygden og sørge for at den blir automatisk indeksregulert? Vil statsråden i løpet av 2003 gjøre en samlet vurdering av all støtte barnefamilie får, og kanskje la dem få dette utbetalt gjennom barnetrygden?

Statsråd Laila Dāvøy: Til det siste spørsmålet vil jeg svare et klart og direkte nei. Jeg har ingen planer om det.

Når det gjelder barnetrygden og en automatisk prisjustering, har jeg heller ingen planer – foreløpig iallfall – om å gå for et forslag om det. Regjeringen har i hvert fall ikke tatt opp en slik diskusjon. Jeg vil også vise til at det er svært mange år siden barnetrygden i det hele tatt har blitt prisjustert av ulike regjeringer og av Stortinget. Jeg mener å huske at det er så langt tilbake som i 1995 eller 1997 at man sist gang hadde en prisjustering av barnetrygden. Det sier meg at man kanskje ønsker å se barnetrygden i en større sammenheng. Vi vet at barnefamilie kanskje har vært den gruppen i samfunnet som har fått bedre kår de senere årene, til tross for at barnetrygden ikke har vært prisjustert – kanskje nettopp fordi man på andre områder har hatt gode støtteordninger til barnefamilie.

May Hansen (SV): Vi har nettopp hatt en debatt i denne salen om krisesentre. Det er en fellesmerknad som står i innstillingen, som jeg har lyst til å lese opp og høre hva statsråden har tenkt å gjøre med. Der sier et flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, at de har

«merket seg at departementet ikke har tatt inn over seg at krisesentrene er inne i en akutt krise nå fordi kommuner og fylker trekker tilbake sin andel av finansieringen pga. dårlig kommunal og fylkeskommunal økonomi. Ved overgang til helseforetak ble finansieringen for en del krisesentre uklart. Kvinnevoldsutvalget var ikke klar over dette før de avga sin delrapport. Innlemming av øremerkede tilskudd fra 2004 som departementet legger opp til, er for sent. Det må avsettes midler i budsjettet som ivaretar krisesentrene fra 1. januar 2003».

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV har lagt inn 37 mill. kr for å ivareta dette. Fremskrittspartiet, som er med på fellesmerknaden, har da ikke lagt inn en krone.

I merknaden heter det videre:

«Dette flertallet vil at alle fylker skal ha et incestsenter. I dag mangler det tilbud i Møre og Romsdal, Nordland og Oppland. Det er stor forskjell på tilbudet rundt omkring i landet. Det er behov for kompetanseheving i det offentlige hjelpeapparatet, og tilbudet til

familier og barn der barna er utsatt for seksuelle overgrep, er for dårlig.»

Det jeg vil spørre statsråden om, er hvordan hun vil ivareta denne flertallsmerknaden. Her sier flertallet at man skal ha et incestsenter i hvert fylke, og man sier også at det skal legges inn midler i budsjettet for 2003, selv om ikke Fremskrittspartiet har fulgt opp den merkningen.

Statsråd Laila Dævøy: Det er jo ikke så veldig mange dagene siden vi hadde debatten om Dokument nr. 8-forslaget når det gjelder krisesentrene, hvor jeg også for så vidt svarte på dette spørsmålet. Men jeg har ikke noe imot å gjenta det.

Som representanten vet, holder vi på med en ny finansieringsordning for krisesentrene. Det gjelder faktisk mer enn selve finansieringsordningen. Det gjelder også en helhetsdiskusjon knyttet til ulike deler av kvaliteten på krisesentrene. Det gjelder altså ikke bare selve økonomien, det er også behov for en oppgradering på noen områder.

Når det gjelder ukklarheten ved overgang til helseforetakene, sa jeg også sist at her har jeg en dialog med helseministeren og Helsedepartementet. Det skal ikke være slik at overgangen til helseforetak skal gi usikkerhet om hvor eventuelt lokale midler skal tas fra. Dette skal vi komme tilbake til.

Så til selve økonomien i krisesentrene. Hvis vi ser på årets bevilgning, så har det vært en økning i tilskuddene til krisesenterdriften, nettopp fordi kommunene faktisk har gitt en god del midler. Det er vi veldig glad for, og, for å si det slik, det kommunene gir, det gir også staten i tillegg, automatisk. Vi vet at veksten på de kommunale tilskuddene fra 2000 til 2001 var på knappe 6 pst., og veksten fra 2001 til 2002 var på 10 pst. Det sier jo selvfølgelig ikke noe om at behovet kanskje er økende, og muligens større enn dette. Men det er en del budsjettprosesser som pågår i disse dager, og vi vet jo ennå ikke hvordan dette vil slå ut når det gjelder kommuner og fylkeskommuner og tilskudd til nettopp krisesentrene. Men vi har ikke hatt noen formelle henvendelser til departementet som tar opp problemer med økonomien for konkrete krisesentre i 2003. Det vil jeg gjerne at Stortinget skal vite.

Ola T. Heggem (Sp): I sitt svar til representanten Giske drog statsråden i tvil hvorvidt velferdstilbudet til barn og unge blir svekket. Det viser etter mitt syn at statsråden kjenner lite til de budsjettprosessene som i disse dager foregår rundt i norske kommuner.

Så tre enkle spørsmål. Mener statsråden det er rettferdig at det er småbarnsforeldrene som skal betale sin del av barnehageavtalen? Det var det ene spørsmålet.

Så vil jeg litt inn på adopsjonsstøtten. Der har Regjeringen i Sem-erklæringen sagt at den skal øke i løpet av perioden. De har maktet 900 kr i år. Hva er opptrappingsplanen på det punktet?

Og til slutt: Mindretallets omprioriteringer under rammeområde 2 viser etter mitt syn mye god familiepolitikk

og mye god sentrumpolitikk. Og jeg vil spørre om ikke statsråden er enig i at i en annen, gitt situasjon er dette en politikk som også kunne passet Kristelig Folkeparti godt.

Statsråd Laila Dævøy: Når det gjelder velferdstilbudet til barn og unge, mener jeg at vi har svært mange gode og bra tiltak i vårt budsjett. Vi viderefører, og vi øker på en del områder.

Når det gjelder reduksjonen i småbarnstillegget fra neste år, har vi fra Regjeringens side valgt å gjøre dette, men vi ønsket at kontantstøtten opprettholdes. For kontantstøtten er et tilskudd til de barnefamilier som ikke velger barnehageplass. I de aller fleste tilfeller vil det faktisk være slik – på noe sikt iallfall, og kanskje allerede fra neste år – at familier som mottar barnehageplass, også vil få en betydelig reduksjon i foreldreprisen. Så hvis man ser dette på noe sikt, over noen år, vil de aller fleste av dem få langt mer igjen enn det tilskuddet som vi gir til kontantstøttebarna. Sånn er det bare. Vi mener – jeg har lyst til å gjenta det – at kontantstøtten er en utrolig god ordning for svært mange småbarnsfamilier. Som en tidligere representant fra regjeringspartiene sa, er det en meget stor andel av den norske befolkning med små barn som bruker kontantstøtten pr. i dag. Den er et viktig tilskudd til barnefamilie.

Vi har valgt å gjøre det slik. At Arbeiderpartiet og de andre partiene ønsker å bruke kontantstøtten på andre måter, det får så være – vi er uenige om dette. Vi mener at å bruke det på småbarnsforeldre er det beste.

May Hansen (SV): Tilbake til kontantstøtten: Mange eldre har et omsorgsbehov som ikke blir dekket, og de fleste eldre over en viss alder har et stort omsorgsbehov – derfor sammenlikningen. Statsråden sier at vi tar fra de svakeste når vi tar vekk kontantstøtten. Hva menes med det? Alle foreldre har da ikke behov for kontantstøtte? Kontantstøtte brukes jo i liten grad til omsorg. Intensjonen er ikke oppnådd. Mange familier bruker den til å betale dagmamma svart, og disse barna får da ikke mer omsorg enn de barna som er i barnehage? Og det har vist seg at veldig, veldig få reduserer sin arbeidstid.

Statsråden sier at det ikke er nedskjæringer i velferdstilbudet. Det er nedskjæring i velferdstilbud til barn over hele landet – i barnevern, i forebyggende arbeid – på grunn av dårlig kommuneøkonomi. Det er dette vi ønsker å gjøre noe med i vårt alternative budsjett. Mener statsråden at det ikke er nedskjæringer til barn og unge?

Statsråd Laila Dævøy: Jeg vil først minne representanten om at det opposisjonspartiene gjør, er å omfordele penger som i dag går til kontantstøtte. Slik sett er det jo ikke et bedre velferdstilbud som legges inn fra opposisjonsens side – man fordeler midlene på en noe annen måte.

Grunnen til at kontantstøtten er så viktig, er, som jeg prøvde å si tidligere: Det har vært foretatt en rekke undersøkelser når det gjelder kontantstøtten, og det sies at kontantstøtten er en av de viktigste økonomiske utjevningsordninger vi har i dette landet. Derfor er det vi sier at den er målrettet, og at den er spesielt viktig – står det

videre i disse undersøkelsene – for dem med lavest inntekt, altså de vanskelig økonomisk stilte.

Jeg er uenig i at kontantstøtten ikke er vellykket. Jeg synes den er meget vellykket. Den gir en stor valgfrihet for barnefamilier. Det viser seg at det ene målet med kontantstøtten som gjaldt at foreldrene skulle være noe mer hjemme, er oppnådd. Etter min mening er kontantstøtten vellykket. Det kommer litt an på øynene som ser, selvfølgelig. Hvis man er veldig imot, går det an å argumentere mot, slik vi hører.

Helt til slutt: Når det gjelder det at kommuner har dårlig økonomi, vil jeg nevne ett eksempel, barnevernet. Barnevernet i kommunene i dag gjør en glimrende innsats. Det jobbes utrolig bra. Vi har sett på hva kommunene gjør når det gjelder barnevernsansatte. Vi vet at det faktisk er en økning i antall ansatte i barnevernet, til tross for dårlig økonomi i kommunene. Og det er svært gledelig.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Trond Giske (A): Hvordan er status nå – etter at likestillingsloven har virket i over 20 år? Det er fortsatt store utfordringer for å oppnå likestilling i dagens Norge. Vi har hvilt lenge på laurbærene. Vi ble kanskje verdensmestre i formell likestilling for 20 år siden, men ikke i reell likestilling.

I revideringen av likestillingsloven i vår ble det lagt inn krav til viktige instanser i samfunnet, ikke minst til næringslivet og arbeidslivets organisasjoner, om å ta et økt ansvar for likestilling. Det er viktige forbedringer av lovverket, men det må ikke bli en sovepute. Vi må bruke enhver anledning til å bære fanen om likestilling mellom kjønnene høyt.

Mange tror at vi i 2002 har likelønn. Men mer enn 20 år etter at det ble påbudt, er det fortsatt slik at kjønn bestemmer lønn. I privat tjenesteyting, f.eks. i banktjenesten, har kvinner 82,6 pst. av menns lønn. Skoleverket er best, men selv her er lønnsforskjellen på 93,8 pst. Den reviderte likestillingsloven gir nå adgang til å sammenlikne lønn på tvers av faggrenser og tariffavtaler. Kvinner og menn tar fortsatt forskjellig utdanning og arbeider på forskjellige områder og i ulike sektorer, selv med lik utdanning. Det er et viktig framskritt at vi nå kan sammenlikne lønn på tvers. Dersom man ved en slik sammenlikning kommer fram til at arbeidene er av lik verdi, selv om de i det ytre er ulike, skal de også lønnes likt. Det betyr at vi nå kan sammenlikne forholdsvis ulike arbeidsområder. Det skal ikke lenger være noe til hinder for at f.eks. en kvinne som er sykepleier, kan få vurdert sin lønn opp mot en mannlig ingeniørs lønn i samme virksomhet. Det er et stort framskritt.

I 1981, samme år som Gro Harlem Brundtland ble vår første kvinnelige statsminister, innførte hun en bestemmelse om kjønnsrepresentasjon i offentlige styrever og råd. Det er 20 år siden. Var det noen som sa at vi er på etterskudd?

Likestillingsarbeidet må ikke bare styrkes, det må styres. Ansvar for å fremme likestilling gjelder ikke bare

for det offentlige. Det gjelder alle, ikke noen få utvalgte. Vi vet at det kun er 6 pst. kvinner i styrever og råd i Norge, og fremdeles har næringslivets ledende storbedrifter kun 6 pst. kvinner i ledende stillinger. Kvinner har økt sin kompetanse, og det er nå et flertall av kvinner i de høyere utdanningsinstitusjonene, men blant professorene er fortsatt bare 11 pst. kvinner. Det må jo føles helt absurd for dette flertallet av kvinner å gå i en institusjon hvor nesten ni av ti i de ledende akademiske stillingene er menn. Her har vi en stor jobb å gjøre.

Vi har kommet langt i likestilling i Norge, men ikke langt nok. Endringene i likestillingsloven, med krav om 40 pst. kjønnsrepresentasjon i bedriftstyrene, kan bidra til å sette likestilling på dagsordenen på en ny måte. Jeg håper at de arbeidene som gjøres med næringslivet, når fram. Hvis ikke, må dette lovfestes slik at det ikke blir noe valg.

Forbudet mot forskjellsbehandling i forbindelse med bruk av permisjonsrettigheter ble også styrket i revideringen av likestillingsloven. Det var et viktig grep for å styrke menns rett til en andel av fødselspermisjonen. Bestemmelsen skal styrke menns posisjon i forhold til arbeidsgivere som har liten forståelse når far ønsker å benytte seg av sin lovfestede rett til fedrekvoten og til permisjon i to uker etter fødselen. Det er avgjørende for utviklingen av familien og rollefordelingen mellom kjønnene at fars permisjonsrettigheter blir styrket.

Kampen for likestilling i hjemmene er en viktig utfordring i tiden framover. Barnehagereformen har fokus på å gi alle barn et tilgjengelig og godt pedagogisk tilbud på dagtid. Det er til beste for barna. En annen virkning av reformen er at den bygger opp om likestilling.

Familiepolitikken er helt sentral i forhold til å sikre likestilling i hjemmene. Arbeiderpartiet var ansvarlig for fedrekvoten på fire ukers fødselspermisjon. I dag er det noe de fleste fedre benytter seg av.

Når et par får et barn, skjer det dramatiske endringer i rollefordelingen i hjemmet. De to første ukene har fedre i dag rett til å være hjemme, ca. halvparten med rett til lønn, resten ulønnet. Det er viktig at vi styrker de permisjonsordningene som gir den muligheten.

Statsråden snakker varmt om kontantstøtten, og det brukes mye penger på den i Norge. Men vi kan fastslå at den ikke har virket likestillingsfremmende. Det viser seg at det er kvinner som, gjennom kontantstøtten, får noen minutter ekstra med barna sine. Det er langt mindre enn det man kunne ha fått for den samme summen på andre områder. Menn har ikke fått noen effekt av den.

Vi er fortsatt nødt til å ha store ambisjoner i likestillingspolitikken. Dessverre er dette året et hvileår også på det området.

Statsråd Victor D. Norman: Etter å ha hørt innleggene til representantene Ulf Erik Knudsen fra Framskrittspartiet og May Hansen fra SV må jeg si at jeg har stor fortrøstning til utformingen av vår moderniseringspolitikk. Den ene hevder at ingen ting skjer. Den andre hevder at effektiviseringen går så raskt at det går på helsa løs. Den ene hevder at Regjeringens moderniseringspoli-

tikk er ensidig konkurranseutsetting og privatisering. Den andre vil ha oss til å pålegge alle statlige og kommunale virksomheter å iverksette konkurranseutsetting umiddelbart. Jeg tror vi kan si at vi har en god sentrumstilnærming til modernisering i forhold til disse innleggene.

Det er blitt sagt at vi ensidig legger vekt på effektivisering i moderniseringen av offentlig sektor. Det er ikke riktig. Det er veldig viktig at vi får effektive tilbud, for effektivisering er et viktig element. Men det er vel så viktig at vi får tilbud som treffer de enkelte brukernes behov.

Marianne Gullestad har pekt på at vi har et problem i samfunnet ved at vi som sitter sentralt, ikke klarer å forholde oss til den kompliserte hverdag som 4,5 millioner forskjellige individer i Norge etter hvert har. Den store utfordringen for offentlig sektor er på en eller annen måte å få til en brukerretting som tar hverdagen for de enkelte brukerne av offentlige tjenester som utgangspunkt, i stedet for å ta etater eller enkle styringsprinsipper som utgangspunkt. Det eneste virkemiddelet vi har tro på for å nå det, er systematisk delegering og desentralisering av ansvar og myndighet fra sentrale myndigheter og ut i de enkelte virksomheter. Det er de enkelte virksomhetene som møter brukerne. Det er de enkelte virksomhetene som har mulighet til å tilpasse tilbudene til enkeltbrukernes behov. Men det kan de bare gjøre hvis de enkelte virksomheter selv får hånd om deler av utformingen av tjenestetilbudet og selv får bestemme hvordan de skal organisere seg. Først når de får det, kan de organisere seg fra brukeren og innover, i stedet for å organisere tilbudene fra sentrale myndigheter og utover.

Jeg synes det er veldig gledelig at Arbeiderpartiet i sine bemerkninger i så stor grad legger vekt på nettopp delegering og desentralisering som den tilnæringsmåten vi må bruke.

I forhold til delegering og desentralisering er konkurranseutsetting ett av flere interessante virkemidler. Vi har ikke noe religiøst forhold til konkurranseutsetting. Hvis andre måter for å få til lokale løsninger på, er bedre, er vi åpne for det. Men konkurranseutsetting er ett viktig virkemiddel som bør komme til anvendelse.

Representanten Knudsen sa også at det skjedde veldig lite. Jeg tror kanskje representanten Knudsen bør huske på at modernisering kan skje på to måter. Den ene er at man tar for seg enkeltsektorer og lanserer store sektorreformer, av typen sykehusreformen, reformen i høyere utdanning eller det vi nå gjør på tilsynssiden – og det er en viktig og god tilnæringsmåte. Men en annen måte som er like viktig, er å ta for seg de enkelte funksjonene som virksomhetene skal drive med, og modernisere hver av dem.

Hvis vi skal delegerer og desentralisere, er det viktig at vi systematisk delegerer og desentraliserer ansvaret for personalpolitikk, ansvaret for økonomiforvaltning og økonomistyring, ansvaret for innkjøpspolitikk osv. Det er bare når vi har gjort det systematisk på alle områder, til alle statlige og kommunale etater, at vi virkelig har fått

gjennomført et program for delegering og desentralisering.

En veldig stor del av vår moderniseringspolitikk har bestått i nettopp å ta for oss funksjon etter funksjon. La meg bare nevne to eksempler.

Det ene er delegering av ansvaret for offentlig innkjøp. Hvis man systematisk skal delegerer og desentralisere, må de lokale enhetene få ansvaret også for det som har med innkjøp å gjøre. Det er interessant å merke seg at Arbeiderpartiet, som ellers sier så mye pent om delegering og desentralisering, samtidig i sitt budsjettforslag har lagt inn en stipulert innsparing knyttet til at man skal ha en ny, sentral innkjøpsavtale for staten med Microsoft. Jeg tror man skal huske på at innkjøp utgjør en stor del av virksomhetenes kostnader, og uten at virksomhetene selv må ta ansvaret for disse kostnadene, vil de ikke ha incentiver til å velge de beste og mest kostnadseffektive løsningene. Sentrale avtaler som på papiret kan se gunstige ut, vil ofte utelukkende fokusere på pris og ikke være tilpasset de lokale behovene. De sentrale avtalene har faktisk heller ikke vist seg å gi spesielt gode vilkår, men det er en annen sak.

Hvis ikke vi får lokale enheter til å ta kostnadsansvaret knyttet til innkjøp og å være seg bevisst hva de faktisk har behov for, får vi ikke til en politikk for delegering og desentralisering. Vi er overbevist om at når vi har sagt opp avtalen med Microsoft og revurderer det sentrale innkjøps samarbeidet på IT-området, vil det gi store gevinster for det offentlige.

Et annet område jeg har lyst til å nevne, er personalområdet. Vi ansvarliggjør de enkelte etater når det gjelder personalutvikling. Vi har større lokal lønnsfrihet nå enn noen gang før. Vi gir de enkelte enhetene et større spekter av virkemidler, herunder sluttvederlag og bonus som alternativer til ventelønn. Dette er også en del av politikken for delegering og sentralisering.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torny Pedersen (A): Jeg ser av Dagsavisen onsdag den 11. desember at statsråden forsikrer at flytting av åtte statlige tilsyn ut av Oslo vil lønne seg på sikt. Så ser jeg et oppslag i Dagens Næringsliv om at Konkurransetilsynet mener det motsatte.

Som stortingspolitiker fra distriktet er jeg selvfølgelig enig i at statlige arbeidsplasser skal spres ut til hele landet, og det ideelle hadde vært at arbeidsplassene ble lagt lenger ut i distriktene enn bare til regionsentra. Men jeg skjønner dette med fagmiljø.

Jeg håper statsråden tenker enda mer distrikt neste gang det skal etableres nye, statlige arbeidsplasser. Arbeiderpartiet er som kjent meget opptatt av å ta hele landet i bruk.

Problemet med utflyttingen er alle de 900 familiene som får en usikker livssituasjon. Barna må eventuelt flytte fra skole og venner, og mor og far må begynne å selge og å kjøpe hus dersom de ikke velger å bli i Oslo og stille seg i arbeidsledighetskøen. Oslo har jo for tiden den største arbeidsledigheten i landet.

Vi i Arbeiderpartiet synes det er veldig viktig å ta vare på mennesket. Det er da jeg spør: Hvilke tiltak har statsråd Norman tenkt å ta i bruk for at den enkelte arbeidstaker, den enkelte familie, skal kunne komme minst mulig skadelidende ut av denne prosessen? Hvordan ser statsråden på en så stor utflytting på kort tid i forhold til arbeidsledigheten i Oslo? Vi vet jo at mange vil velge å ikke flytte med arbeidsplassen.

Statsråd Victor D. Norman: Takk for spørsmålet, som jeg setter stor pris på å få anledning til å svare på. La meg først bare korrigere en liten feil. Det er riktig at arbeidsledigheten i Oslo er høy, men den er ikke høyere enn i de byene vi foreslår tilsynene flyttet til – bare slik at vi har det klart for oss.

Når det gjelder hensynet til de ansatte ved flytting, har vi lagt veldig stor vekt på at de skal ivaretas på en god måte. Kanskje det viktigste vi gjør der, er at vi varsler at flyttingen skal foregå over en treårsperiode fra neste sommer, altså nesten fire år frem i tid. Vi pålegger samtidig hvert enkelt av tilsynene å utarbeide individuelle karriereplaner i samråd med den enkelte og den enkeltes fagforening, hvis de er medlem av en fagforening, som både skal ivareta dem som ønsker å flytte, på en god måte, og som skal ivareta hver enkelt av dem som ønsker å bli inntil tilsynet flytter, og samtidig hjelpe dem over i annet arbeid. Vi har åpnet for at det kan brukes bonusordninger for å holde på nøkkelpersonell så lenge som mulig frem til flytting, og at det samtidig i nært samarbeid med omstillingsavdelingen i Arbeids- og administrasjonsdepartementet, og om nødvendig med Aetat, skal lages et opplegg som sikrer disse folkene jobb i løpet av den perioden, hvis de ikke ønsker å flytte med.

Vi har følelsen av at vi har fått etablert en god dialog med hovedsammenslutninger i staten om de prosessene som skal ivareta de enkelte. Vårt mål er at flyttingen av disse tilsynene skal bli stående som et godt eksempel på hvordan man kan gjennomføre omstillinger i staten uten at det fører til utstøting av arbeidstakere, for det er ikke den enkelte arbeidstaker tjent med. Det er ikke, i dette tilfellet, tilsynene tjent med, og det er i hvert fall ikke samfunnet tjent med.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Jeg har forståelse for at statsråden ikke er enig med Fremskrittspartiet i alt når det gjelder modernisering av offentlig sektor, men hvis statsråden har begynt å benytte SV som målestokk for sitt arbeid med reduksjon av offentlig byråkrati, effektivisering, rasjonalisering og konkurranseutsetting, forstår jeg grunnen til at det går sakte. Men det var egentlig ikke dette jeg hadde tenkt å stille spørsmål om i denne replikkvekslingen.

Mitt spørsmål handler om AFP. Statsråden er blant dem som har påpekt fremtidig behov for arbeidskraft i Norge. Behovet skal visst være så stort at man må importere folk fra utenfor EØS-området.

Fremskrittspartiet ser det slik: I et stramt arbeidsmarked, slik vi har og i fremtiden vil få i en rekke sektorer i Norge, er det et paradoks at et samfunn gjennom tidlig-

pensjonsordninger har lagt til rette for at stadig flere arbeidssføre mennesker forlater arbeidslivet før den ordinære pensjonsalderen. Dette synes vi det er urimelig å bidra til over statlige budsjetter. AFP-ordningen er her sentral. Den virker jo helt motsatt av hva vi faktisk trenger i samfunnet vårt.

Jeg er kjent med at Høyre tidligere delte Fremskrittspartiets syn på AFP. I de senere år er imidlertid dette synet blitt mer uklart. Kan statsråden oppklare hva som er hans og Regjeringens syn på den langsiktige utviklingen når det gjelder AFP-ordningen?

Statsråd Victor D. Norman: Jeg deler fullt ut representantens bekymring for omfanget av tidlig pensjonering i Norge, og det er en bekymring jeg deler med resten av Regjeringen, med alle partiene i Regjeringen og med alle partiene i Stortinget, så vidt jeg har kunnet konstatere. Det var jo en av hovedgrunnene til at den forrige regjeringen inngikk avtale med partene i arbeidslivet om et mer inkluderende arbeidsliv, hvor nettopp det å øke den reelle pensjoneringsalder var et av de operative målene.

I intensjonsavtalen som Regjeringen har sluttet seg til, er det samtidig slik at man har definert hvilke virkemidler man skal bruke for å prøve å få opp bl.a. den reelle pensjoneringsalder. Vår holdning er at vi i første omgang skal gi disse virkemidlene en sjanse. Det betyr at vårt arbeid for inkludering bl.a. skal skje innenfor rammen av at det eksisterer en AFP-ordning. Samtidig skal Stortinget om ikke altfor lenge behandle Pensjonskommissjonens innstilling, og i diskusjonen om Pensjonskommissjonens innstilling kommer hele spørsmålet om hvordan vi kan få et tjenlig pensjonssystem i fremtiden. I den forbindelse vil også diskusjonen om AFP naturlig dukke opp. Men jeg tror det er viktig i det inkluderingsarbeidet vi nå foretar, at vi holder oss innenfor de virkemidlene som ligger i intensjonsavtalen, gir disse en sjanse, og så kan vi håpe at det fører frem. Skulle det vise seg at vi ikke når til målet, vil naturligvis alle parter være interessert i å se om vi må vurdere andre virkemidler. Men foreløpig må vi gi de virkemidlene som ligger i avtalen, en sjanse og godta at de virkemidlene som ikke ligger i avtalen, skal ligge til vi ser om de som ligger der, faktisk virker.

May Hansen (SV): Kun fem av 18 fylkesmenn greier å få gjennomført lovpålagt tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner. Det er en bekymring for manglende tilsyn, og det kan føre til at barn plasseres på feil paragraf, slik at de ikke får de rettigheter de har krav på, eller at omsorgen i institusjonen heller ikke er tilfredsstillende.

Flere embeter rapporterer at de ikke har ressurser til å ivareta sine lovpålagte oppgaver. Departementet har pålagt økte tilsynsoppgaver uten at det er fulgt opp med økte ressurser. Det er meget alvorlig når tilsynet med det kommunale barnevernet og barnevernsinstitusjonene ikke er godt nok ivaretatt. Når det offentlige griper inn overfor barn og deres familier, må en være sikker på at det tilbudet en gir, er tilpasset det enkelte barns behov, og at innholdet holder kvalitetsmessig mål.

Hva vil statsråden iverksette for at loven ikke skal brytes? Dette ligger jo under hans departement.

Statsråd Victor D. Norman: Fylkesmennene har i tillegg til andre viktige oppgaver en helt sentral rolle i tilsynsarbeidet.

Vi er veldig opptatt av at de skal både ha muligheter til å gjennomføre arbeidet på en forsvarlig måte, og at de selv skal organisere dette arbeidet på en måte som gjør at de oppfyller de kravene vi har stilt. Det vil alltid være slik i alle underliggende etater at man gjerne skulle hatt mer ressurser, og alltid har følelsen av at ressursene ikke strekker til. Vår vurdering er helt klart at de ressursmessige rammene som fylkesmennene har, ikke er til hinder for at de kan gjennomføre de lovpålagte oppgavene på en forsvarlig måte. Vi ser at fylkesmennene jobber hardt med å få ned saksbehandlingstiden på en del saker og få opp tilsynsarbeidet på en del saksområder. Vi ser så store forskjeller mellom fylkesmannsembetene i måloppnåelse at vi har kommet til at det her er mer et spørsmål om god organisering enn om å øke de ressursmessige rammene. Vår oppfatning er at her kan man nå atskillig bedre måloppnåelse uten at de får større ressursrammer enn det som er lagt inn i budsjettet.

Ola T. Heggem (Sp): Litt tilfeldig, men jeg hadde tenkt å si litt om fylkesmannsambetet.

Senterpartiet er enig i og ser selvfølgelig nødvendigheten av at embetet har tilstrekkelig ressurser til bl.a. å sikre den enkelte innbyggerens rettssikkerhet, bl.a. gjennom klagebehandling og tilsyn.

Senterpartiet og statsråden er nok også enige om behovet for en reduksjon av statlig byråkrati. På et slikt grunnlag vil jeg spørre statsråden om han også kan være enig i at saker som er av skjønnsmessig karakter, kan overlates til politisk nivå. Og siden det er fredag like før jul, kan jeg også tillate meg å si på regionalt nivå, og at det ikke må inntre i fylkeskommunen.

Og videre: Er det nødvendig at man i offentlig sektor, de ulike forvaltningsnivåene imellom, bruker så store ressurser som i dag på å kontrollere og overvåke hverandre?

Statsråd Victor D. Norman: Det må utøves lokalt skjønn både i statlige etater og i kommuner hvis offentlig sektor skal fungere rimelig godt.

I utgangspunktet har vi nok i Norge lagt oss altfor mye på regelstyring og altfor lite på delegering og desentralisering av skjønn i veldig mange saker. En av grunnene til at offentlig sektor fremstår som byråkratisk og lite brukervennlig er nettopp at anledningen til å utøve et skjønn lokalt i etater eller kommuner er for liten. I forbindelse med moderniseringsarbeidet jobber vi derfor med et større prosjekt som nettopp tar sikte på å ha en mindre grad av regelstyring og en større grad av styring som bl.a. innebærer større lokalt skjønn.

Når det så gjelder det konkrete spørsmålet, om lokalt skjønn skal kunne overprøves av fylkesmannen, tror jeg vi må innse at skal man ha et element av lokalt skjønn,

må man også åpne for at det skjønnnet må kunne overprøves på en eller annen måte for at ikke skjønnnet skal bli det samme som vilkårlighet. Jeg tror derfor at selv om politiske, skjønnsmessige avgjørelser må ligge til politisk nivå, må et skjønn i enkeltsaker på kommunenivå i en del tilfeller kunne overprøves på skjønnsmessig grunnlag også av fylkesmannen. Men det er viktig å få klarlagt hvilke saker det gjelder, og i hvilke saker skjønnsutøvelsen er en politisk skjønnsutøvelse som hører hjemme på et politisk nivå.

Trond Giske (A): Et av de områdene som statsråden har ansvaret for, er Statsbygg. Staten er en stor eiendomseier og også en stor utbygger. Dessverre er det ikke bestandig slik at staten er en like god eiendomseier og eiendomsforvalter. Vi har en tendens til å vedlikeholde eiendomsmassen vår for dårlig, og vi har også en tendens, tror jeg, til å underinvestere i den type kapital for å sikre en god og effektiv drift.

Vi ser i budsjettet som foreligger for 2003, at både når det gjelder igangsetting av byggeprosjekter, videreføring av byggeprosjekter og prosjektering av nybygg, går det nedover. De store universitetsutbyggingene vi har hatt de siste årene, er i ferd med å avsluttes, og lite eller ingenting settes i gang. Man fikk riktignok i utdanningskomiteens budsjett likevel, på tross av Regjeringens helomvending, igangsatt Høgskolen i Østfold, men vi vet at både i Stavanger, i Nesna og på mange andre steder har man arbeidsforhold som ikke er gode nok.

Mitt spørsmål er egentlig til effektiviseringsministeren. Dette brukes som et middel i konjunkturpolitikken, at man holder igjen på byggevirkomheten for å avdempes etterspørselen. Samtidig skal forbruket til privat konsum neste år øke med 23 milliarder kr. Hadde det ikke vært en mer fornuftig fordeling av arbeidskapasiteten i Norge å sette noe mer inn på varige kapitalverdier som kanskje også ville bedre virkemåten og effektiviteten i økonomien, bl.a. på byggesektoren innen universitets- og høyskolesektoren, enn den enorme økningen i et kortvarig forbruk?

Statsråd Victor D. Norman: La meg først si at det er vanskelig å se hva verdien av investeringer er, hvis de ikke i neste omgang skal avleire seg i form av enten privat eller offentlig forbruk. Å si at vi kaster bort ressurser ved å bruke dem på privat eller offentlig forbruk, og at vi ikke kaster dem bort ved å investere dem, vitner om en virkelighetsoppfatning som i hvert fall ikke jeg deler. Hvis ikke det vi holder på med, til syvende og sist kommer enkeltinnbyggerne til gode i form av privat eller offentlig forbruk, har det ikke noen særlig verdi.

La meg også ta litt avstand fra forestillingen om at det står så fryktelig dårlig til med vedlikehold av offentlige bygninger eller med kvaliteten på det offentlige eierskapet til bygninger. Det er blitt atskillig bedre i årenes løp, takket være en stat som i økende grad har tatt ansvar også for sin bygningsmasse. Det tror jeg vi skal være glad for.

Når det så gjelder investeringene innenfor Statsbyggs ramme konkret sett i 2003, er det riktig som representan-

ten Giske sier, at der er lav investeringsaktivitet. Jeg tror alle som prøver å skaffe seg en bolig eller å få tak i håndverkere i det norske marked, skal være glad for at staten er tilbakeholden med å legge ytterligere beslag på en del av arbeidsmarkedet som har vært og fortsatt er veldig sterkt presset.

Jeg tror det har vært fornuftig å bruke tidspunktet for offentlige investeringer i bygg som en del av konjunkturpolitikken, for å unngå å få overbelastet markedene i perioder hvor det lukter svidd, for å si det mildt, og samtidig bruke perioder med slakk i byggemarkedet til å få realisert viktige statlige byggeprosjekter. Jeg synes det er en linje man skal fortsette å holde seg til.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Magnar Lund Bergo (SV): Forbrukerrådet, slik det drives i Norge, har en spesiell kontakt med folket. Det er årlig 140 000 telefoniske henvendelser i tillegg til 20 000 oppsøker kontorene.

Forutsetningen for at vi fortsatt kan skryte av denne norske modellen som en av verdens beste, er at Forbrukerrådet tilføres ressurser, slik at den service som drives i dag, kan videreføres. Mindretallet har foreslått at Forbrukerrådets budsjett økes med 10 mill. kr – dette for å kunne beholde nærheten til forbrukerne med ett kontor i hvert fylke. Denne nærheten er viktig av mange årsaker.

Den største makt utøves ved at kontorene er der og fungerer som et slags ris bak speilet i forhold til dem som ikke vil følge spillereglene.

Forbrukerrådet er videre en støtte og alliansepartner for det seriøse næringsliv. Både kjøpere og selgere er tjent med at regelverket følges, og at cowboyene i næringsene blir tatt.

På grunn av reduserte overføringer og spesielle utgifter og for å få plass til nytt teknisk utstyr har det vært nedbemanning og innsparinger i Forbrukerrådet de ti siste år. I den samme perioden har det vært en jevn økning i antall henvendelser. Årsaken kan være at det brukes stadig større midler på markedsføring, som igjen resulterer i at kjøpepresset blir større og større.

Regjeringen hevder i mange sammenhenger at nærhet mellom tjenesteyter og sluttbrukere er et viktig mål. Forbrukerrådet, med dagens struktur, ivaretar nettopp dette. Ut fra dette virker det spesielt merkelig at det ikke bevilges midler, slik at drift etter dagens modell kan videreføres. Dette er spesielt viktig for den del av befolkningen som har vanskelig for å si nei til en veltalende telefonselger. Slik salget foregår i dag, er det de mest ressursvake som økonomisk støtter opp om frivillige organisasjoner, eller som mister oversikten i et stadig mer komplisert marked.

Vi står i fare for å skape et B-lag som ikke når fram på grunn av geografisk avstand eller tekniske skranker, dersom vi ikke øker overføringene i forhold til det som er foreslått. To eksempler:

1. Forbrukerrådet har en spesiell oppgave for å informere og få på plass et regelverk som bevisstgjør og beskytter barn og unge.
2. Forbrukerrådet har en spesiell oppgave for å påvirke regelverk og være problemoppfanger og vaktbikkje i forhold til matkvalitet og de som selger mat på en ulovlig og uetisk måte.

Det er en kjent sak at det nye styret i Forbrukerrådet har fått seg forelagt et forslag om å halvere antall forbrukerkontorer, slik at det kun blir ti igjen. Dersom flertallet står fast ved å si nei til økte bevilgninger, er det en fattig trøst for landets forbrukere at denne rasinger forlanges forelagt departementet for godkjenning.

Dersom det ikke blir flertall for økte bevilgninger i dag, anser vi saken som så viktig at vi ber om at den blir lagt fram for stortingsbehandling.

Ola T. Heggem (Sp): Det er fredag ettermiddag, og debatten nærmer seg slutten. Jeg skal ikke bruke mine tilfalte tre minutter.

Litt om adopsjonsstøtten: Regjeringspartiene viser til Sem-erklæringen der de forpliktet seg til å øke støtten i løpet av perioden. De foreslår en økning på 900 kr, til 23 400 pr. barn i 2003. Mindretallet viser til sin ambisjon om å øke støtten til 1 G i løpet av perioden.

Senterpartiet står fast ved denne lovnaden og foreslår å øke adopsjonsstøtten til 35 000 kr pr. barn ved å tilføre budsjettposten 8 mill. kr i sitt alternative budsjett for 2003.

Med bakgrunn i representanten Alvheims og Fremskrittspartiets høye profil i media i denne saken er det skuffende at Fremskrittspartiet ikke støtter dette forslaget. Jeg har nå i to år deltatt i budsjettarbeidet i denne komiteen og har ikke sett at Fremskrittspartiet har løftet en finger for å heve adopsjonsstøtten. Det er nesten slik at det er fristende å spørre om det føres én politikk i media og en annen i Stortinget.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Når det gjelder standpunkter om Fremskrittspartiets disposisjoner innen det familiepolitiske område, bør kanskje representanten referere til hva jeg som fraksjonsleder har sagt i media. Jeg har ikke registrert at jeg har sagt noe i media om dette. Jeg tror at de uttalelsene som er kommet, beror på en misforståelse i forhold til støtte til fødselshjelp.

En liten korrigerende av vår stemmegivning når det gjelder forslagene nr. 29 og 30, forslagene fra SV. Forslag nr. 29 synes vi fortsatt er et godt forslag. Som jeg sa tidligere i dag om forslag nr. 30, har det et detaljeringsnivå som vi er litt skeptiske til å gå inn på. Intensjonen vil vi gjerne støtte, men vi føler at det er litt for detaljert til at vi kan ta det over bordet, og vi henstiller til forslagsstillerne å gjøre det om til et oversendelsesforslag. Om så ikke gjøres, kommer vi til å gå imot det.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 1273)

S a k n r . 2

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2002 under Barne- og familiedepartementet (Innst. S. nr. 55 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 19 (2002-2003))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1303)

S a k n r . 3

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2002 under Arbeids- og administrasjonsdepartementet (Innst. S. nr. 51 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 27 (2002-2003) unntatt kap. 1590, 1592, 1595, 2541, 2542, 2543, 4570, 4590, 4591, 4593, 4595, 5704, 5705 og vedtak II)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1304)

S a k n r . 4

Forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 24):

«Stortinget ber Regjeringen sikre barnetrygdmidler for alle barn som er under omsorgsovertagelse. Midlene settes på sperret konto frem til barnet er fylt 18 år eller forvaltes i samsvar med barnevernet.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1305)

S a k n r . 5

Forslag fra stortingsrepresentant Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 28):

«Stortinget ber Regjeringen vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre full åpenhet om partienes inntekter, herunder hvorvidt bidragsyter bør ha en selvstendig plikt til å opplyse om bidraget.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1305)

S a k n r . 6

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 28):

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en proposisjon med endring av lov av 22. mai 1998 nr. 30 om offentliggjøring av de politiske partiers inntekter. Endringen bør innebære at loven skal:

a) omfatte alle organisatoriske ledd av politiske partier,

b) omfatte krav om at det skal gjøres rede for alle former for bidrag av verdier over kr 20 000, enten det dreier seg om kontante eller andre former for ikke-kontante bidrag, herunder arbeidsinnsats og alle andre innsatsfaktorer som kan omregnes til verdi av kr 20 000 eller mer,

c) definere bidragsytere som enkeltperson eller juridisk person,

d) stille krav om at bidrag fra bidragsytere som er, eller som er organisatorisk tilknyttet en av arbeidslivets hovedorganisasjoner, skal gjøres rede for og legges frem regnskap for samlet, som ett bidrag fra en bidragsyter til ett parti,

e) stille krav om at det sammen med partienes årsregnskap legges frem erklæring for at det ikke foreligger muntlige eller skriftlige avtaler mellom bidragsyter og politiske partier eller dets valgte representanter på noe nivå, og at det ikke foreligger enighet som kan oppfattes som gjenytelser eller forventning om gjenytelser.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1305)

S a k n r . 7

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 28):

«Stortinget ber Regjeringen oppnevne et bredt sammensatt utvalg som drøfter på bred basis finansiering av demokratiet, herunder de politiske partier og folkevalgte gruppers virksomhet og fremmer forslag til mulige endringer i lov av 22. mai 1998 nr. 30 om offentliggjøring av politiske partiers inntekter og eventuelt andre lover, forskrifter og regler.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1305)

Stortinget har nå kommet til behandling av sak nr. 8 på dagsorden nr. 30.

Saken som her ligger til behandling, har ikke ligget ute i den reglementsbestemte tiden, dvs. 48 timer. Med hjemmel i forretningsordenens § 32 vil presidenten foreslå at Stortinget likevel behandler denne saken nå.

Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 8

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2003 vedrørende rammeområde 21 (eksportgarantier mv.), rammeområde 22 (finansadministrasjon), enkelte tema under Finansdepartementet, enkelte garantier under Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet, statsbudsjettets 90-poster, kapitlene som gjelder overføring til eller fra Statens petroleumsfond og fullmakt til å ta opp statslån mv. (Budsjettinnst. S. nr. 6 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1-15 (2002-2003))

Svein Roald Hansen (A): I budsjettproposisjonen gis det en orientering om arbeidet med å omorganisere Tollvesenets ytre ledd med sikte på en mer effektiv bruk av ressursene i lys av økende internasjonalisering, åpnere grenser i Europa, mer organisert internasjonal kriminalitet og det krav alt dette stiller til økt fleksibilitet og omstillingsevne.

Arbeiderpartiet er enig i hovedelementene i den nye strukturen, men vil peke på at man ved valg av regiontollsted i region sør, ut fra de samlede kriterier som legges til grunn, bør velge Drammen. Drammen ble distriktstollsted så sent som fra 1. januar 2001, og det er i denne delen av den nye regionen trafikken er sterkest.

Nå skal Regjeringen og Tolldirektoratet arbeide videre med antall tollsteder og plassering av disse. I dette arbeidet mener vi det må legges stor vekt på de innvendinger som er kommet, spesielt i forhold til den struktur som så langt er skissert langs kysten. Her må tollstedsstrukturen tilpasses næringslivets behov. Vi har et sterkt eksportrettet næringsliv langs hele kysten, og det vil være svært uheldig hvis tollstedsstrukturen påfører dette næringslivet, som sliter tungt fra før, nye ulemper og kostnader.

Det er også et stort flertall i komiteen som peker på at Narvik tollsted bør opprettholdes, og jeg regner med at Regjeringen – selv om finansministeren ikke hører dette – tar dette til følge i det videre arbeidet, selv om flertallet avstår fra å instruere Regjeringen gjennom et vedtak.

Gjennom budsjettavtalen ble regjeringspartiene og Fremskrittspartiet enige om å redusere bevilgningene til Statens Pensjonskasse med nær 2,2 milliarder kr ved at Posten og NSB pålegges å dekke hele underdekningen og premieøkningen for 2003.

Denne framgangsmåten er kritikkverdig. Det er uenighet mellom staten og selskapene om hvor stor andel av dette som skal være selskapenes ansvar. Da bør ikke slike spørsmål avgjøres gjennom en ekstrarunde i budsjettforhandlinger. Staten bør opptre som en forutsigbar og god eier. Slike grep som nå gjøres, innebærer det motsatte.

Posten sier selv i et brev til Arbeiderpartiets fraksjon i komiteen at dette – selv med den egenkapitaltilførsel som vedtas i dag – vil svekke selskapets mulighet til å følge opp de planer som er lagt, og som er godkjent både av generalforsamlingen og her i Stortinget. Resultatet blir at arbeidet med å tilpasse seg en stadig mer krevende konkurransesituasjon må forsterkes, og at den økonomiske styrken for å satse offensivt svekkes. I tillegg vil dette redusere verdien på selskapet.

Et flertall i Stortinget tilførte Posten 1 milliard kr mer i egenkapital enn det Regjeringen foreslo i våres. Arbeiderpartiet vil vurdere behovet for en ytterligere egenkapitaltilførsel både i Posten og NSB, når meldingene om virksomheten i disse selskapene legges fram for Stortinget til våren.

Jeg går ut fra at Regjeringen vil legge til rette for en bred analyse av selskapenes egenkapitalbehov i disse meldingene, i lys av det som nå skjer.

Det siste jeg vil peke på, er Luftfartsverket og vurderingene av egenkapitalbehovet ved omdannelse til aksjeselskap. Her er det uenighet mellom selskapet og Regjeringen i synet på hvor stor egenkapital selskapet bør ha, i lys av de investeringsbehov som finnes.

Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet mener Luftfartsverkets egenkapital bør styrkes med 1,6 milliarder kr nå. Fremskrittspartiet har et forslag om en betydelig høyere styrking. Jeg håper at Fremskrittspartiet vil støtte vårt forslag subsidiært, slik at Luftfartsverkets egenkapital styrkes i forhold til det Regjeringen og regjeringspartiene foreslår.

Med dette tar jeg opp de forslag Arbeiderpartiet fremmer alene eller sammen med andre, og som er inntatt i innstillingen.

Presidenten: Svein Roald Hansen har tatt opp de forslag som han refererte til.

Per Erik Monsen (FrP): Fremskrittspartiet slutter seg i hovedsak til den regioninndeling av toll- og avgiftsforvaltningens ytre etat som Tolldirektoratet har foreslått, men er ikke enig i grensedragningen mellom Region Midt-Norge og Region Nord. Her er det praktiske hensyn som taler for at fylkesgrensen mellom Troms og Nordland også blir grensen mellom tollregionene Midt-Norge og Nord, og at Harstad ikke ivaretar oppgaver i nordre del av Nordland.

Når det gjelder plassering av regiontollsteder, er det ett av Regjeringens valg som virker merkverdig. Det gjelder forslaget om å plassere regiontollstedet for Region Sør i Kristiansand. Ifølge direktoratet ville en naturlig plassering av regiontollstedet være i Vestfold. Direktoratet peker på at hovedtyngden av trafikken i regionen er i dette området, og at utviklingen gjør at området blir stadig viktigere sett fra toll- og avgiftsetatens side. Det blirpekt på at flytrafikken fra Torp, som allerede er landets nest største internasjonale flyplass, er sterkt økende, og at det samme gjelder fergetrafikken både til Sverige og Danmark. Videre er det et viktig poeng rent geografisk at Vestfold ligger sentralt i regionen og er lett tilgjengelig. Dette er direktoratets faglige og godt begrunnede anbefaling.

Det blir derfor ganske kuriøst når Regjeringen velger å ikke følge denne anbefalingen, men i stedet foreslår Kristiansand, som har vesentlig mindre trafikk både av passasjerer og gods, og i tillegg ligger helt i utkanten av regionen med dårlig tilgjengelighet.

Vestfold føler seg naturlig nok urimelig og usaklig behandlet i denne saken, og det samme gjelder for Drammen, som også er et klart mer logisk alternativ enn Kristiansand, både når det gjelder trafikkmengde og tilgjengelighet.

Når Regjeringen gjør et så merkverdig valg på tvers av direktoratets faglige råd, burde den i det minste ta seg det bryet å gjøre et forsøk på å begrunne dette valget. Men det har Regjeringen ikke gjort i denne saken. «Etter en samlet vurdering» betyr på godt norsk mangel på saklige argumenter, og skaper mistanke om at her er det tatt

andre og utenforliggende hensyn som en ikke ønsker å formidle. Det er ikke bra verken for politikken eller for politikere.

Til slutt vil jeg ta opp Fremskrittspartiets forslag i innstillingen.

Presidenten: Per Erik Monsen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Heidi Grande Røys (SV): Eg skal ta for meg berre ei av dei sakene som er omtalte i innstillinga, nemleg omorganisering av toll- og avgiftsetaten. Når det gjeld dei andre sakene, har representanten Svein Roald Hansen omtalt dei på ein god måte både når det gjeld Posten, NSB og Luftfartsverket, og eg deler representanten Hansens sine synspunkt.

SV er einig i den overordna målsetjinga om å kome fram til ei organisering av den ytre forvaltninga i toll- og avgiftsetaten som gjer at ressursane kan utnyttast mest mogleg effektivt, og slik at organiseringa er tilpassa dei utfordringane som Tollvesenet står føre. Og innleiingsvis vil eg slå fast at vi sluttar oss til framlegget til regioninndeling og dei vala av regiontollstader som Regjeringa har lagt fram.

Men vi vil likevel peike på at vi ikkje er einige i valet av metode, nemleg sentralisering og større einingar som den riktige løysinga for den ytre forvaltninga. Det er store forskjellar i geografi og tal på tilsette innanfor dei distriktstollstader som no er foreslått omorganiserte til tollstader eller foreslått nedlagde. Det har då òg kome fleire kritiske merknader til enkelte element i den strukturen som det er gjort framlegg om.

Norsk Tollerforbund har m.a. peika på at dokumentasjonen knytt til dei konklusjonane ein har trekt, ikkje på langt nær er tilfredsstillande. Arbeidsgruppa som tolldirektøren har sett ned, har brukt opplysningar og statistikk berre for eitt år, og ein har ikkje godtgjort at det er dei større einingane som baserer kontrollen på informasjon og mobilitet, som vil gi dei beste resultat, og det er veldig uheldig at det i arbeidet ikkje er lagt vekt på den risikovurderinga som er utarbeidd av distrikta og lagd fram så seint som i juni 2002. På bakgrunn av denne risikovurderinga kan ein gjennomføre ei mykje meir objektiv vurdering av distrikta når det gjeld volum, ressursar og resultat. SV føreset at denne vurderinga vert med i det vidare arbeidet som Regjeringa skal gjere med organiseringa innan regionane.

SV er òg veldig kritisk til at store kystområde vil vere utan nærvær av Tollvesenet etter det framlagde forslaget. Næringslivet, som spesielt i desse områda er eksportretta, har levert kritiske merknader og protestar mot framlegget, og vist til at nedlegging av så mange tollstader langs kysten klart vil føre til auka utgifter og andre ulemper for næringslivet. Det er korrekt at den største mengda av deklarasjonar vert utført elektronisk, men det er likevel ei rekkje saker der næringslivet har behov for fysisk frammøte eller fysisk kontroll frå tenestemann. Det er ein mangel i utgreiinga at ein ikkje har synt korleis ein vil løyse slike oppgåver for verksemdar som etter omorgani-

seringa vil få lang avstand til næraste tollstad. Dei nye einingane må ikkje verte så sentraliserte at dei ikkje tener føremålet sitt i forhold til det næringslivet og det publikum dei skal tene, og dei kontrollobjekta som skal kontrollrast.

Vi skulle difor ynskt at det arbeidet etaten sjølv har sett i gang med å greie ut kva oppgåver som kan flyttast ut frå sentrale strøk til distriktseiningane, hadde vore fullført før ein byrja å leggje ned kontor. Sjølv om vi er einige i strategien med å rasjonalisere dei administrative funksjonane i Tollvesenet, treng ikkje det å føre til ei sentralisering av oppgåvene. Moderne IKT-verktøy gjer det fullt mogleg å utføre administrative funksjonar desentralt, slik at ein kan oppfylle Regjeringa si målsetjing om utflytting av statlege arbeidsplassar samstundes som ein rasjonaliserer administrative funksjonar. Ein slik strategi vil frigjere ressursar til anna arbeid i Oslo og Akershus, akkurat slik Regjeringa ynskjer.

SV vil òg peike på at det i samband med førre gjennomgang av distriktsadministrasjonen til Tollvesenet vart foreslått å gjere Gardermoen til ein del av Hedmark og Oppland tolldistrikt. Eit slikt forslag ville kunne gi mange positive effektar, m.a. avhjelpe den ressursmessig knappe situasjonen for Oslo og Akershus. Vi har fremja forslag om at dette forslaget vert greitt ut i det vidare arbeidet med distriktsforvaltninga.

Vi synest òg, liksom representanten Svein Roald Hansen frå Arbeidarpartiet, at det er uheldig at ein har valt å avvike frå fylkesgrenseprinsippet når det gjeld det framlagde forslaget til inndeling av grenseområda mellom Nordland og Troms fylke. Vi kan ikkje sjå at det er godtgjort kvifor Harstad er foreslått vald framfor Narvik. Narvik er ein tollstad som fyller alle kriterium i dag som kontrollverksemd; det er ei robust eining, og dei oppfyller næringslivets behov. Narvik-området er òg eit område i sterk vekst, det er logistikksenter for Nord-Noreg, det har eit stort omfang av grensekryssande trafikk, m.a. riksvegar og jernbane, det er ei av våre største eksporthamner og har ei internasjonal lufthamn. Vi foreslår difor at Narvik tollstad vert oppretthalden.

Når det gjeld sjølve forslaga som er refererte i innstillinga, er det ved ein feil kome med eit forslag frå SV som aldri har vore fremja i komiteen, og som heller ikkje vil bli fremja her i salen. Forslag nr. 11 eksisterer såleis ikkje.

Elles vil eg ta opp dei forslaga som SV har i lag med fleire i innstillinga.

Presidenten: Heidi Grande Røys har både rettet opp og tatt opp de forslagene hun refererte til.

Morten Lund (Sp): Skatterevisorenes Forening har levert nyttige innspill gjennom høring i komiteen. Blant annet derfor har Senterpartiet foreslått å øke bevilgningene til kampen mot svart økonomi med 25 mill. kr. En ny undersøkelse foretatt av Frisch-senteret angir at om lag 20 milliarder kr i arbeidsinntekt ble unndratt beskatning i 2001. Det er et kjempeproblem ved at staten taper penger, men ikke minst fordi det er de ærlige næringsdriven-

de som taper. Byggenæringen og serveringsbransjen er utpekt som de mest utsatte.

Skatterevisorene sier at risikoen for å bli utsatt for kontroll er svært lav, og den er synkende. Som eksempel er nevnt at antall skatterevisorer er redusert med 30 pst. på syv år, og det skyldes reduserte bevilgninger til skatteetaten. Antall bokettersyn er halvert fra 8 000 i 1995 til 4 000 i 2001.

Senterpartiet mener samfunnet vil tjene mye på å øke ressursene i kampen mot svart økonomi. Jeg mener den tiltaksplan skatterevisorene la fram for komiteen, må følges opp.

Det trengs i denne kampen økt innsats på mange plan, og på mye annet enn det å utrede. Ikke minst er den lokale kontroll og innkreving av skatter og avgifter viktig. Senterpartiet mener statlig overtakelse av den lokale skatteinnkrevningen og arbeidsgiverkontrollen vil være svært uheldig. Erfaringene viser at den kommunale kontrollen har de minste restansene. Det er dokumentert av Econ i en rapport fra 1999. Restansene var i størrelsesordenen 1 pst. på ansvarsområdene til den lokale kontrollen og 3 pst. der fylkesskattekontorene har ansvaret.

Senterpartiet mener at skatteinnkrevningen lokalt er effektiv på grunn av samordningen mellom innkreving av skatt og innkreving av kommunale avgifter med tilhørende fakturering, og også på grunn av lokalkunnskapen. En statliggjøring vil medføre helt unødvendige etablerings- og driftskostnader og konkurranse mellom kommunene og staten om kompetansen.

Situasjonen i Tolletaten er på mange vis lik den i skatteetaten. Det nedbemannes og sentraliseres, og det medfører store kostnader. Også her synes det åpenbart at samfunnet ville tjene mye på å øke ressursene, slik at våre lover kan håndheves. Forslaget fra i sommer fra tolldirektøren om egenmelding ved enkelte tollpasseringssteder er ett eksempel. Det er positivt at det nå bevilges 11 mill. kr mer enn det Regjeringen foreslo.

Aftenposten hadde forleden en artikkel om at man sender folk videre med mer enn kvoten. I den artikkelen ble det gjengitt eksempler på at tollerne aksepterte betydelige overskridelser av kvotene, til tross for at folk ble stoppet og dette ble oppdaget. Folks overraskelse over manglende reaksjoner på dette ble også beskrevet. Det er rimelig at tollerne prioriterer jakten på storsmuglere, særlig når det er få tollere og mange småsmuglere. Men konsekvensene av å slippe småsmuglerne fri og forbi, er alvorlige. Respekten for våre lover forvitrer, det blir tollerne som overtar lovgivningen, og en ulik og urettferdig behandling av innbyggerne oppleves som negativt. Og selvfølgelig er det store økonomiske tap for staten og for lokale forretningsdrivende.

Vi kommer i denne innstillingen på nytt i kontakt med de budsjetttriks som er brukt for å få 2003-budsjettet i forsvarlig oljepengebalanse. Jeg synes de svar som er gitt i brev til Arbeiderpartiet, med synspunkter fra Posten og NSB på den store pensjonsregningen de skal betale, er illustrerende. Vi bevilger nå 800 mill. kr i egenkapital fra oljefondet for delvis å betale de enorme pensjonsinnbetalingene som Posten og NSB får for neste år. Dette er

hvitvasking av oljepenger. Svarene som kommer fra disse selskapene, viser at det som er gjort i budsjettavtalen, ikke er utredet. Det viser at det er et svært dårlig eierskap staten viser i disse tilfellene. Det viser seg at investeringsplaner i selskapene blir ødelagt. Dette skaper konflikter mellom selskapene og eierne og mellom dem som jobber der, og oss politikere. Det er også reist tvil om hvorvidt det finnes hjemmel for å kreve inn så store etterbetalinger av pensjonsutgifter fra selskapene.

Jeg vil ta opp Senterpartiets forslag i innstillingen.

Presidenten: Morten Lund har tatt opp det forslaget han refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8.

(Votering, se side 1306)

S a k n r . 9

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 103/2002 av 12. juli 2002 om endring av vedlegg IX (finansielle tjenester) til EØS-avtalen om innlemmelse av direktiv 2001/107/EF (regler om forvaltningsselskap og forenklet prospekt) og direktiv 2001/108/EF (investeringer gjort av investeringsforetak) av 21. januar 2002 (Innst. S. nr. 72 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 31 (2002-2003))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, se side 1317)

S a k n r . 1 0

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 86/2002 av 25. juni 2002 om innlemmelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/65/EF (begrenset bruk av virkelig verdi i regnskaper) (Innst. S. nr. 73 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 36 (2002-2003))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, se side 1317)

S a k n r . 1 1

Forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 15):

«Stortinget ber Regjeringen utrede konsekvensene av å opprette et sentralt gjeldsregister, og på egnet måte komme tilbake til Stortinget med dette.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

(Votering, se side 1317)

S a k n r . 1 2

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 15):

«Stortinget ber Regjeringen om innen 1. juni 2003 å komme tilbake med et forslag til lovregler som gir offentlige kreditorer hjemmel til å godta forslag til frivillig gjeldsordning.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1317)

S a k n r . 1 3

Forslag fra stortingsrepresentant Morten Lund på vegne av Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 27):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer at ordningen med skattefritak for gaver fra skatteåret 2004 kan omfatte alle allmenntilgittige og ikke-kommersielle frivillige organisasjoner.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1317)

S a k n r . 1 4

Forslag fra stortingsrepresentant Morten Lund på vegne av Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002 (jf. Innst. O. nr. 27):

«Stortinget ber Regjeringen om å beholde dagens lovgivning i skatteloven § 8-2 (oppretholde avtrapping og fradrag for bygging av skogsvei), men med skattefordelen som ligger i budsjettforslaget for 2003.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1318)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Vi går da til votering over sakene nr. 1–14 på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram 33 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet
  - forslagene nr. 2–4, 11, 17 og 18, fra Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Presidenten gjør oppmerksom på at forslag nr. 11 skal være et fellesforslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. I innstillingen står det bare under Arbeiderpartiet
  - forslagene nr. 5–10, 14, 15 og 20–23, fra Ulf Erik Knudsen på vegne av Fremskrittspartiet
  - forslagene nr. 12, 16 og 24–27, fra Magnar Lund Berge på vegne av Sosialistisk Venstreparti
  - forslag nr. 13, fra Ola T. Heggem på vegne av Senterpartiet. Presidenten gjør oppmerksom på at dette forslaget i innstillingen feilaktig er nummerert som nr. 12
  - forslag nr. 19, fra Magnar Lund Berge på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
  - forslag nr. 28, fra Ola T. Lånke på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti
  - forslagene nr. 29–33, fra May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- Forslagene nr. 1–27 er inntatt i innstillingen, mens de øvrige er omdelt på representantenes plasser i salen.
Det voteres først over forslag nr. 13, fra Senterpartiet.
Forslaget lyder:

«Rammeområde 2
(Familie og forbruker)

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	80 922 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 091 000	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 055 000	
	70	Tilskudd	6 740 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 700 000	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	98 444 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	6 500 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 090 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset mv.	3 530 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid mv.	8 691 000	
844		Kontantstøtte		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	3 000 000	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning</i>	1 515 795 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	15 080 100 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	7 192 000	
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser	4 570 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21, kap. 844 post 21 og kap. 856 post 21</i>	9 458 000	
	70	Tilskudd	4 190 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	825 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	2 500 000	
847		Likestillingscenteret		
	50	Basisbevilgning	7 805 000	
848		Likestillingsombudet (jf. kap. 3848)		
	1	Driftsutgifter	8 334 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	7 834 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	23 928 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	100 958 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	25 563 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	10 518 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	211 038 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 025 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	20 416 000	
856		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	15 384 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	8 413 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	7 578 314 000	
	61	Stimuleringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	193 000 000	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	14 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	5 124 000	
	60	Tiltak for barn og unge i kommunene	755 900 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	70 274 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	4 366 000	
	72	Styrking av oppvekstmiljøet mv., <i>kan overføres</i>	5 165 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	30 734 000	
	74	Ungdomstiltak i distrikt	5 000 000	
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	43 500 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	20 661 000	
858		Barne-, ungdoms- og familieforvaltning (jf. kap. 3858)		
	1	Driftsutgifter	16 023 000	
859		UNG i Europa (jf. kap. 3859)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 967 000	
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)		
	50	Basisbevilgning	82 412 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	3 758 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	10 391 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	21 202 000	
867		Forbrukertvistutvalget (jf. kap. 3867)		
	1	Driftsutgifter	4 421 000	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	13 524 000	
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	8 406 005 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	398 720 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	239 955 000	
	73	Adopsjonspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	131 030 000	
		Totale utgifter		35 354 055 000
I n n t e k t e r :				
3859		UNG i Europa (jf. kap. 859)		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		1 922 000

II

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 664 kroner pr. barn pr. år.

For hvert stønadsberettiget barn mellom 1 og 3 år ytes et tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på 657 kroner pr. måned frem til 31. juli 2003. Tillegget ytes fra og med kalendermåneden etter at barnet fyller 1 år til og med den kalendermåneden barnet fyller 3 år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år har rett til ett ekstra småbarnstillegg på 7 884 kroner pr. år. Dette tillegget gis pr. enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 792 kroner pr. barn pr. år, det såkalte Finnmarkstillegget.

Ved utbetaling av barnetrygd for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialskole eller lignende institusjon skal

institusjonen i tillegg til generell barnetrygd også ha utbetalt eventuelt tillegg for barn mellom 1 og 3 år. Finnmarkstillegget skal utbetales for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialskoler mv. i de aktuelle kommunene.

III

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre kan:

1. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer frem til 31. juli 2003:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Ikke bruk av barnehage	100	36 000
Til og med 8 timer pr. uke	80	28 800
9-16 timer pr. uke	60	21 600
17-24 timer pr. uke	40	14 400
25-32 timer pr. uke	20	7 200
33 timer eller mer pr. uke	0	0

2. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer fra 1. august 2003:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Ikke bruk av barnehage	100	43 884
Til og med 8 timer pr. uke	80	35 112
9-16 timer pr. uke	60	26 328
17-24 timer pr. uke	40	17 556
25-32 timer pr. uke	20	8 784
33 timer eller mer pr. uke	0	0

IV

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

1. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	33 584 kroner
2. Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 12, 16, 24, 25, 26 og 27, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslag nr. 12 lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	80 922 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 091 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 055 000	
	70	Tilskudd	6 740 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 700 000	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	98 444 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	6 500 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 090 000	
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpsset mv.	6 530 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid mv.	13 691 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	15 440 100 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	7 192 000	
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser	4 570 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21, kap. 844 post 21 og kap. 856 post 21</i>	9 458 000	
	70	Tilskudd	4 190 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	825 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	2 500 000	
	73	Prosjekt kvinneliv	100 000 000	
847		Likestillingscenteret		
	50	Basisbevilgning	7 805 000	
848		Likestillingsombudet (jf. kap. 3848)		
	1	Driftsutgifter	8 334 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	7 834 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	38 097 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	75 958 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	100 563 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	25 518 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	211 038 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 025 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	30 416 000	
856		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	15 384 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	8 413 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	7 578 314 000	
	61	Stimuleringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	193 000 000	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	14 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	5 124 000	
	60	Tiltak for barn og unge i kommunene	1 673 526 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	75 274 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	4 366 000	
	72	Styrking av oppvekstmiljøet mv., <i>kan overføres</i>	5 165 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	54 734 000	
	74	Ungdomssatsing i distriktene	10 000 000	
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	53 500 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	20 661 000	
858		Barne-, ungdoms- og familieforvaltning (jf. kap. 3858)		
	1	Driftsutgifter	16 023 000	
859		UNG i Europa (jf. kap. 3859)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 967 000	
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)		
	50	Basisbevilgning	82 412 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	3 758 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	10 391 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	21 202 000	
867		Forbrukertvistutvalget (jf. kap. 3867)		
	1	Driftsutgifter	4 421 000	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	13 524 000	
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	8 406 005 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	398 720 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	239 955 000	
	73	Adopsjonspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	131 030 000	
		Totale utgifter		35 354 055 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
I n n t e k t e r :				
3859		UNG i Europa (jf. kap. 859)		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		1 922 000

II

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 664 kroner pr. barn pr. år.

For hvert stønadsberettiget barn mellom 1 og 3 år ytes et tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på 657 kroner pr. måned frem til 31. juli 2003. Tillegget ytes fra og med kalendermåneden etter at barnet fyller 1 år til og med den kalendermåneden barnet fyller 3 år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år har rett til ett ekstra småbarnstillegg på 7 884 kroner pr. år. Dette tillegget gis pr. enslig forsørgere, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsnettakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 792 kroner pr. barn pr. år, det såkalte Finnmarkstillegget.

Ved utbetaling av barnetrygd for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialscole eller lignende institusjon skal institusjonen i tillegg til generell barnetrygd også ha utbetalt eventuelt tillegg for barn mellom 1 og 3 år. Finnmarkstillegget skal utbetales for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialscole mv. i de aktuelle kommunene.

III

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre kan:

1. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer frem til 31. juli 2003:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Ikke bruk av barnehage	100	36 000
Til og med 8 timer pr. uke	80	28 800
9-16 timer pr. uke	60	21 600
17-24 timer pr. uke	40	14 400
25-32 timer pr. uke	20	7 200
33 timer eller mer pr. uke	0	0

2. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer fra 1. august 2003:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Ikke bruk av barnehage	100	43 884
Til og med 8 timer pr. uke	80	35 112
9-16 timer pr. uke	60	26 328
17-24 timer pr. uke	40	17 556
25-32 timer pr. uke	20	8 784
33 timer eller mer pr. uke	0	0

IV

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

1. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	33 584 kroner
2. Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen endre barnetrygdloven slik at barnetrygden automatisk prisjusteres hvert år.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med de aktuelle fylkene starte arbeidet med innkjøp av ny kulturbåt.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre prøveprosjekt med kulturkort for ungdom.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere Tore Meyer for tildeling av statsstipend, og om å komme tilbake til Stortinget med dette i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2003.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere å utvikle Brageteateret til et regions-/landsdelsteater.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 86 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.29.29)

Presidenten: Det voteses så over forslag nr. 29, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sikre at foreningen «vi som har et barn for lite» får et fast driftstilskudd over Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.»

Her har presidenten stor tro på at det blir et enstemmig resultat.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteses så over forslagene nr. 30 og 33, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget snarest med en plan om hvordan følgende vedtak fra Nordisk Råds sesjon i Helsinki oktober 2002 skal følges opp av Regjeringen:

1. Å gjennomgå lovverket i de nordiske landene og de selvstyrte områder og foreslå nødvendige endringer for at syns- og lesehemmede sikres samme tilgang som allmennheten til åndsverkene i lesbare medier, dvs. i elektronisk form.

2. Å bidra til at kryptering på elektroniske bøker som i dag produseres av spesialbibliotek fjernes, slik at synshemmede får tilgang til elektroniske bøker på tvers av landegrensene.

3. Å bidra til at det opprettes eller utvikles en nasjonal standard for tilrettelegging av elektroniske bøker i kommersielle formater.

Forslaget som ble vedtatt i Nordisk Råd ble utvidet til ikke å gjelde bare for akademikere, men også for all etterutdanning.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sikre at bevilgningene til forbrukerkontor dekker et forbrukerkontor i hvert fylke. Ved merbehov bes Regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett.»

Senterpartiet har varslet at de ønsker å støtte forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 79 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.30.17)

Presidenten: Det voteses så over forslagene nr. 31 og 32, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag i statsbudsjettet for 2004 om å heve adopsjonsstøtten tilsvarende folketrygdens grunnbeløp (1G).»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å utsette omleggingen av tilskudd til Ymse publikasjoner, og komme tilbake til Stortinget med egen sak om dette.»

Senterpartiet og Arbeiderpartiet har varslet at de ønsker å støtte dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.30.42)

Presidenten: Det voteses så over forslagene nr. 5–10, 14–15 og 20–23, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest legge frem sak om mulig fjerning av AFP-ordningen for offentlig ansatte.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen arbeide for at ordninger og avtaler om midler til utvikling av kompetanse hos tjenestemannsorganisasjonenes tillitsvalgte (kap. 1502) avvikes ved tariffperiodens utløp.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen arbeide for at ordninger og avtaler om midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsfond (kap. 1503) avvikes ved tariffperiodens utløp.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at Statskonsults oppgaver med å utvikle utviklings- og resultatorienterte ledere konkurranseutsettes. Det forutsettes at den innsparing tiltaket medfører tilsvares kostnaden ved første års innføring, men at det blir en reell kostnadsreduksjon de neste årene.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest legge frem sak om konsekvenser og bakgrunn for fjerningen av «knekkpunktet» i Statens Pensjonskasse og grunnlaget for å ikke gjøre endringen gjeldende for de som allerede var pensjonister, etter at pensjonistenes organisasjoner har hatt saken til høring.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avvikle prosjektet Nytt Operahus.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om avvikling av Likestillingsombudet og endring av likestillingsloven slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om vurdering av sammenslåing av en eller flere av institusjonene og kapitlene innen forbrukerområdet, herunder kap. 860 Forbrukerrådet, kap. 862 Miljømerking, kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid, kap. 866 Institutt for forbrukerforskning, og kap. 867 Forbrukertvistutvalget.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med stipend til kunstnere.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med garantiinntekter.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fordele støtten innenfor kap. 335 post 76 Ymse publikasjoner slik:

Dag og tid	2 029 642 kroner
Folket	1 255 552 kroner
Morgenbladet	2 009 476 kroner
Norge i dag	1 268 212 kroner
Ny tid	1 588 923 kroner
Friheten	810 500 kroner
Samora	454 768 kroner
Blikk	930 627 kroner
Ruijan Kaiku	379 768 kroner
Magazinet	1 092 997 kroner
Klar tale	5 550 000 kroner
Korsets seier	500 000 kroner»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 83 mot 17 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.31.09)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 19, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen øke antallet garantiinntekter fra 2003, slik at garantiinntekter kan tildeles langt flere kunstnere.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 79 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.31.29)

Presidenten: Det voteres nå over forslag nr. 1 fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Rammeområde 1 (Statsforvaltning)

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
1		H. M. Kongen og H. M. Dronningen		
	1	Apanasje	7 000 000	
	50	Det Kgl. Hoff.....	93 850 000	
2		H. K. H. Kronprinsen og H. K. H. Kronprinsessen		
	1	Apanasje	4 700 000	
	50	H. K. H. Kronprinsens og H. K. H. Kronprinsessens stab mv.	4 965 000	
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)		
	1	Driftsutgifter	53 480 000	
21		Statsrådet (jf. kap. 3021)		
	1	Driftsutgifter	102 700 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
24		Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024)		
	1	Driftsutgifter	36 130 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 130 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	388 600 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd	686 000 000	
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)		
	1	Driftsutgifter	154 172 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	102 693 000	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	25 000 000	
1503		Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid		
	70	Tilskudd	106 654 000	
	71	Bidrag fra arbeidstakerne	39 724 000	
1507		Datatilsynet (jf. kap. 4507)		
	1	Driftsutgifter	20 349 000	
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510)		
	1	Driftsutgifter	920 693 000	
1520		Statskonsult (jf. kap. 4520)		
	1	Driftsutgifter	98 921 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 776 000	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)		
	1	Driftsutgifter	246 624 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 143 000	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	48 937 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 683 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	163 567 000	
	71	Tilskudd til kommunepartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	19 800 000	
	72	Tilskudd til kommunestyregruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	15 600 000	
	73	Tilskudd til fylkespartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	46 500 000	
	74	Tilskudd til fylkestingsgruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	6 000 000	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	4 500 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1541		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	14 926 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 207 733 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	88 932 000	
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	270 589 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	5 356 000	
1546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546)		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	40 000 000	
1547		Gruppelivsforsikring (jf. kap. 4547)		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	69 224 000	
1550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550)		
	1	Driftsutgifter	64 947 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen		
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	866 600 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	43 400 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	8 290 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål (jf. kap. 4581)		
	1	Driftsutgifter	19 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 807 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 800 000	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i>	121 300 000	
1583		Utvikling av Pilestredet Park (jf. kap. 4583)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 900 000	
	30	Investeringer Pilestredet Park, <i>kan overføres</i>	21 300 000	
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 433 148 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ...	967 171 000	
		3 Avskrivninger	588 835 000	
		4 Renter av statens kapital	16 596 000	
		5 Til investeringsformål	600 000 000	
		6 Til reguleringsfondet	-290 267 000	
			<hr/>	
	30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	57 100 000	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	380 700 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	55 030 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	33	Reserve for byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	4 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	87 154 000	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	60 030 000	
2470		Statens Pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-292 124 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ..	224 722 000	
	3	Avskrivninger	31 043 000	
	4	Renter av statens kapital	1 727 000	
	5	Til reguleringsfond	-3 790 000	
	6	Til investeringsformål	6 766 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	26 118 000	
		Totale utgifter		7 408 858 000
I n n t e k t e r :				
3024		Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24)		
	1	Erstatning for utgifter i rettssaker	2 700 000	
	3	Oppdrag	520 000	
4500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 1500)		
	2	Salg av personalhåndboka	611 000	
4510		Fylkesmannsembetene		
	70	Refusjon av kontrollutgifter	800 000	
4520		Statskonsult (jf. kap. 1520)		
	2	Andre inntekter	1 761 000	
	3	Inntekter fra prosjektoppdrag	1 896 000	
	5	Inntekter fra sentral opplæring	21 312 000	
	6	Inntekter fra rådgivning	12 048 000	
4522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522)		
	1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departementene innen EDB-drift	143 000	
	3	Driftsvederlag – Akademika	1 039 000	
	4	Inntekter – Norsk lysingsblad	56 495 000	
	5	Inntekter fra publikasjoner	794 000	
	7	Parkeringsinntekter	1 169 000	
4546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 1546)		
	1	Premie yrkesskadeforsikring	56 405 000	
4547		Gruppelivsforsikring (jf. kap. 1547)		
	1	Premieinntekter gruppelivsforsikring	23 933 000	
4581		Eiendommer til kongelige formål (jf. kap. 1581)		
	1	Ymse inntekter	104 000	
4583		Salg av eiendom i Pilestredet Park (jf. kap. 1583)		
	39	Salg av eiendom	70 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
5445		Statsbygg (jf. kap. 2445)		
	39	Avsetning til investeringsformål	600 000 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu		
	1	Leieinntekter, Fornebu	2 494 000	
	2	Refusjoner og innbetalinger – Fornebu	32 813 000	
	40	Salgsinntekter, Fornebu	348 000 000	
5470		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 2470)		
	30	Avsetning til investeringsformål	6 766 000	
5607		Renter av boliglånsordningen til statsansatte		
	80	Renter	995 440 000	
		Totale inntekter		2 237 243 000

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1507 post 1	kap. 4507 post 1
kap. 1522 post 1	kap. 4522 postene 1 og 2

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 3 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

IV

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at:

1. det enkelte departement som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, i 2003 kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.
2. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der fylkesmannen samordner utgiftene.
3. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1520 Statskonsult, post 1 Driftsutgifter, refusjoner som Statskonsult mottar for oppdrag utført for andre statlige virksomheter.

V

Fullmakter til å overskride

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan:

1. avvike Statsbyggs driftsbudsjett mot dekning i reguleringsfondet
2. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49 med inntil 175 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet
3. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49 med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp
4. overskride andre departementers byggebevilgninger som stilles til disposisjon for Statsbygg mot tilsvarende innsparing under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen/kap. 2445 Statsbygg post 33 Reserve for byggeprosjekter.

VI

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan omdisponere:

1. mellom postene 30-38 under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen
2. mellom postene 1 og 45 under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål
3. mellom postene 30-49 under kap. 2445 Statsbygg
4. fra post 21 Spesielle driftsutgifter til post 30 Investeringer på Fornebu under kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet
5. fra post 21 Spesielle driftsutgifter til post 30 Investeringer Pilestredet Park under kap. 1583 Utvikling av Pilestredet Park.

VII

Fullmakter til å igangsette eller utvide byggeprosjekter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan iverksette nye prosjekter eller utvide igangsatte prosjekter der bruker/fagdepartement har nødvendige leiemidler innenfor eget budsjett på følgende vilkår:

1. For prosjekter inntil 25 mill. kroner (fullmaktsprosjekter) er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en samlet ramme på 150 mill. kroner til igangsetting av prosjekter utover bevilgningen under kap. 2445 Statsbygg postene 30-49.
2. For kurante prosjekter er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en samlet ramme på 1 000 mill. kroner til videreføring/ferdigstilling av prosjekter som igangsettes innenfor bevilgningen under kap. 2445 Statsbygg post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.

VIII

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan:
  - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
  - b) godkjenne salg av statens eiendom på Vestbanetomten i Oslo.
  - c) godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av andre statlige etater som ikke har egen fullmakt til å avhende eiendom, til en verdi av 250 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 800 mill. kroner totalt i terminen.
  - d) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.
  - e) overdra til underpris eller vederlagsfritt eiendommer og bygninger som har vært disponert av statlige spesialskoler, grunnskoler og videregående skoler, til kommuner og fylkeskommuner. Fullmakten gjelder kun når ansvaret for virksomheten overtas av kommunen/fylkeskommunen eller det ikke er mulig å oppnå full pris.

- f) foreta bortfeste, salg og makeskifter av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill. kroner, samt reinvestere inntekter ved bortfeste, salg og makeskifte i samme område for inntil 25 mill. kroner.
  - g) godkjenne at staten v/Statsbygg i forbindelse med etterbruksarbeidet på Fornebu inngår i selskapsdannelser med formål å påvirke en gunstig eiendomsutvikling på Fornebu, slik at den langsiktige økonomiske avkastning for staten øker.
  - h) foreta de salg og makeskifter som er nødvendig ved disponering og avvikling av statens eiendommer i Pilestredet Park.
  - i) feste bort til underpris en nærmere spesifisert statlig eiendom i Pilestredet Park og/eller på Haugerud (begge i Oslo) til Studentsamskipnaden for utbygging av studentboliger.
2. Kongen i 2003 kan avhende statlig eiendom til lavere enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

IX

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2003 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 76 mot 24 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.31.45)

Presidentent: Det voteres så over forslagene nr. 2, 3, 4, 11, 17 og 18 fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at avtalefestet pensjon kan kombineres med mulighet for arbeidsinntekt inntil 1G.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sikre fremdrift for like lønnsutvikling i offentlig sektor.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen overdra Nordlysplanetarier i Tromsø vederlagsfritt fra Statsbygg til Universitetet i Tromsø.»

Forslag nr. 11 lyder:

**«Rammeområde 2
(Familie og forbruker)**

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		

U t g i f t e r :

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	1	Driftsutgifter	80 922 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 091 000	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 055 000	
	70	Tilskudd	6 740 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 700 000	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i> ..	98 444 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	6 500 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 090 000	
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset mv. ..	3 530 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid mv.	8 691 000	
844		Kontantstøtte		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 846 post 50</i> ..	100 000	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning</i>	1 274 595 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	15 080 100 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	7 192 000	
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser	4 570 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21, kap. 844 post 21 og kap. 856 post 21</i>	9 458 000	
	70	Tilskudd	4 190 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	825 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	2 500 000	
847		Likestillingscenteret		
	50	Basisbevilgning	7 805 000	
848		Likestillingsombudet (jf. kap. 3848)		
	1	Driftsutgifter	8 334 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	7 834 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	23 928 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	100 958 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	25 563 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	10 518 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	211 038 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 025 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	20 416 000	
856		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	15 384 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	8 413 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	7 578 314 000	
	61	Stimuleringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	193 000 000	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	14 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	5 124 000	
	60	Tiltak for barn og unge i distriktene	1 000 000 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	70 274 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	4 366 000	
	72	Styrking av oppvekstmiljøet mv., <i>kan overføres</i>	5 165 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	30 734 000	
	74	Ungdomssatsing i distriktene	5 000 000	
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	43 500 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	20 661 000	
858		Barne-, ungdoms- og familieforvaltning (jf. kap. 3858)		
	1	Driftsutgifter	16 023 000	
859		UNG i Europa (jf. kap. 3859)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 967 000	
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)		
	50	Basisbevilgning	82 412 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljø merking	3 758 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	10 391 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	21 202 000	
867		Forbrukertvistutvalget (jf. kap. 3867)		
	1	Driftsutgifter	4 421 000	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	13 524 000	
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	8 406 005 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	398 720 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	239 955 000	
	73	Adopsjonspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	131 030 000	
		Totale utgifter		35 354 055 000
I n n t e k t e r :				
3859		UNG i Europa (jf. kap. 859)		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		1 922 000

II

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 664 kroner pr. barn pr. år.

For hvert stønadsberettiget barn mellom 1 og 3 år ytes et tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på 657 kroner pr. måned frem til 31. juli 2003. Tillegget ytes fra og med kalendermåneden etter at barnet fyller 1 år til og med den kalendermåneden barnet fyller 3 år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år har rett til ett ekstra småbarnstillegg på 7 884 kroner pr. år. Dette tillegget gis pr. enslig forsørgere, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørgere.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 792 kroner pr. barn pr. år, det såkalte Finnmarkstillegget.

Ved utbetaling av barnetrygd for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialscole eller lignende institusjon skal institusjonen i tillegg til generell barnetrygd også ha utbetalt eventuelt tillegg for barn mellom 1 og 3 år. Finnmarkstillegget skal utbetales for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialscoler mv. i de aktuelle kommunene.

III

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre kan:

1. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer frem til 31. juli i 2003:

	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Oppholdstid i barnehage		
Ikke bruk av barnehage	100	36 000
Til og med 8 timer pr. uke	80	28 800
9-16 timer pr. uke	60	21 600
17-24 timer pr. uke	40	14 400
25-32 timer pr. uke	20	7 200
33 timer eller mer pr. uke	0	0

2. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer fra 1. august 2003:

	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Oppholdstid i barnehage		
Ikke bruk av barnehage	100	43 884
Til og med 8 timer pr. uke	80	35 112
9-16 timer pr. uke	60	26 328
17-24 timer pr. uke	40	17 556
25-32 timer pr. uke	20	8 784
33 timer eller mer pr. uke	0	0

IV

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

1.	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	33 584 kroner
2.	Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.32.05)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 28, fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen besørge at Norsk Musikkråd blir gitt anledning til å omdisponere inntil 3 mill. kroner av bevilgningen til Frifond i 2003 til de landsomfattende musikkorganisasjonene. (Jf. Kap. 320 post 80).»

Presidenten har fått informasjon om at det sannsynligvis blir enstemmig vedtatt.

Trond Giske – til stemmeforklaring.

Trond Giske (A): Verken Arbeiderpartiet, Senterpartiet eller Sosialistisk Venstreparti har forslag til rammedisponering innenfor kulturrammen. Likevel vil alle de tre partiene stemme for dette forslaget for å rette opp skadevirkningene av flertallets vedtak.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti bifaltes enstemmig.

Presidenten: Vi skal nå votere over innstillingens forslag til vedtak. Presidenten starter med rammeområde 1.

Komiteen hadde innstillet:

**A. Rammeområde 1
(Statsforvaltning)**

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
1		H. M. Kongen og H. M. Dronningen		
	1	Apanasje	7 000 000	
	50	Det Kgl. Hoff	93 850 000	
2		H. K. H. Kronprinsen og H. K. H. Kronprinsessen		
	1	Apanasje	4 700 000	
	50	H. K. H. Kronprinsens og H. K. H. Kronprinsessens stab mv.	4 965 000	
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)		
	1	Driftsutgifter	53 480 000	
21		Statsrådet (jf. kap. 3021)		
	1	Driftsutgifter	102 700 000	
24		Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024)		
	1	Driftsutgifter	36 130 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 130 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	388 600 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd	686 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)		
	1	Driftsutgifter	154 172 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	104 693 000	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	25 000 000	
1503		Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid		
	70	Tilskudd	106 654 000	
	71	Bidrag fra arbeidstakerne	39 724 000	
1507		Datatilsynet (jf. kap. 4507)		
	1	Driftsutgifter	18 349 000	
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510)		
	1	Driftsutgifter	920 693 000	
1520		Statskonsult (jf. kap. 4520)		
	1	Driftsutgifter	98 921 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 776 000	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)		
	1	Driftsutgifter	246 624 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 143 000	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	48 937 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 683 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	163 567 000	
	71	Tilskudd til kommunepartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	19 800 000	
	72	Tilskudd til kommunestyregruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	15 600 000	
	73	Tilskudd til fylkespartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	46 500 000	
	74	Tilskudd til fylkestingsgruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	6 000 000	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	4 500 000	
1541		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	14 926 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 207 733 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	88 932 000	
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	270 589 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	5 356 000	
1546	1	Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546) Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	40 000 000	
1547	1	Gruppelivsforsikring (jf. kap. 4547) Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	69 224 000	
1550	1	Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550) Driftsutgifter	64 947 000	
1580	31	Bygg utenfor husleieordningen Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	881 600 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	43 400 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	8 290 000	
1581	1	Eiendommer til kongelige formål (jf. kap. 4581) Driftsutgifter	19 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 807 000	
1582	21	Utvikling av Fornebuområdet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 800 000	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i>	121 300 000	
1583	21	Utvikling av Pilestredet Park (jf. kap. 4583) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 900 000	
	30	Investeringer Pilestredet Park, <i>kan overføres</i>	21 300 000	
2445	24	Statsbygg (jf. kap. 5445) Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 433 148 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	967 171 000	
		3 Avskrivninger	588 835 000	
		4 Renter av statens kapital	16 596 000	
		5 Til investeringsformål	600 000 000	
		6 Til reguleringsfondet	-290 267 000	-550 813 000
	30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	42 100 000	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	380 700 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	55 030 000	
	33	Reserve for byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	4 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	87 154 000	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	60 030 000	
2470	24	Statens Pensjonskasse Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-292 124 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	224 722 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
		3 Avskrivninger	31 043 000	
		4 Renter av statens kapital	1 727 000	
		5 Til reguleringsfond	-3 790 000	
		6 Til investeringsformål	6 766 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	26 118 000	
		Totale utgifter		7 408 858 000
I n n t e k t e r :				
3024		Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24)		
	1	Erstatning for utgifter i rettssaker	2 700 000	
	3	Oppdrag	520 000	
4500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 1500)		
	2	Salg av personalhåndboka	611 000	
4510		Fylkesmannsembetene		
	70	Refusjon av kontrollutgifter	800 000	
4520		Statskonsult (jf. kap. 1520)		
	2	Andre inntekter	1 761 000	
	3	Inntekter fra prosjektoppdrag	1 896 000	
	5	Inntekter fra sentral opplæring	21 312 000	
	6	Inntekter fra rådgivning	12 048 000	
4522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522)		
	1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departementene innen EDB-drift	143 000	
	3	Driftsvederlag – Akademika	1 039 000	
	4	Inntekter – Norsk lysingsblad	56 495 000	
	5	Inntekter fra publikasjoner	794 000	
	7	Parkeringsinntekter	1 169 000	
4546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 1546)		
	1	Premie yrkesskadeforsikring	56 405 000	
4547		Gruppelivsforsikring (jf. kap. 1547)		
	1	Premieinntekter gruppelivsforsikring	23 933 000	
4581		Eiendommer til kongelige formål (jf. kap. 1581)		
	1	Ymse inntekter	104 000	
4583		Salg av eiendom i Pilestredet Park (jf. kap. 1583)		
	39	Salg av eiendom	70 000 000	
5445		Statsbygg (jf. kap. 2445)		
	39	Avsetning til investeringsformål	600 000 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu		
	1	Leieinntekter, Fornebu	2 494 000	
	2	Refusjoner og innbetalinger – Fornebu	32 813 000	
	40	Salgsinntekter, Fornebu	348 000 000	
5470		Statens Pensjonskasse (jf. kap. 2470)		
	30	Avsetning til investeringsformål	6 766 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
5607		Renter av boliglånsordningen til statsansatte		
	80	Renter	995 440 000	
		Totale inntekter		2 237 243 000

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1507 post 1	kap. 4507 post 1
kap. 1522 post 1	kap. 4522 postene 1 og 2

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 3 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

IV

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at:

1. det enkelte departement som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, i 2003 kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.
2. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der fylkesmannen samordner utgiftene.
3. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1520 Statskonsult, post 1 Driftsutgifter, refusjoner som Statskonsult mottar for oppdrag utført for andre statlige virksomheter.

V

Fullmakter til å overskride

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan:

1. avvike Statsbyggs driftsbudsjett mot dekning i reguleringsfondet
2. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49 med inntil 175 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet
3. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49 med beløp som tilsvarende inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp
4. overskride andre departementers byggebevilgninger som stilles til disposisjon for Statsbygg mot tilsvarende innsparing under kap. 1580 Bygg utenfor hus-

leieordningen/kap. 2445 Statsbygg post 33 Reserve for byggeprosjekter.

VI

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan omdisponere:

1. mellom postene 30-38 under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen
2. mellom postene 1 og 45 under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål
3. mellom postene 30-49 under kap. 2445 Statsbygg
4. fra post 21 Spesielle driftsutgifter til post 30 Investeringer på Fornebu under kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet
5. fra post 21 Spesielle driftsutgifter til post 30 Investeringer Pilestredet Park under kap. 1583 Utvikling av Pilestredet Park.

VII

Fullmakter til å igangsette eller utvide byggeprosjekter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan iverksette nye prosjekter eller utvide igangsatte prosjekter der bruker/fagdepartement har nødvendige leiemidler innenfor eget budsjett på følgende vilkår:

1. For prosjekter inntil 25 mill. kroner (fullmaktsprosjekter) er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en samlet ramme på 150 mill. kroner til igangsetting av prosjekter utover bevilgningen under kap. 2445 Statsbygg postene 30-49.
2. For kurante prosjekter er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en samlet ramme på 1 000 mill. kroner til videreføring/ferdigstilling av prosjekter som igangsettes innenfor bevilgningen under kap. 2445 Statsbygg post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.

VIII

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2003 kan:
  - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og

- erstatning for misligholdt entrepriser, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
- b) godkjenne salg av statens eiendom på Vestbanetomten i Oslo.
- c) godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av andre statlige etater som ikke har egen fullmakt til å avhende eiendom, til en verdi av 250 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 800 mill. kroner totalt i terminen.
- d) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparinger eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.
- e) overdra til underpris eller vederlagsfritt eiendommer og bygninger som har vært disponert av statlige spesialskoler, grunnskoler og videregående skoler, til kommuner og fylkeskommuner. Fullmakten gjelder kun når ansvaret for virksomheten overtas av kommunen/fylkeskommunen eller det ikke er mulig å oppnå full pris.
- f) foreta bortfeste, salg og makeskifter av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill. kroner, samt reinvestere inntekter ved bortfeste, salg og makeskifte i samme område for inntil 25 mill. kroner.
- g) godkjenne at staten v/Statsbygg i forbindelse med etterbruksarbeidet på Fornebu inngår i selskaps-

- dannelser med formål å påvirke en gunstig eiendomsutvikling på Fornebu, slik at den langsiktige økonomiske avkastning for staten øker.
- h) foreta de salg og makeskifter som er nødvendig ved disponering og avvikling av statens eiendommer i Pilestredet Park.
- i) feste bort til underpris en nærmere spesifisert statlig eiendom i Pilestredet Park og/eller på Haugerud (begge i Oslo) til Studentsamskipnaden for utbygging av studentboliger.
2. Kongen i 2003 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

IX

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2003 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer.

Presidenten: Presidenten går ut fra at her er det de tradisjonelle skillelinjer som gjelder, og at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 57 mot 43 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 15.33.37)

Videre var innstillet:

**B. Rammeområde 2
(Familie og forbruker)**

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	80 922 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 091 000	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 055 000	
	70	Tilskudd	3 740 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 700 000	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i> .	61 444 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	1 500 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 090 000	
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset mv. .	3 530 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid mv.	8 691 000	
844		Kontantstøtte		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 846 post 50 ..</i>	3 000 000	
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning</i>	2 787 195 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	14 690 100 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	7 192 000	
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser	4 570 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21, kap. 844 post 21 og kap. 856 post 21</i>	9 458 000	
	70	Tilskudd	4 190 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	825 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	2 500 000	
847		Likestillingssenteret		
	50	Basisbevilgning	5 805 000	
848		Likestillingsombudet (jf. kap. 3848)		
	1	Driftsutgifter	6 334 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	7 834 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	15 928 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	75 958 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	25 563 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	10 518 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	211 038 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 025 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i>	20 416 000	
856		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	15 384 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	8 413 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	7 578 314 000	
	61	Stimuleringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	193 000 000	
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst	7 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	5 124 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	70 274 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	3 866 000	
	72	Styrking av oppvekstmiljøet mv., <i>kan overføres</i>	5 165 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	19 734 000	
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	33 500 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	20 661 000	
858		Barne-, ungdoms- og familieforvaltning (jf. kap. 3858)		
	1	Driftsutgifter	16 023 000	
859		UNG i Europa (jf. kap. 3859)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 967 000	
860		Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)		
	50	Basisbevilgning	72 412 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	3 758 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	10 391 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	21 202 000	
867		Forbrukertvistutvalget (jf. kap. 3867)		
	1	Driftsutgifter	4 421 000	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	13 524 000	
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	8 406 005 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslags-</i> <i>bevilgning</i>	398 720 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslags-</i> <i>bevilgning</i>	239 955 000	
	73	Adopsjonspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	131 030 000	
		Totale utgifter		35 354 055 000
I n n t e k t e r :				
3859		UNG i Europa (jf. kap. 859)		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		1 922 000

II

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 664 kroner pr. barn pr. år.

For hvert stønadsberettiget barn mellom 1 og 3 år ytes et tillegg i barnetrygden, det såkalte småbarnstillegget, på 657 kroner pr. måned frem til 31. juli 2003. Tillegget ytes fra og med kalendermåneden etter at barnet fyller 1 år til og med den kalendermåneden barnet fyller 3 år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangssto-

nad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år har rett til ett ekstra småbarnstillegg på 7 884 kroner pr. år. Dette tillegget gis pr. enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 792 kroner pr. barn pr. år, det såkalte Finnmarkstillegget.

Ved utbetaling av barnetrygd for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialskole eller lignende institusjon skal in-

stitusjonen i tillegg til generell barnetrygd også ha utbetalt eventuelt tillegg for barn mellom 1 og 3 år. Finnmarkstillegget skal utbetales for barn i fosterhjem, barnehjem, spesialskoler mv. i de aktuelle kommunene.

III

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre kan:

1. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer frem til 31. juli i 2003:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Ikke bruk av barnehage	100	36 000
Til og med 8 timer pr. uke	80	28 800
9-16 timer pr. uke	60	21 600
17-24 timer pr. uke	40	14 400
25-32 timer pr. uke	20	7 200
33 timer eller mer pr. uke	0	0

2. utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer fra 1. august 2003:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner pr. år
Ikke bruk av barnehage	100	43 884
Til og med 8 timer pr. uke	80	35 112
9-16 timer pr. uke	60	26 328
17-24 timer pr. uke	40	17 556
25-32 timer pr. uke	20	8 784
33 timer eller mer pr. uke	0	0

IV

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

1. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	33 584 kroner
2. Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner

Presidenten: Presidenten går ut fra at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ønsker å stemme imot dette rammeområdet.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes med 57 mot 43 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 15.34.46)

Presidenten: Det voteres så over rammeuavhengige vedtak under rammeområde 2.

Komiteen hadde innstillet:

V

Stortinget ber Regjeringen legge frem en handlingsplan med tiltak mot mobbing i løpet av våren 2003.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

VI

Stortinget ber om at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en sak om barnehagepolitikken, basert på barnehageavtalen, og merknader fra komiteens flertall under kap. 856 i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2002- 2003) innen medio mars 2003, slik at saken kan behandles av Stortinget.

Presidenten: Presidenten antar at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil stemme imot.

Voteringstavlene viste at det var avgitt 60 stemmer for innstillingen og 40 stemmer mot.
(Voteringsutskrift kl. 15.35.28)

Kari Lise Holmberg (H) (fra salen): Jeg stemte feil.

Presidenten: Da blir stemmetallene 59 stemmer for og 41 stemmer mot komiteens innstilling, som dermed er vedtatt.

Så gjenstår rammeområde 3.

Komiteen hadde innstillet:

C. Rammeområde 3 (Kultur)

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
300		Kultur- og kirkedepartementet		
	1	Driftsutgifter	90 004 000	
305		Lotteritilsynet (jf. kap. 3305)		
	1	Driftsutgifter	55 765 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	36 367 000	
	50	Norsk kulturfond	232 282 000	
	51	Fond for lyd og bilde	25 000 000	
	52	Norges forskningsråd	2 048 000	
	53	Samiske kulturformål	30 244 000	
	60	Lokale og regionale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	63 924 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i> ...	104 818 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	5 579 000	
	76	Hundreårsmarkeringen 1905-2005, <i>kan overføres</i>	23 500 000	
	77	Tilskudd til Bislett stadion	15 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	20 962 000	
	79	Til disposisjon	5 700 000	
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	18 075 000	
	81	Kulturell skolesekk, <i>kan overføres</i>	12 780 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	11 980 000	
	72	Stipend basert på gjennomført utdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	11 117 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	87 986 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	82 537 000	
	75	Vederlagsordninger	92 671 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)		
	1	Driftsutgifter	28 171 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ..	1 533 000	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	7 273 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	30 651 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, <i>kan nyttes under post 1</i>	113 049 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	18 021 000	
	77	Henie-Onstad Kunstsenter	5 088 000	
	78	Ymse faste tiltak	37 920 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	104 568 000	
	70	Nasjonale institusjoner	145 925 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	111 573 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	23 091 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	13 116 000	
	78	Ymse faste tiltak	21 836 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	1	Driftsutgifter	82 696 000	
	70	Nasjonale institusjoner	494 417 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	182 260 000	
	73	Region- og distriktsopera	15 948 000	
	78	Ymse faste tiltak	29 570 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter	50 288 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak	15 762 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	1	Driftsutgifter	224 918 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 354 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres ..</i>	17 522 000	
	73	Noregs Mållag	1 457 000	
	74	Det Norske Samlaget	6 596 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	7 684 000	
	78	Ymse faste tiltak	60 410 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	1	Driftsutgifter	31 332 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	14 090 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres ..</i>	2 852 000	
	60	Tilskuddsordning for museer	146 946 000	
	70	Nasjonale institusjoner	158 598 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	12 402 000	
	73	Museumsreformen	42 580 000	
	75	Seilskutene	10 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	35 318 000	
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)		
	1	Driftsutgifter	159 078 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 715 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres ..</i>	3 898 000	
	78	Ymse faste tiltak	4 105 000	
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334)		
	1	Driftsutgifter	115 573 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 232 000	
	50	Norsk filmfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	220 121 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> .	21 355 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 783 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	20 443 000	
	79	Til disposisjon	1 315 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
335		Pressestøtte		
	52	Norges forskningsråd	1 600 000	
	71	Produksjonstilskudd	238 846 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	15 269 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	11 236 000	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	30 050 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 560 000	
336		Informasjonsberedskap kringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	2 799 000	
		Totale utgifter		4 222 132 000
I n n t e k t e r :				
3300		Kultur- og kirkedepartementet (jf. kap. 300)		
	1	Ymse inntekter	52 000	
3305		Inntekter fra spill og lotterier (jf. kap. 305)		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	1 500 040 000	
	2	Gebyr	62 200 000	
	3	Refusjon	9 565 000	
3320		Allmenne kulturformål (jf. kap. 320)		
	1	Ymse inntekter	260 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 322)		
	1	Ymse inntekter	250 000	
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	15 983 000	
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)		
	1	Inntekter ved Riksteatret	8 000 000	
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	740 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)		
	1	Ymse inntekter	4 228 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 354 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)		
	1	Ymse inntekter	1 388 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	14 090 000	
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)		
	1	Ymse inntekter	1 247 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 715 000	
3334		Film- og medieformål (jf. kap. 334)		
	1	Ymse inntekter	10 195 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	3 232 000	
	70	Gebyr	11 000 000	
		Totale inntekter		1 656 539 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirke departementet i 2003 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 postene 2 og 3
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 2
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 328 post 1	kap. 3328 post 1
kap. 328 post 21	kap. 3328 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirke departementet i 2003 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	112,9 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	8,3 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2003 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 750 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2003:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region- / landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål og kap. 324 Teater- og operaformål.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, kap. 323 Musikkformål og kap. 334 Film- og medieformål.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offent-

lige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, kap. 323 Musikkformål og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2003 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være kr 1,20. Kultur- og kirke departementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være kr 3,50.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være kr 1 850. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

VII

Skiping av stifting

Stortinget samtykker i at Nasjonalmuseet for kunst vert skipa som ei stifting frå det tidspunktet Kultur- og kyrkjedepartementet fastset. Nasjonalgalleriet, Museet

for samtidskunst, Kunstindustrimuseet i Oslo og Norsk Arkitekturmuseum skal inngå i den nye institusjonen.

Presidenten: Presidenten går ut fra at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti her ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 57 mot 43 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 15.36.12)

Presidenten: Da gjenstår det å votere over rammeuavhengig vedtak under rammeområde 3.

Komiteen hadde innstillet:

VIII

Stortinget ber Regjeringen i egen sak våren 2003 redegjøre for hvordan midlene til den kulturelle skolesekken brukes i 2003, og å legge frem planer for hvordan ordningen skal utformes i årene fremover. Midlene skal ikke gå til vekst i administrasjonsapparatet for ordningen eller som direkte driftstilskudd fra departementet til ulike institusjoner utover det som ligger i budsjettet.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstillet:

I statsbudsjettet for 2002 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r :			
800		Barne- og familiedepartementet	
	21	Særskilte driftsutgifter, vert auka med ..... frå kr 2 943 000 til 4 943 000	2 000 000
840		Tilskot til krisetiltak	
	60	Tilskot til kommunar til krisetiltak, <i>overslagsløyving</i> , vert auka med ..... frå kr 53 712 000 til 59 312 000	5 600 000
841		Familievern og konfliktløsning	
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset o.a., vert redusert med ..... frå kr 3 230 000 til 2 310 000	920 000
852		Adopsjonsstøtte	
	70	Tilskot til foreldre som adopterer barn frå utlandet, <i>overslagsbevilling</i> , vert auka med ..... frå kr 15 330 000 til 18 230 000	2 900 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	1	Driftsutgifter – fylkesnemndene for sosiale saker, vert auka med ..... frå kr 68 907 000 til 72 907 000	4 000 000
	64	Tilskot for einslege mindreårige flyktningar og asylsøkjarar, <i>overslagsløyving</i> , vert auka med ..... frå kr 204 732 000 til 214 032	9 300 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid o.a., <i>kan nyttast under post 50</i> , vert redusert med frå kr 38 516 000 til 37 866 000	650 000
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overførast</i> , vert redusert med ..... frå kr 18 539 000 til 18 109 000	430 000
2530		Fødselspengar og adopsjonspengar	
	70	Fødselspengar til yrkesaktive, <i>overslagsløyving</i> , vert auka med ..... frå kr 7 706 000 000 til 7 850 000 000	144 000 000
	71	Eingongsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , vert redusert med ..... frå kr 410 000 000 til 392 000 000	18 000 000
	72	Feriepengar av fødselspengar, <i>overslagsløyving</i> , vert auka med ..... frå kr 223 000 000 til 227 000 000	4 000 000
	73	Adopsjonspengar o.a., <i>overslagsløyving</i> , vert auka med ..... frå kr 106 000 000 til 138 000 000	32 000 000

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstillet:

I statsbudsjettet for 2002 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r :			
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen	
	50	Hofforvaltningen økes med ..... fra kr 83 250 000 til 84 620 000	1 370 000
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen	
	50	H.K.H. Kronprinsens og H.K.H. Kronprinsessens stab mv. økes med ..... fra kr 4 860 000 til kr 4 930 000	70 000
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter nedsettes med ..... fra kr 108 773 000 til kr 113 773 000	5 000 000
1520		Statskonsult	
	1	Driftsutgifter økes med ..... fra kr 98 279 000 til kr 102 579 000	4 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 21 224 000 til kr 16 924 000	4 300 000
1522		Statens forvaltningstjeneste	
	1	Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 237 547 000 til kr 273 797 000	36 250 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med ..... fra kr 26 631 000 til kr 30 531 000	3 900 000
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet, økes med ..... fra kr 47 100 000 til kr 48 100 000	1 000 000
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 6 555 099 000 til kr 6 110 319 000	444 780 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, nedsettes med ..... fra kr 81 223 000 til kr 77 343 000	3 880 000
1544		Boliglån til statsansatte	
	90	Lån, nedsettes med ..... fra kr 4 272 000 000 til kr 3 219 000 000	1 053 000 000
1546		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, økes med ..... fra kr 36 800 000 til kr 68 500 000	31 700 000
1581		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 22 609 000 til kr 17 609 000	5 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med ..... fra kr 6 693 000 til kr 11 693 000	5 000 000
1582		Utvikling av Fornebuområdet	
	30	Investeringer på Fornebu, nedsettes med ..... fra kr 125 510 000 til kr 91 010 000	34 500 000
2445		Statsbygg	
	30	Igangsetting av byggeprosjekter, nedsettes med ..... fra kr 35 065 000 til kr 25 065 000	10 000 000
I n n t e k t e r :			
4522		Statens forvaltningstjeneste	
	2	Diverse inntekter, økes med ..... fra kr 0 til kr 37 500 000	37 500 000
	4	Inntekter – Norsk lysingsblad, økes med ..... fra kr 50 096 000 til rk 53 746 000	3 650 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4547	1	Gruppelivsforsikring Premieinntekter gruppelivsforsikring, økes med	1 965 000
		fra kr 23 035 000 til kr 25 000 000	
4583	39	Salg av eiendom i Pilestredet Park Salg av eiendom, nedsettes med	57 300 000
		fra kr 115 300 000 til kr 58 000 000	
5607	80	Renter av boliglånsordningen til statsansatte Renter, nedsettes med	4 160 000
		fra kr 775 090 000 til kr 770 930 000	

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen sikre barnetrygdmidler for alle barn som er under omsorgsovertagelse. Midlene settes på sperret konto frem til barnet er fylt 18 år eller forvaltes i samsvar med barnevernet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti ble 68 mot 31 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.38.13)

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre full åpenhet om partienes inntekter, herunder hvorvidt bidragsyter bør ha en selvstendig plikt til å opplyse om bidraget.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.38.36)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en proposisjon med endring av lov av 22. mai 1998 nr. 30 om offentliggjøring av de politiske partiers inntekter. Endringen bør innebære at loven skal:

- a) omfatte alle organisatoriske ledd av politiske partier,
- b) omfatte krav om at det skal gjøres rede for alle former for bidrag av verdier over kr 20 000, enten det dreier seg om kontante eller andre former for ikke-kontante bidrag, herunder arbeidsinnsats og alle andre innsatsfaktorer som kan omregnes til verdi av kr 20 000 eller mer,
- c) definere bidragsytere som enkeltperson eller juridisk person,
- d) stille krav om at bidrag fra bidragsytere som er, eller som er organisatorisk tilknyttet en av arbeidslivets hovedorganisasjoner, skal gjøres rede for og legges frem regnskap for samlet, som ett bidrag fra en bidragsyter til ett parti,
- e) stille krav om at det sammen med partienes årsregnskap legges frem erklæring for at det ikke foreligger muntlige eller skriftlige avtaler mellom bidragsyter og politiske partier eller dets valgte representanter på noe nivå, og at det ikke foreligger enighet som kan oppfattes som gjenytelser eller forventning om gjenytelser.»
Trond Giske – til stemmeforklaring!

Trond Giske (A): Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti hadde et forslag i Odelstinget som ble nedstemt, som gikk lenger. Vi bør derfor stemme for dette forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 7

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen oppnevne et bredt sammensatt utvalg som drøfter på bred basis finansiering av demokratiet, herunder de politiske partier og folkevalgte gruppers virksomhet og fremmer forslag til mulige endringer i lov av 22. mai 1998 nr. 30 om offentliggjøring av politiske partiers inntekter og eventuelt andre lover, forskrifter og regler.»

Er det slik å forstå at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme imot? – Det nikkes.

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes med 59 mot 41 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 15.39.51)

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Under debatten er det framsatt 10 forslag. Det er:

- forslagene nr. 1 og 5, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet
- forslag nr. 3, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet

- forslag nr. 4, fra Svein Roald Hansen på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslagene nr. 6 og 7, fra Heidi Grande Røys på vegne av Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet
- forslag nr. 8, fra Heidi Grande Røys på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslagene nr. 9 og 10, fra Per Erik Monsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 12, fra Morten Lund på vegne av Senterpartiet

Det voteses først over forslag nr. 12, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1432		Norsk kulturminnefond (jf. kap. 4432)	
	90	Fondskapital Norsk Kulturminnefond	200 000 000»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteses over forslagene nr. 9 og 10, fra Fremskrittspartiet.

Inga Marte Thorkildsen (SV) (fra salen): President! Jeg ber om at det blir votert separat.

Presidenten: Det voteses da først over forslag nr. 9, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge regiontollsted Sør til Larvik/Sandefjord, i samsvar med Tolletatens egne prioriteringer.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble 76 mot 24 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.41.35)

Presidenten: Det voteses over forslag nr. 10, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
161		Næringsutvikling (jf. kap. 3161)	
	90	NORFUND – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	200 000 000
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286)	
	90	Fondskapital	6 000 000 000
1315		Etablering av Luftfartsverket som statsaksjeselskap	
	90	Egenkapital	12 393 276 000
4315		Avslutning av forvaltningsbedriften Luftfartsverket	
	91	Overdragelse av eiendeler	12 067 676 000»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 83 mot 16 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.41.50)

Presidenten: Det voteses over forslag nr. 8, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	90	Avdrag.....	6 685 000 000»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 78 mot 22 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.42.15)

Presidenten: Det voteses over forslagene nr. 6 og 7, fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet. Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringa greie ut flytting av Gardermoen til å bli ein del av Hedmark og Oppland tolldistrikt.»

Forslag nr. 7 lyder:

«På Statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	90	Lån til Husbanken	13 796 000 000»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet ble med 80 mot 20 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.42.34)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 1 og 5, fra Arbeiderpartiet.

Forslag nr. 1 lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
1600		Finansdepartementet (jf. kap. 4600)		
	1	Driftsutgifter	214 800 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	25 350 000	
	50	Tilskudd til Finansmarkedsfondet	5 564 000	
1602		Kredittilsynet (jf. kap. 4602)		
	1	Driftsutgifter	129 950 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	700 000	
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)		
	1	Driftsutgifter	919 150 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 150 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	39 150 000	
1618		Skatteetaten (jf. kap. 4618)		
	1	Driftsutgifter	3 231 135 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	61 000 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	288 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	126 100 000	
1620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620)		
	1	Driftsutgifter	356 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	110 100 000	
	22	Folke- og bolig telling mv., <i>kan overføres</i>	13 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 780 000	
1630		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	12 700 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift		
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	1 505 891 000	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, <i>kan overføres</i>	65 000 000	
	71	Merverdiavgiftskompensasjon til NRK	150 000 000	
1634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)		
	1	Driftsutgifter	155 675 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1637	70	EU-opplysning Tilskudd til frivillige organisasjoner	2 000 000	
1650		Statsgjeld, renter m.m. (jf. kap. 5606)		
	1	Driftsutgifter	12 000 000	
	88	Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	188 000 000	
	89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	17 482 000 000	
1670	50	Avsetninger til Den nordiske investeringsbank Tapsfond for miljølåneordningen	10 000 000	
		Totale utgifter		25 113 695 000
I n n t e k t e r :				
4600	80	Finansdepartementet (jf. kap. 1600) Avkastning fra Finansmarkedsfondet	5 564 000	
4602	1	Kredittilsynet (jf. kap. 1602) Bidrag fra tilsynsenhetene	130 650 000	
4610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610)		
	1	Ekspedisjonsgebyr	8 900 000	
	2	Andre inntekter	1 850 000	
	3	Pante- og tinglysingsgebyrer	1 100 000	
	4	Gebyr for registrering av småbåter	3 000 000	
	5	Gebyr ved kontroll av teknisk sprit	400 000	
	11	Gebyr på kredittdokumenter	177 200 000	
	13	Gebyr ved avskilting av kjøretøy	300 000	
4618		Skatteetaten (jf. kap. 1618)		
	1	Pante- og tinglysingsgebyr (Namsmannen)	25 900 000	
	2	Andre inntekter	17 250 000	
	3	Lignings-ABC	400 000	
	4	Gebyr for folkeregisteropplysninger	1 100 000	
	5	Gebyr for utleggsforretninger	8 600 000	
	6	Økonomitjenester	11 400 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	2 100 000	
4620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620)		
	1	Salgsinntekter	5 100 000	
	2	Spesialoppdrag	110 100 000	
	4	Tvangsmulkt	5 100 000	
4634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)		
	2	Refusjoner	16 500 000	
	81	Bøter, inndragninger	703 000 000	
	82	Vegadministrasjonsgebyr	49 000 000	
	84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.	90 000 000	
	85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning	105 000 000	
5343	50	Statens varekrigsforsikring Avvikling	1 150 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2490)		
	30	Avskrivninger	687 778 000	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2490)		
	80	Renter av statens faste kapital	23 413 000	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer		
	81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	5 000 000	
	82	Av innenlandske verdipapirer	100 000	
	83	Av alminnelige fordringer	130 000 000	
	86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	3 716 000 000	
		Totale inntekter		7 191 805 000

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan gi garantier for:

1. Grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 715 959 651 euro.
2. Lån fra Den nordiske investeringsbank vedrørende ordningen med prosjektinvesteringsslån innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 340 991 000 euro.
3. Miljølån til Nordens nærrområder gjennom Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 63 500 000 euro.

III

Fullmakt til fortsatt bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for 2003 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 23,6 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningene under henholdsvis kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 1618 Skatteetaten post 21 Spesielle driftsutgifter.

IV

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 1618 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4618 post 2.

V

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 1620 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620 post 2.

VI

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 1634 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4634 post 2.»

Forslag nr. 5 lyder:

«På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)	
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i>	13 571 000 000
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	90	Avdrag	6 684 000 000»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet ble med 74 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.42.48)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 4, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en nærmere vurdering av egenkapitalsituasjonen i NSB AS og Posten Norge AS i meldingene om virksomheten i disse selskapene våren 2003.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 57 mot 43 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.43.03)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet. Forslaget lyder:

«På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1315		Etablering av Luftfartsverket som statsaksjeselskap	
	90	Egenkapital	9 216 300 000»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet ble med 58 mot 42 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.43.19)

Presidenten: Vi skal så votere over rammeområdene, og vi starter med rammeområde 21.

Komiteen hadde innstillet:

**A. Rammeområde 21
(Eksportgarantier mv.)**

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
2460		Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 5460)		
	24	Driftsresultat		
		1 Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-39 000 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	39 000 000	0
		Totale utgifter		0
I n n t e k t e r :				
5460		Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 2460)		
	50	Tilbakeføring fra risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen	5 000 000	
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	280 000 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	110 900 000	
	80	Utbytte fra GIEK Kredittforsikring AS	2 000 000	
		Totale inntekter		397 900 000

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2003 kan gi Garanti-Instituttet for Eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på inntil 40 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor den alminnelige ordning (tidligere Samfunnsdelen) og inkludert gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som Consensusavtalen setter. Alminnelig ordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtak.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

B. Rammeområde 22
(Finansadministrasjon)

I

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
1600		Finansdepartementet (jf. kap. 4600)		
	1	Driftsutgifter	214 800 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	25 350 000	
	50	Tilskudd til Finansmarkedsfondet	5 564 000	
1602		Kredittilsynet (jf. kap. 4602)		
	1	Driftsutgifter	129 950 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	700 000	
1610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)		
	1	Driftsutgifter	930 150 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 150 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	39 150 000	
1618		Skatteetaten (jf. kap. 4618)		
	1	Driftsutgifter	3 252 135 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	61 000 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	288 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	126 100 000	
1620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620)		
	1	Driftsutgifter	356 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	110 100 000	
	22	Folke- og bolig telling mv., <i>kan overføres</i>	13 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 780 000	
1630		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	12 700 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift		
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	1 505 891 000	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, <i>kan overføres</i>	65 000 000	
	71	Merverdiavgiftskompensasjon til NRK	150 000 000	
1634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)		
	1	Driftsutgifter	155 675 000	
1637		EU-opplysning		
	70	Tilskudd til frivillige organisasjoner	2 000 000	
1650		Statsgjeld, renter m.m. (jf. kap. 5606)		
	1	Driftsutgifter	12 000 000	
	88	Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	188 000 000	
	89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	17 482 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank		
	50	Tapsfond for miljølåneordningen	10 000 000	
		Totale utgifter		25 145 695 000
I n n t e k t e r :				
4600		Finansdepartementet (jf. kap. 1600)		
	80	Avkastning fra Finansmarkedsfondet	5 564 000	
4602		Kredittilsynet (jf. kap. 1602)		
	1	Bidrag fra tilsynsenhetene	130 650 000	
4610		Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610)		
	1	Ekspedisjonsgebyr	8 900 000	
	2	Andre inntekter	1 850 000	
	3	Pante- og tinglysingsgebyrer	1 100 000	
	4	Gebyr for registrering av småbåter	3 000 000	
	5	Gebyr ved kontroll av teknisk sprit	400 000	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	177 200 000	
	13	Gebyr ved avskilting av kjøretøy	300 000	
4618		Skatteetaten (jf. kap. 1618)		
	1	Pante- og tinglysingsgebyr (Namsmannen)	25 900 000	
	2	Andre inntekter	17 250 000	
	3	Lignings-ABC	400 000	
	4	Gebyr for folkeregisteropplysninger	1 100 000	
	5	Gebyr for utleggsforretninger	8 600 000	
	6	Økonomitjenester	11 400 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	2 100 000	
4620		Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620)		
	1	Salgsinntekter	5 100 000	
	2	Spesialoppdrag	110 100 000	
	4	Tvangsmulkt	5 100 000	
4634		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)		
	2	Refusjoner	16 500 000	
	81	Bøter, inndragninger	703 000 000	
	82	Vegadministrasjonsgebyr	49 000 000	
	84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.	90 000 000	
	85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning	105 000 000	
5343		Statens varekrigsforsikring		
	50	Avvikling	1 150 000 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2490)		
	30	Avskrivninger	687 778 000	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift (jf. kap. 2445-2490)		
	80	Renter av statens faste kapital	23 413 000	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordrin- ger		
	81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	5 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	82	Av innenlandske verdipapirer	100 000	
	83	Av alminnelige fordringer	130 000 000	
	86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	3 748 000 000	
		Totale inntekter		7 223 805 000

II Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan gi garantier for:

1. Grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 715 959 651 euro.
2. Lån fra Den nordiske investeringsbank vedrørende ordningen med prosjektinvesteringsslån innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 340 991 000 euro.
3. Miljølån til Nordens nærrområder gjennom Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 63 500 000 euro.

III

Fullmakt til fortsatt bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for 2003 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 23,6 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningene under henholdsvis kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 1618 Skatteetaten post 21 Spesielle driftsutgifter.

IV

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 1618 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4618 post 2.

V

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 1620 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620 post 2.

VI

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2003 kan overskride bevilgningen under kap. 1634 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4634 post 2.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

C. Vedtak utenfor rammeområdene

I

Statens petroleumsfond

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
2800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800)		
	50	Overføring til fondet	172 765 000 000	
		Totale utgifter		172 765 000 000
I n n t e k t e r :				
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)		
	50	Overføring fra fondet	34 801 000 000	
		Totale inntekter.....		34 801 000 000

II

Lånetransaksjoner mv.

På statsbudsjettet for 2003 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 3101)		
	90	Lån til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn	360 000	
161		Næringsutvikling (jf. kap. 3161)		
	90	NORFUND – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	341 250 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)		
	90	Kapitalinnskudd i forskningsstiftelser mv.	5 208 000	
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286)		
	90	Fondskapital	3 000 000 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	90	Kjøp av aksjer	50 000	
732		Regionale helseforetak		
	90	Lån til investeringsformål i helseforetak	2 000 000 000	
935		Internasjonale investeringstiltak		
	92	Innskudd i Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD)	27 350 000	
1300		Samferdselsdepartementet (jf. kap. 4300)		
	90	Kjøp av aksjer	558 000 000	
1315		Etablering av Luftfartsverket som statsaksjeselskap		
	90	Egenkapital	7 616 300 000	
1321		Etablering av selskap for vegproduksjon		
	90	Innskutt egenkapital	1 900 000 000	
1322		Svinesundsforbindelsen AS		
	91	Lån	250 000 000	
1353		NSB AS		
	90	Egenkapital	200 000 000	
1371		Posten Norge AS		
	90	Egenkapital	600 000 000	
1544		Boliglån til statsansatte		
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	4 780 000 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning		
	90	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	1 049 000 000	
	91	Avdrag og innløsning av statens grunnkjøpsobligasjoner, <i>overslagsbevilgning</i>	13 000 000	
	92	Avdrag på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	3 921 700 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 4725)		
	90	Lån til private, <i>kan overføres</i>	1 265 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)		
	90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	9 921 000 000	
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)		
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i>	12 671 000 000	
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)		
	91	Lån til risikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i>	5 000 000 000	
	92	Lån til lavrisikolåneordningen, <i>overslagsbevilgning</i>	25 000 000 000	
	96	Lån til distriktsrettet ordning	500 000 000	
2422		Statens miljøfond		
	90	Statens miljøfond, lån, <i>kan overføres</i>	15 500 000	
2426		SIVA SF (jf. kap. 3961 og 5609)		
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000 000	
		Totale utgifter		79 470 983 000
I n n t e k t e r :				
3100		Utenriksdepartementet (jf. kap. 100)		
	90	Ettergivelse av Østerrikes hjelpekreditt	2 000 000	
3101		Utenriksstasjonene (jf. kap. 101)		
	90	Tilbakebetaling av nødlån i utlandet	318 000	
3571		Tilbakeføring av forskudd (jf. kap. 571)		
	90	Tilbakeføring av forskudd	46 371 000	
3572		Tilbakeføring av forskudd (jf. kap. 572)		
	90	Tilbakeføring av forskudd	7 100 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 950)		
	90	Salg av aksjer	10 000 000	
3961		Selskaper under NHDs forvaltning (jf. kap. 2426 og 5609)		
	91	Avdrag på utestående fordringer, Statkraft SF	425 000 000	
	92	Avdrag på utestående fordringer, SIVA SF	85 000 000	
	93	Tilbakebetaling av lån, Entra Eiendom AS	1 565 000 000	
4315		Avslutning av forvaltningsbedriften Luftfartsverket		
	90	Overdragelse av positiv arbeidskapital	325 600 000	
	91	Overdragelse av eiendeler	7 290 700 000	
4353		NSB AS		
	91	Kapitalnedsettelse	557 500 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarets overkommando (jf. kap. 1725)		
	90	Lån til boligformål	5 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	90	Avdrag	5 000 000 000	
	91	Tap og avskrivninger	689 000 000	
	93	Innbetaling fra konverteringsfond	872 000 000	
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)		
	90	Avdrag	6 679 000 000	
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420)		
	91	Avdrag på utestående fordringer, risikolåneordningen	5 000 000 000	
	93	Avdrag på utestående fordringer, lavrisikolåneordningen ...	25 200 000 000	
5322		Statens miljøfond, avdrag		
	91	Innbetaling av avdrag	14 000 000	
5341		Avdrag på utestående fordringer		
	91	Alminnelige fordringer	18 894 000	
5999		Statslånemidler		
	90	Lån	25 678 500 000	
		Totale inntekter		79 470 983 000

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2003 kan utgiftsføre uten bevilgning:

- Inntil 150 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner post 90 Forskudd på rammetilskudd, som forskudd på rammetilskudd for 2004 til kommuner.
- Inntil 50 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner post 90 Forskudd på rammetilskudd til fylkeskommuner, som forskudd på rammetilskudd for 2004 til fylkeskommuner.

IV

Omdisponeringsfullmakter i forbindelse med forsøk med rammefinansiering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2003 i samråd med Utdannings- og forskningsdepartementet, Sosialdepartementet, Helsedepartementet og Barne- og familiedepartementet, får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 571 Rammetilskudd til kommuner post 68 Forsøk med rammefinansiering av øremerkede tilskudd på den ene siden og bevilgningene under:

- Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen post 63 Tilskudd til skolefritidsordninger.
- Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen post 65 Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen.
- Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen post 67 Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler.
- Kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring post 60 Tilskudd til norskopplæring for innvandrere.
- Kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere post 60 Integreringstilskudd.

6. Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag.

7. Kap. 621 Tilskudd til kommunale tjenester, organisasjoner mv. post 61 Tilskudd til vertskommunene m.v.

8. Kap. 743 Statlige stimuleringstiltak for psykisk helsevern post 62 Tilskudd til psykiatri i kommuner.

9. Kap. 840 Tilskudd til krisetiltak post 60 Tilskudd til kommuner til krisetiltak.

10. Kap. 856 Barnehager post 60 Driftstilskudd til barnehager.

V

Fullmakt til å korrigere uopklarte differanser og feilposter i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i statsregnskapet for 2003 i enkeltsaker kan korrigere uopklarte differanser i regnskapene og feilposter i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i det sentrale statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

VI

Statstilskudd til finansiering av folketrygden

Stortinget samtykker i at statstilskudd til finansiering av folketrygden, jf. folketrygdens § 23-10, gis med 65 816 111 000 kroner, hvorav 13 545 200 000 kroner gis til dekning av utgifter som fullt ut skal dekkes ved tilskudd fra statens, jf. § 23-10 tredje ledd.

VII

Utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2003 kan foreta utbetalinger til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under den enkelte garantiordning overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen innenfor følgende rammer:

1. Saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen for gammel SUS/Baltikum-ordning skal ikke overstige 10 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garanti-Instituttet for Eksportkreditt post 96 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – gammel SUS/Baltikum-ordning.
2. Saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen for den nye SUS/Baltikum-ordningen skal ikke overstige 10 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garanti-Instituttet for Eksportkreditt post 97 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – ny SUS/Baltikum-ordning.

VIII

Fullmakt til å ta opp statslån mv.

1. Finansdepartementet får fullmakt til å ta opp nye, langsiktige innanlandske statslån til eit beløp av 60 000 mill. kroner i 2003.
2. Finansdepartementet si fullmakt til å ha utestående kortsiktige marknadslån blir halden uendra på 80 000 mill. kroner.
3. Finansdepartementet si fullmakt til å ha utestående andre kortsiktige marknadslån blir halden uendra på 100 000 mill. kroner.
4. Finansdepartementet får fullmakt til å inngå rente- og valutabytteavtaler og tilsvarande derivatavtaler.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 9

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 103/2002 av 12. juli 2002 om endring av vedlegg IX (finansielle tjenester) til EØS-avtalen om innlemmelse av direktiv 2002/107/EF (regler om forvaltningsselskap og forenklet prospekt) og direktiv 2001/108/EF (investeringer gjort av investeringsforetak) av 21. januar 2002.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 10

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 86/2002 av 25. juni 2002 om innlemmelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/65/EF (begrenset bruk av virkelig verdi i regnskaper).

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 11

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen utrede konsekvensene av å opprette et sentralt gjeldsregister, og på egnet måte komme tilbake til Stortinget med dette.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet ble med 76 mot 23 ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.45.26)

Votering i sak nr. 12

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen om innen 1. juni 2003 å komme tilbake med et forslag til lovregler som gir offentlige kreditorer hjemmel til å godta forslag til frivillig gjeldsordning.»

V o t e r i n g :

Forslaget bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 13

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Morten Lund på vegne av Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer at ordningen med skattefritak for gaver fra skatteåret 2004 kan omfatte alle allmenntilgittige og ikke-kommersielle frivillige organisasjoner.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet og Kystpartiet ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Votering i sak nr. 14

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Morten Lund på vegne av Senterpartiet og Kystpartiet oversendt fra Odelstingets møte 3. desember 2002:

«Stortinget ber Regjeringen om å beholde dagens lovgivning i skatteloven § 8-2 (oppretholde avtrapping og fradrag for bygging av skogsvei), men med skattefordelen som ligger i budsjettforslaget for 2003.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet og Kystpartiet ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

*S a k n r . 1 5**Referat*

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 15.50.
